Budapest, 1903. Nyolcadik évfolyam. 94. szám. Vasárnap, április 5.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Józsefkörut 18. | Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. | Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. | Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG. | Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt). Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Zoltánország.

Budapest, április 4.

(v.) Hangos tornak nagy vigasságától visszhangzik Zoltánország. Ti nem tudjátok, ez a boldog ország merre van? Keresitek a mappán s nem találjátok? Fürkészitek a földrajzi lexikonban s nem bukkantok semmi nyomára? No persze, el vagytok maradva a korszellemtől. Elaluszszátok a legfontosabb eseményeket. Kitelik tőletek, hogy a spanyol térképen keresitek Kubát, holott az már Amerikáé, s hogy Transvaalt meg Oranjet még szabad és független államoknak képzelitek, holott mindkettejét bekebelezte a gyarmatokra falánk Anglia. Ezenmód burjánzik bennetek tovább a szellemi élet dudvája: a nehezen bemagolt iskolai tudomány. S ezenmód azt képzelitek ugy-e, hogy Európa keleti mesgyéjén, a Kárpátok s az Ádria közt még mindig az a Magyarország él, amelynek nevét a geográfia tanára verte a ti lomha fejetekbe? Fabatkát sem ér ez a ti tudománytok. Európa keleti mesgyéjén, a Kárpátok s az Adria közt ma Zoltánország áll és él és virul. Az Árpád szerzette hont s az István alkotta államot elhódították a Zoltánok. Ők az urak e földön, nekik hódol ez a nép; ami ezer évig törvény volt itt, azt ők szentséges erejéből kiforgatták s a maguk cézárszeszélyét tették uralkodóvá a törvényhozásban. Igenis, ugy van. Kubát elfoglalták az amerikaiak, Transvaalt és Oranjet elfoglalták az angolok, Magyarországot elfoglalták a Zoltánok. S a térképrajzolók ne lustálkodjanak, hanem készitsék el azt az uj mappát, mely a régi Magyarország helyén a legujabb államképződményt: *Zoltánországot* mutatja.

Hát ebben a Zoltánországban van most tanság hangos tor és nagy vigasság. Egy-egy hangfoszlánya eme zajos mulatozásnak ide téved az iróasztalomhoz. Már csak leirom, amit belőle hallok.

— Ácsi, füstös, (szól egy rekedt hang) most én beszélek. Mielőtt szerteszéledtnénk egy kis ünnepi pihenőre, valljátok meg, hogy pokoli mulatság volt az, amit idáig csaptunk. Hej csak nincs gyöngyebb élet a fesztelen duhajkodásnál. Erdélyben jártamban furcsa korhelykedést láttam egyizben néhány jókedvü legénytől. Amikor már tele voltak borgőzzel és mámorral, megrakatták az asztalt mindenféle drága palackborral és edénynyel. Aztán ráhuzatták a cigánynyal azt a szilaj, észbontó táncnótát, aminek *csürdöngölő* a neve. Ujjongott a klárinét, veszettül bugott a brácsa, süvöltve kacagott a hegedü s a nagybőgő nyakára szoritott borvizes üveg tébolyitóan zörgött. E bacchanál közepette, mikor a hangok orgiája a tetőfokra hágott, egyszerre csak kigyul az ivók tekintete, felpattannak az asztal mellől, eltávolodnak tőle nehány lépésnyire, aztán lángoló szemmel, keresztbefont karral s hangos rivalgással nekiiramodnak. Az asztal felborul, a rajtalevő drága teher mind csörömpölve hull alá. Az ivók pedig lejteni kezdik a csürdöngölőt s versenyt kurjongatják: „azt a rézangyalát, igy mulat a magyar!"

Ezt láttam én valamikor Erdélyben. De olyan csürdöngölőt sohse láttak még ez országban, amilyet mi rendeztünk most nekik. A törvényhozás asztalát telerakattuk e nemzet legdrágább holmijával. Felhordattuk reá a korona tekintélyét, a királyi palást fenségét, a véderő becsületérzését, a fejedelem koronázó esküjét, a nemzet homágiális érzését, a törvényhozás méltóságát, a törvény foganatját. Szinte roskadozott a legiszláció asztala ennyi drága tehernek sulya alatt. Aztán széles jókedvünkben odaintettünk a cigánynak, hadd kezdődjék a zenebona, s amikor legjavában csendült a Kossuth-nóta, nekiszaladtunk az asztalnak, fel is borult menten s cseréppé zuzódva hullott róla alá az a sok drágaság. Ilyen lefolyásu csürdöngölőt, mint amilyet a mi duhajságunk talált ki, mutassatok ti nékem, mameluk képviselők, leikesen szavazó ellenzéki balekok és egyéb göthösök!

— Csuhaj fiuk, (rikoltott egy másik hang) hogy is mondta a kabai asszony? Folyton jár a szátok és sohse isztok, mamlaszok. Én pedig azt mondom tinéktek, hogy ami eddig volt, az mind csak sifli. Fenét sem ér ez az egész mulatság ex-lex nélkül. Amig ex-lex nincs, mindaddig van alkotmány. S amig alkotmány van, addig nincsen szabadság. Mert miből áll az alkotmány? Sokezer törvényből. S a törvény micsoda? Csaknem mindig valamely tilalom, vagy valamely korlátozás. Eszerint tehát az alkotmány nem egyéb, mint szövedéke sokezernyi tilalomnak és korlátozásnak. S az ilyen szövedék mire szolgálhat? Legfeljebb szemfödele lehet a szabadságnak. Le tehát az alkotmánynyal, hadd lássa ez a nemzet valahára az igazi szabadság hajnalát derengeni! Abcug tilalmak! Abcug korlátozások! Abcug törvények! Éljen a nemzetfelszabaditó ex-lex! Éljen a szabadság, mely csak az alkotmány romjain fog kivirulni!

Dörgő éljenzés harsogott e szavakra. A szónokot társai vállukra emelték s ugy hordozták körül. Amaz pedig felkapott egy habzó serleget, társai válláról leugrott egy asztalra s onnan bömbölt tovább:

— Ne bomoljatok, hékások, hiszen csak most kezdődik az okos beszéd. Meg kell csinálnunk a forradalmat, a legnagyobbat s a

TÁRCA

A szabót ki kellett dobni.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Thury Zoltán.*

Bertus István előbb csak egyszerü timármester volt Gabalyon, egy afféle kis városban, ami voltaképpen csak egy széles utca, ami a közepetáján bendőt ereszt s aztán ujra összelapul két sor házzá. Lassan-lassan szedte meg magát s nem is a mesterségével, hanem börkereskedéssel. A városkának van vasuti állomása, amiről aztán elviszi a gőzös az árut Pestre, Bécsbe. Bertus szedte a bőrt olcsón, továbbadta drágábban s mire ötvenesztendős tekintélyes polgár vált belőle, százezer forintja gyült össze. Odahaza azonban nem volt egészen ur. Tudták, hogy csak timár, s a hivatalnok meg efféle lenézte. Ez mód fölött bántotta s mivelhogy ambiciózus ember volt, elhatározta, hogy otthagyja a kis várost. Feljön Budapestre, ahol nem ismerik alacsony multját, a timárságot tudniillik. Irt is itt egy ügyvédnek, hogy ha tudna valami ingatlant, amibe érdemes pénzt fektetni, hát ő hajlandó. Az ügyvéd hirtelen felelt. Éppen tudott egy igen alkalmas ingatlanról. Ő adja el tudniillik. Háromemeletes ház, egyszerü emberek lakják. Csupa kis lakás és a legutóbbi házbérkimutatás szerint hét százalékot jövedelmezne a belefektetett százezer forint. Marad még fenn ezen a summán felül némi bankteher, de a ház birja. Mindent bir.

Bertus urnak tetszett a vásár igy az első pillantásra. Feljött Budapestre, megnézte a házat, aztán azt a bizonyos kimutatást is, ami csakugyan arról bizonykodott, hogy szép nagy jövedelme lesz majd a pénze után, a bankban is meggyőződött arról, hogy összesen huszonhét esztendeig kell még fizetnie — s végül aláirta a már kész kontraktust, kifizette a pénzt s a jómódu embernek azzal az elégedett mosolygásával hagyta el az ügyvédi irodát, ami a különösen sikerült üzletek után dereng egy-egy jól táplált párnás, fényes arcon. Még rövid időre, mig egy s mást rendbehoz, hazautazott, aztán három hét mulva családostul, minden uri berendezésével egyetemben behurcolkodott egy rangbéli lakásba a Belvárosban. Attól kezdve csibukozni szokott délelőttönkint és pedig az ablakban s kritikusan mustrálta végig a pesti népet, amely ott tolongott sürü tömegben erre-arra mozogva az ablakai alatt.

Közben ami kis pénze volt még, alaposan megcsappant. Sok kellett, ide-oda, mindenfelé s rablóvilág járja nálunk. — Mi mindent elkérnek csak egy kis kanapéért is, amin két ember is alig fér el. Hát amint csibukozott Bertus ur, arra gondolt, hogy éppen ideje, hogy jön a fertály. Lássuk, hogy mit hoz a ház. Amibe szintén bele kellett tenni mindenféle reparációban pár ezrest az árán kivül is. Hát csak adogassa vissza. Adogassa, adogassa . . . Ez tetszett Bertus urnak. A ház, ahogy adogatja csendesen a pénzt. Minden évben négyszer megfejik, mint a tehenet. A házmester leül a háromlábu székre és feji . . . Finom szép bankók gyülnek a sajtárba.

S jött is a házmester. Az előszobában letette a kalapját, kopogtatott, az asszonynak azt mondta: — Kezit csókolom, nagysága, — az urnak is komoly illendőséggel s rögtön előszedte a zsebéből a paksamétát a sok irással. Bertus ur letelepedett az ebédlőasztal mellé s várta, hogy most már adogat a ház. — A házmester kezdte:

— Hát nagyságos ur kérem, a szabó fizetett . . .

— A szabó. No és . . .

— Az fizetett. Az mindig fizet. Itt a negyven forint . . .

Letett az asztalra két tizest meg négy ötöst s a tárcáját ezzel már vissza is dugta a zsebébe. Bertus ur csak nézte, hogy mit csinál, s a kezében levő ceruzával, amit közben folyton nyálazott, hogy jobban fogjon a számadásban — a pénzt böködte. — A szabó, a szabó . . .

— Hát a többi? — kérdezte egyszerre a bugyelláris után bámulva.

— A többi nem.

— Mit: nem?

— Nem fizetett.

— Miért?

— Nincs nekik.

— Mi közöm hozzá?

— Nincs. En ugy ismerem ezt a házat, nagyságos ur, mint a zsebemet, nincs nekik. Az előtte való nagyságos ur is azért adta el, mert nem folyt be a bér. De tessék elhinni, hogy veszteséggel adta.

— Mi? Mi?

— Nem folyik be a bér.

— De hiszen, lenyuzom én a bőrüket. Van törvény.

— Nem ér az semmit. Nincs azokon mit megvenni. Az a kis butor alig ér egy pár krajcárt. Legfönnebb otthagyják s továbbmennek. Aztán kereskedjék rajtuk a nagyságos ur. Az ilyen népet meg se lehet találni, ma itt, holnap ott, ahol munka akad. Hanem a szabó fizet . . .

Bertus ur belesápadt ebbe a beszédbe. Egy pillantással a mennyezetre bámult s mintha valami repülő holmit kisért volna figyelemmel, tovább nézett, föl, messze . . . A pénze után. Aztán rábámult a házmesterre s elfulladó, gyönge hangon nyögte ki:

— Hát akkor miért adták el nekem ezt a házat?

— Eladó volt.

— Miért vettem meg?

A házmester vigyorgott egyet s vállat vont.

— Azt már nem tudom.

Bertus ur arra gondolt, hogy a másik szobában van az asszony s ha az meghall valamit,

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

legmerészebbet, amit ez a magyar föld valaha látott. Az utolsót, amely itt lezajlott, a Pillvax kávéházban főzték ki Petőfi, Jókai s a többiek. A mi Pillvaxunk a Gambrinusz sörcsarnok. A mi Petőfink te vagy, Papp Zoltán. Te pedig, Rátkay Laci, hiába hasonlítsz Petőfihez, azért mégis Jókaink vagy nekünk. S mialatt ti ketten kimódoljátok ezt a legujabb és legszentebb forradalmat, azalatt mi már javában a munkához látunk. Hallja kend, katonazene, huzza el nekünk a Kossuth-nótát! Micsoda? Nem akarózik? No majd ezért lakolnak, mihelyt igazán kiüt a forradalom. Addig is pedig, fiuk, köszörüljük a torkunkat s énekeljük el ezeknek a lőcslábu németeknek, hogy hát mit is izent Kossuth Lajos... Igy la, kifüstöltük szépségesen, aki sváb volt ebben a szentelt csarnokban. A gyáva gazemberek, mind kereket oldottak. A mi dicső szabadságharcunknak megnyertük hát ezt az első csatáját. Az ellenség eltakarodott. Mi maradtunk urai a csatamezőnek. Pincér, aki lelke van a kan markotányosának, ötven krigli sört ide! Üljük meg első győzelmi lakománkat.

S mámorosan hörgi a többi: „Mienk a győzelem! Éljen a szabadság!"

De amaz még egyre az asztalon áll s imigyen folytatja beszédét:

— Tegyünk szent esküvést, fiuk, hogy addig nem lészen nyugovásunk, valameddig ki nem vivtuk az ex-lexet. Se ujonc, se adó — ez kell a magyarnak. Törvényt akar alkotni a többség? Coki neki. Törvényt akar szentesiteni a király? Majd ha fagy. Ebben az országban csak egy az ur. S ez az egy ur mink vagyunk. Papolhatnak minekünk az ezeréves alkotmány iránt tartozó kegyeletről. Szabadság kell nekünk, tehát fütyülünk az alkotmányra. Attól sem ijedünk meg, hogy tanulékony lesz a hatalom, ha mi adunk neki leckét, hogyan lehet törvényes felhatalmazás nélkül kormányozni. Katonaság nélkül nem bir a mi forradalmunkkal. Katonaság pedig nem lesz, mert nem adunk neki ujoncot. Napnál világosabb, hogy nincs mitől rettegni. Ha murit csapunk, no hát akkor legyen igazi muri. Ex-lex nélkül merő gyerekjáték lenne az egész. S ugyan mért engednők el magunknak eme legfőbb gyönyörüséget? Hiszen mi kell az ex-lexhez? Torok és tüdő. Torkunk és tüdőnk pedig bőven van, ugy-e fiuk? Torkainkat és tüdeinket ezennel a haza szolgálatába állitjuk. Esküdjetek meg, dicső bajtársaim, hogy beleviszszük az országot az ex-lexbe. Hadd mérgelődjék Széll Kálmán, hadd pukkadozzon a többség s hadd éljen keserü órákat Bécsben Ausztria császárja. Nosza, fiuk, fel az esküre!

S a többiek rekedten zugták: „A magyarok istenére esküszünk!"

A vezér erre lelépett az asztalról, megragadta a söröskancsót s igy szólt:

— Köszönöm a haza nevében. Meglesz az ex-lex. Sohse halunk meg.

*

Ezek után százat teszek egy ellen, hogy meglesz csakugyan az ex-lex Zoltánországban.

Az utolsó ülés.

Budapest, április 4.

Az utolsó ülésről sokféle prófécia járta. A szélbali folyosón a legnépszerübb verzió az volt, hogy valami nagyon tüzesitő beszéd lesz az utolsó ülésben s akkor a karzaton elhelyezett ifjuság rágyujt a Kossuth-nótára, melyet aztán a függetlenségi párt vele énekel. S ez a temperámentumos akkord fog kihangzani az ország husvétjába. De volt több verzió is.

Mikor tehát a mai ülést megnyitotta az elnök, sokan néztek el a t. Házon.

Mikor tehát a mai ülést megnyitotta az elnök, sokan néztek el a t. Házon.

— Igen nagy karzat van — mondogatták aggodalmasan.

— A háznagyi hivatal előtt csapatostul állnak a sapkás ifjak — hozták a hirt mások.

— És Ugron okvetetlenül beszél — jelentette a völgyben Kubik Béla.

A jelek tehát azt mutatták, hogy lehet valami a próféciából. Pedig hát semmi sem lett belőle. Sőt ellenkezőleg. Harmonikus volt az utolsó akkord s majdnem ugy festett a dolog, mintha az egész Ház örvendene a vakációnak s éppen azért eszében sincs tréfákat csinálni.

Az ülés csöndben kezdődött. Nyolc interpellációt jelentettek be, de ez senkit sem rémitett. Már ez ugy hozzátartozik az interpellációs napok karakteréhez. Aztán a Ház gazdasági bizottságának — máskor vitatlan — jelentésénél próbált kifogásokat emelni *Kubik* Béla, de mikor gróf *Apponyi* Albert a rendes képviselői helyéről megadta a kellő felvilágositásokat, a jelentést egyhangulag magáévá tette az egész törvényhozás. Mindezzel sikerült ugyan egy órát kihasitani az ülés idejéből, de hiszen ez sem szokatlan jelenség az obstrukció óta.

Következett a katonai vita, mely mindjárt igen érdekes beszédet hozott. A mindig ötletes és jókedvü *Rákosi* Viktor rakott ki egész kis mozaikot azokból az elmés és tarka ötletekből, melyeket a hosszu vita jelenségei fakasztottak belőle. Egy-egy megjegyzése völgyet-hegyet egyaránt megkacagtatott s a végin szinte sajnálták, hogy aránylag rövid ideig tartott a szép tüzijáték. De Rákosi talán szándékosan is rövidebbre fogta beszédét, mert utána még *Ugron* Gábornak kellett beszélnie. S a rabonbánt mindenki kiváncsian várta, legkiváncsibbau az a fiatalság, mely tőle még ugynevezett nagy beszédet nem is hallott. És *Ugron* Gábor ki is elégitette a várakozásokat. Magasan szárnyaló, hatalmas beszédet mondott s a hallgatóságban régi, szebb idők emlékét támasztotta fel. Mert mégis csak más generáció volt az, melynek élén Ugron haladt. Micsoda törpe nép, micsoda alacsony szint ez az epigonhad — a mai nagy beszéd fényénél látszott csak meg igazán. Széles dikció, egységes gondolat, komoly tüz, olykor-olykor egy szép hasonlat és véges-végig a tárgyhoz simuló szenvedélyesség: ez jellemezte ma is Ugron beszédét, melyet — és ez karakterisztikus — a többség sokkal őszintébb figyelemmel hallgatott, mint a féltékeny szélsőbal. A kis törpék unalmasnak találták a köztük sinylődő óriás magas szempontjait, személyeskedéstől ment hangját, vitarendezőkkel nem törődő álláspontját. Csak a beszéd végén tapsoltak, akkor is inkább illendőségből, mert hiszen mégis csak beszélt a rabonbán s mindenkinek dukál egy kis elismerés, aki beszél. Még Veszelovszkytól se tagadták meg tegnap.

Incidens azonban nem volt, sem a beszéd alatt, sem a beszéd után.

Miután a kérvények során gróf *Bánffy* Miklós formás kis beszédben fejtette ki egyéni álláspontját a fedezetlen határidő-üzletről, már át is kellett térni az interpellációkra. S ezek is csendben-rendben folytak le. Az interpellációk elhangzottak, a miniszterek válaszoltak s az interpellálók maguk is megnyugvással vették tudomásul a válaszokat. Senkisem akadékoskodott, mindenkit leszerelt az a büvös kis inditvány, melyet *Széll* Kálmán miniszterelnök tett, hogy a legközelebbi ülés csak április 16-ikán, husvét után való csütörtökön legyen s akkor is már az indemnitás tárgyalása kezdődjék. A szélsőbal szinte föllélegzett. Hiszen az első felvonás reá nézve jól végződött.

Még tapsoltak is, mikor Apponyi az elnöki székből bezárta az utolsó ülést s azt mondta:

— Boldog ünnepeket!

A képviselőház ülése április 4-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Tallián* Béla.

A kormány részéről jelen van: *Széll* Kálmán miniszterelnök *Lukács* László, *Láng* Lajos.

Dedovich György jegyző jelenti hogy a mai ülésre nyolc interpelláció van bejelentve.

Elnök inditványozza, hogy a Ház félegykor térjen át a kérvények s felkettőkor az interpellációk tárgyalására. (Helyeslés.)

(A gazdasági bizottság jelentése.)

Biró Lajos előadó ismerteti a gazdasági bizottság javaslatát, a Ház igazgatási ügyeiben való intézkedések tárgyában. Az országházában szükségessé vált uj hivatali állások szervezése; ez uj állások ideiglenesen részben már be is vannak töltve.

Kubik Béla nem járul hozzá a javaslathoz, mert nincs benne kitüntetve, hogy az uj állásokkal szám szerint milyen fizetések és egyéb javadalmak járnak. Az uj hivatalok szükségességét elismeri.

Biró Lajos szerint ki vannak tüntetve a fizetések; elég, ha a fizetési osztály meg van jelölve; a mellékjövedelmeket pedig az ismeretes szolgálati szabályzat állapitja meg.

Gróf **Apponyi Albert**: A személyszaporitások indokolását, amelyek nem nagyon tetemesek, a t. előadó ur már elmondta.

Számszerint a dolog ugy áll, hogy — nem számitva a szolgaszemélyzetet — e részben a létesitendő állások közti három a IX. fizetési osztály 3. fokozatába van tervezve. Ebben a fizetés és a lakpénz együttvéve 3000 korona, tehát 9000 koronát tesz ki. A X. fizetési osztályban tervezett nyilvántartónak és segédkiadónak fizetése és lakbére együttvéve 2300 kor., a kettőnek lesz tehát összesen 4600 korona javadalmazása. A XI. fizetési osztály 2. fokozatában tervezett hivatali közegeknek fizetése 1800 korona, ezeknek illetménye tehát együttvéve 12.200 koronát tesz. Az összes költségtöbblet 24.400 korona, amely

---

még nagyobb a veszedelem. Belebetegszik szegény. Hát csak magában töprengett, belemeredve a házmester arcába.

— Mit csináljak? Mit csináljak?

A házmester megsajnálta és segitségére jött a tanácscsal.

— Tessék eladni.

A Bertus ur szemeiben megcsillant az öröm.

— Csakugyan. — De aztán hirtelen elszomorodott. — De ki veszi meg?

— Ahogy a nagyságos ur megvette.

— Igaz, igaz. — Egyszerre azonban dühbe borult. — Hanem azt a piszok népet még ma dobja ki. Egyet se türök meg, persze a szabó kivétel... Fizet.

Az ember ott vele szemben vakarni kezdte a fejét s nagyon aggodalmas képet vágott.

— Az nem lehet, kérem.

— Miért? A házamban csak én vagyok az ur.

— Igen, de üres házat nem vesz meg senki. A nagyságos ur se vette volna meg, ha nincs benne lakó.

— Nem, nem, csakugyan...

— S ha meg tetszik engedni, hát éppen a szabó a baj. Az kérem a multkor is kiabált az udvaron, hogy: — Mi, az egész házban én vagyok az egyetlen tisztességes lakó s nekem nem lehet kitenni a folyosóra a vasalót? Hogy megsüti a lábát rajta valami gyerek? Hát süsse. Arra való ez a sok csirkefogó, aki beköltözik a házba s nem fizet. Pazariták vagy ilyest mondott a lakókra, mert nem lehet tagadni, hogy müvelt ember, ámbár henceg. Egy táblát is tett a kapu fölé, ujat, amin az van, hogy: tailleur. A lakóknak persze nem tetszik az efféle modor, mert ha valakinek nincs pénze, azért lehet még önérzete, van is nekik s a feleségemnek a multkor is azt mondta a kerékhajtó, aki a földszinten hátul lakik, hogy ha ülni is kell érte, hát azt se bánja, ő megveri a szabót. — Tessék elhinni, hogy nagy gond rendet tartani e között a népség között s ha valami csunya kellemetlenségünk lesz, annak a szabó az oka. Mert hogy ő fizet, hát azt hiszi, hogy ezzel már a többi lakót lebecsülheti, holott hát azok is tisztességes emberek, csakhogy nincsenek ugy ellátva a fizetésre, mint ő.

— Hát mit csináljak? Csak nem dobhatom ki a házból az egyetlen lakót, aki fizet.

— Nem, nem, ámbár... A ház eladó, nagyságos ur, az a fő, hogy ne legyen benne üres lakás. Már pedig nem tudom, hogy ezek a népek meddig türnek. Van olyan, aki máris azt mondja, hogy vagy ő, vagy a szabó... Aztán járhatunk utána, amig lakót kapunk.

— Ne mondjon bolondot.

— Nem én, hanem körül mind igy tartják fenn a házakat. Adják, veszik, de a lakó marad. Ez a szabó nekünk pedig kész veszedelem, kérem...

— De fizet.

— Fizet, de annak a rongyos százhatvan forintnak nem sok hasznát látjuk. Menjen, kérem, engedelemmel legyen mondva — menjen a fenébe. Ne rontsa a házban a békességet.

— Hát felmondjunk neki?

— Fel bizony, kérem.

Bertus ur még egy kicsit csóválta a fejét. Kavargott az agyában valami, hogy micsoda buta dolog az, ami itt végbemegy, hanem végre is belátta, hogy a szabó nem arra való ember, hogy a ház tisztes lakói között helyet foglaljon. Felállott és dühösen csapott rá a negyven forintra.

— Hát dobja ki!

A házmester bólintott, hogy: rendben van, s indult is kifelé. Mielőtt azonban elment volna, pár lépéssel beérte Bertus ur s bizalmasan sugva szólott neki, nehogy meghallja benn az asszony.

— Az uj lakónál azonban okosabb legyen. Nem a pénzre kell néznünk, hanem inkább valami csendes, derék emberről gondoskodjék. Olyat, aki a többinek semmit se vethet a szemére.

azonban, mint említém, nem érvényesült a maga teljességében, mert egyrésze ezeknek a hivataloknak nem egyéb, mint hogy ideiglenesen alkalmazott dijnokokat pótol rendszeresitett hivatalnokokkal. Természetesen a kinevezéseknél első sorban tekintettel leszek azokra, akik ideiglenes alkalmazásban az ő kötelességüknek teljesen lelkiismeretesen megfeleltek. (Helyeslés.) Talán ezeknek a felvilágositásoknak alapján a t. Ház belenyugszik abba, hogy azt az apparátust — mely már most is létezik. — véglegesitsük, hogy ugy a képviselőháznak méltóságára, mint a méltánnyosságra való tekintettel, a Hás is egy hivatali szervezetnek birtokába jusson, az illető egyének pedig sorsukat végre biztositva lássák. (Élénk helyeslés.)

Még csak azt jegyzem meg, hogy mivel az állami tisztviselők fizetésének reformját a Ház még nem tárgyalta le, a most véglegesitendő hivatalokat a mostani fizetési kategóriákba, tudniillik azzal a fizetéssel alkalmazzuk, amely a mostani fizetési fokozatoknak felel meg. (Helyeslés.) Ha majd létrejön az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvény, akkor a Ház hivatalnokai is részesülni fognak abban a fizetésjavitásban, mely annak a fizetési fokozatnak megfelel, amelyben állanak.

A Ház elfogadja a gazdasági bizottság javaslatát.

(Az ujoncjavaslat.)

Rákosi Viktor: Eszébe jut, hogy a vita kezdetekor jégpáncél födte a Dunát és hó a hegyeket; most már rügyeznek a fák s a nagyhét előtt állunk, a nélkül, hogy a vita befdjeződött volna. Irigyli a villám világositó képességét, mely meg tudná a dinasztiát győzni arról. hogy a függetlenségi párt politikája az igazi dinasztikus politika. A nemzet és a dinasztia egymásra vannak utalva. Meg kell érteniök egymást. Magyar irredentizmus nincs, mint szláv és német irredentizmus. A dinasztiának örülni kellene azon, hogy a magyar nemzet szaporodik. Mi lett volna a nemzetből akkor. ha a Habsburgok megfogadták volna Savoyai Jenő tanácsát és Budapestre jöttek volna lakni. E helyett mindenféle politikát követtek, csak magyart nem. A 67-es kiegyezést sem a dinasztia jóindulatának, hanem vereségének köszönhetjük. Ausztriában oly nagy az ellenszenv a németek ellen, hogy pár év mulva nem fog a született németeken kivül senki sem németül beszélni. S bennünket mégis rebellisnek neveznek, ha azt akarjuk, hogy hadseregünk nyelve magyar legyen. A honvédelmi miniszter kicsinyli a küldöttségeket. Bezzeg a liberális egyházpolitika alatt Beksics azt irta, hogy „a nemzet mennydörgő hangon kiáltja az országgyülés fülébe, hogy liberális egyházpolitikát akarunk." Ugy látszik, a többség csak akkor örül a mennydörgéseknek, ha neki mennydörög, különben fél a mennykőtől. (Derültség.) Felhivja a tuloldal tagjait, hogy provokáljanak a javaslat mellett küldöttséget a képviselőházba hozni. Meggyőződése, hogy ha akadna ilyen, azt a pályaudvarról egyenesen a Lipótmezőre vinnék. (Derültség.) A dinasztiának egy magyar hadseregre van szüksége. E nélkül saját léte sincs biztositva. Az ország a tönkremenés felé halad, mindenünnen a jajszó hallatszik, mégis ujabb áldozatot követelnek tőlünk. Csodálatos, hogy külső ellenségek ellen fegyverkezünk, de a belsőt kicsinyeljük. Nemzetiségeink egészen nyiltan törnek államiságunk ellen. A hadseregben mégis Kossuthkutyának nevezik a magyart s lázadónak a tizenhárom aradi vértanut. Nem fogadja el a törvényjavaslatot, hanem határozati javaslatot terjeszt be a katonai iskoláknak magyarrá tétele iránt. (Zajos éljenzés a szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor: A most folyó vita egy képet juttat eszébe. A római tanácsosok hódolni mentek a győzelmi istenhez. Képviselőtársai is ugy tünnek fel, mint azok a szenátorok, kik a győzelmi isten megláthatlan szobra előtt szervezik az önálló magyar hadsereget. De látja azt a szenátust is melyhez Cézárok előirásai érkeznek le, császári parancsok, melyeket törvénybe kellett foglalni. A római birodalom ekkor induit neki az enyészetnek. Szólónak ugy tünik fel, hogy a most napirenden levő javaslat nem a törvényhozás melegágyából került a napvilágra. A nemzet saját egyéniségének kifejezéseért helyezi maga fölé a fejedelmet, de egyuttal elsőrendü feladatnak tekinti saját létét. A nimbusnak, melyet a nemzet fejedelme feje fölé helyez, nem szabad ellentétbe kerülnie a nemzet érdekeivel. A kormánynak csak akkor van joga a nyilatkozásra, ha a javaslat szentesités alá kerül. Addig nézeteit a vitába belevonni nemcsak nem parlamentáris, hanem nem is alkotmányos. I Napoleon egyszer nagyon izgatott lett, mert nem teljesitették hadügyi követeléseit. Erre egy francia akadémikus azt felelte Napoleonnak: „Felség, ami ellent nem áll, arra nem is lehet támaszkodni." Igy van ez a nemzettel is, mely csak akkor erős, ha ellentállási képessége van. A külpolitikai viszonyokat, tekintve vá ságosnak tartja helyzetünket. A Kelet azon részén fekszik országunk, hol az elhelyezési processzus még nem fejeződött be. De másrészt a német s egyéb törekvések is nyilvánvalóan óvatosságra intenek, arra, hogy semmi német instituciót államéletünkbe fel ne vegyünk, a rabszolgaság jövőjének veszedelme nélkül. A pánszláv politika nem hizeleg nekünk, hagyja fejlődni az eseményeket, melyek nyilvánvalóan neki kedveznek. Tegyük fel hogy e két irány szövetségre lép. Ez Magyarország bukását jelentené, mint egy oly államét, mely szervezve nincs. (Helyeslés a szélsőbalon.) Európa minden nemzete önálló hadsereggel bir. Az egyes fajok minél kisebbek annál inkább szükségük van szervezett erőre. A francia forradalom hadserege győzött a királyok hadseregei felett, mert nemzeti szellem vezérelte. De midőn a francia császár császárivá tette a hadsereget, megsemmisitették a szövetséges hadak. S vajjon nem a nemzeti eszmének köszönhette Poroszország Németország egységességét? Ausztriát nem a nemzeti eszme szoritotta ki Olaszországból? A mi hadseregünk nélkülözi a nemzeti eszmét. Ki van az küszöbölve belőle. Idegen tisztek parancsolnak felettünk s akad a nemzetietlenség terjesztéséhez egy törvényhozás. Bennünk is kellene lenni annyi önérzetnek, hogy ne legyünk utolsók az európai népek között, idegen uniformist, mint a rabszolgaság jelvényét hordva magunkon. (Zajos tetszés a szélsőbaloldalon.)

Gabányi Miklós: Elég gazság, hogy igy van!

Elnök rendreutasitja Gabányit.

Ugron Gábor: A monárkia hadserege nemcsak a politikai, hanem a katonai hadseregnek sem felel meg. Miért? Mert egy dinasztikus hadseregnek akarják megtartani, terrorizmusként a polgári hatalom, az alkotmány ellen. Az a hadsereg, mely nem nemzeti, hanem mégis néphadsereg, az magában hordja az ellentmondás csiráját. Egy modern hadsereg nem birhat más szervezettel, mint aminőt az állam bir, tudniillik demokratikus szervezettel. Megbénitja azt a láthatatlan szellem bizalmatlansága, gyanakodása. A pretoriánus hadsereg szelleme olyan, hogy elkülönitse magát a polgári szervezettől, hogy más fogalmai legyenek a becsületről, császárról, királyról, mert éppen ez teheti csak lehetővé, hogy felhasználhassák a polgári társadalom ellen. Vajjon nem a bizalmatlanság jele az, hogy a honvédségnek nem adnak tüzérséget? Keressenek katonai szakértőt, ki meg tudja fejteni azt, hogy 200 ezer emberből álló hadseregnek nincs tüzérsége. A közös hadsereg is 15 évvel van tüzérségével elmaradva. S még most is, amidőn mindenütt tudják, hogy csak az az ágyu jó, mely nem ugrik vissza, ha beállitják, akkor nálunk tarackokkal állnak elő. Midőn már az egész világon kiküszöbölték a bronzágyut, akkor nálunk azon gondolkoznak, hogy lehet bronzágyukkal felszerelni a hadsereget. A mi katonai köreinkben irtóznak minden ujitástól. 15 hadtestparancsnok közül tizenkettőnek van 40 évnél több szolgálati éve. Hát szabad ezen férfiak tanácsára elfogadni azt a javaslatot, melyet benyujtpttak? Ezelőtt 3 évvel a tüzérségi önkénteseket a szekerészekhez nevezték ki, most pedig arról panaszkodnak, hogy nincs elég tüzértiszt. Hát ezelőtt három évvel nem látták előre a szükségességet?

Magyarországnak nemcsak történeti, hanem természeti joga is, hogy önálló hadsereggel birjon. S most itt az alkalom, hogy a nemzet visszaszerezze mindazon jogait, melyeket eddig tőle visszatartottak. Olvassa az oláh király, a német császár proklamációit, melyek a hadseregről, mint a nemzeti eszmék s a kultura terjesztőiről szólnak. Bennünket is elfog a vágy, hogy ily hadsereggel birjunk. Kérdik, hogy mi az oka annak, hogy az ellenzék éppen most fejt ki ellentállást. Válasza, hogy a vak is látja, hogy előbb-utóbb harcot kell megvivnunk idegen ellenségek ellen. Magyarország ki van szolgáltatva egy ily háboru veszélyeinek. Micsoda katonai botorság az, hogy nem erősitik meg Komáromot s a többi magyar városokat? Óva inti a dinasztiát, hogy biztositsa visszavonulási utját Magyarország felé, mert az az uralkodó, ki megszökik birodalmából, az megfut koronája alól is. A magyar nemzet nem akar respublika lenni, hanem monárkia akar maradni a Habsburg-dinasztia alatt. De követeli, hogy ne legyen senki bizalmatlan iránta, legkevésbé fejedelme. (Taps a szélsőbalon.) A kölcsönös bizalom füzze össze a nemzetet a dinasztiával. Az egész európai sajtó hirdeti, hogy a nagy válság Ferenc József halála után fog elkövetkezni. Meg kell tehát erősiteni az országot, felállitani a magyar hadsereget. Ne más országok érdeke vezérelje az uralkodót, hanem Magyarország érdeke. Amint meggyengül a magyar nemzet, akkor a trón is elveszett. Ha ő felsége olyan hadsereget akar, mely a külföldi államokéhoz hasonló, akkor engedje meg, hogy a hadseregnek lelke is legyen. Szóló nem fogadja el a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyujt be, mely szerint a hadtestparancsnokságok ujból szervezendők. (Zajos éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)

Elnök az ülést tiz percre felfüggeszti.

Szünet után:

(A fedezetlen határidő-üzlet.)

Gróf **Bánffy** Miklós: T. Ház! 1901. szeptember 5-én, a mult ülésszaknak legutolsó ülésén, amidőn a jelenlegihez hasonló tartalmu kérvény feküdt a Ház asztalán, a miniszterelnök ur ő excellenciája a következő nyilatkozatot tette: (Halljuk! Halljuk! Olvassa.)

„Bármely képviselőnek azt, hogy azt az érdeket helyezze előtérbe, amely érdek hozzá a legközelebb áll, az ő szivéhez a legközelebb van nőve, ezt sem egyiknek, sem másiknak megtiltani nem lehet, ezt elnyomni, ettől bárkit eltiltani semmiféle politikust és a szabadelvü politikust éppen nem akarja."

Hozzám legközelebb, szivembez legközeleb nőve a magyar földmives-osztály érdeke áll, annak a népnek az érdeke, amelynek millióira az állami adóterhernek mintegy 60 százaléka, a véradónak 80 százaléka nehezedik, amely a magyar állam táplálό, fentartó, éltető eleme. Minden más üzemág, minden más közgazdasági tényező előtt tehát a földmivelők sorsára és boldogulására vagyok első sorban tekintettel. Csak egy érdek van, amelyet még ennek fölébe helyezek, amely mellett minden osztályérdek eltörpül és ez az ország egyetemes üdve, a magyar állam egyetemes érdeke, amelynek érvényesülnie kell mindig. mindenütt. ugy a kis, mint a nagyfontosságu ügyekben. Ez indit engem arra, hogy Rakovszky képviselőtársam inditványa ellen és a bizottság javaslata mellett szavazzak, még azon előzékeny bővitést sem fogadva el, melyet gróf Wilczek t. barátom nekünk oly készségesen felajánlott. Teszem ezt pedig azért, mert általánosságban nem tartom üdvösnek a kérvények oly elintézési módját, mely szerint azok elintézésekor bizonyos kérdések prejudikáltassanak, a törvényhozás akarata meglepessék és megköttessék. S ha már általában az ilyen incidentális beavatkozást nem tartom helyesnek, most. midőn annyi főfontosságu ügy fekszik a Ház asztalán, midőn azok letárgyalása iránt teljes bizonytalanság uralkodik, lehetetlennek tartom hogy bármely ügyben is a kormány valamely határidőhöz köttessék. Ezen vita azonban, mely Rakovszky képviselő ur inditványa felett e Házban megindult, bár szerény nézetem szerint más, mint akadémikus jellegü nem is lehet, meddőnek semmi esetre sem mondható. Nem mondható pedig azért, mivel azon nyilatkozatokban, melyek itt az ország első törvényhozó testületében felhangzottak, már is itt csengenek némely elvi fontosságu kijelentések, azon pontok, melyekben párt- és osztálykülönbség nélkül, minden speciális rokonszenvektől menten, mindenki egyetért. Meg vagyok győződve róla, hogy az előttünk fekvő bonyolult közgazdasági kérdés helyes megoldása ezen pontokból fog kiindulni.

Egyike ezeknek a következő: Megegyezett mindenki abban, ugy az agráriusok, mint a merkantilisták, valamint a néppárt is, hogy azon határidőüzlet, mely oly szándékkal köttetik, hogy a teljesitési idő bekövetkeztével a különbözet legyen csak fizetendő, nem egyéb. mint illegitim játék, visszaélés a jelenleg érvényben levő kereskedelmi szabadsággal.

Az egyetértés ezen tételre nézve igen fontos, annál fontosabb, mivel a jelzett illegitim ügyletek hatására nézve véleményeink tetemesen elágaznak. Neumann Ármin képviselőtársam például azt állitja, hogy a fedezetlen határidőüzletek semminemü befolyással az áralakulásra nem birnak, azon ismeretes érvnél fogva, hogy mindenkor annyi vétel, mint eladás van, minden vevőnek egy eladó felel meg s eszerint a fedezetlen kötések sem befolyásolhatják az árakat. Hiszen ez igy jól hangzik, a baj csak az, hogy ugyanakkor azt is állitja, hogy a fedezetlen kötéseknek árkiegyenlitő hatásuk van. Engedelmet kérek, de meg nem foghatom, hogy hogyan nivellálhat valami, aminek nincs hatása, és hogyan ne lenne hatása valaminek, ami saját állitása szerint nivellál. (Ugy van a középen.) Az egyik érvet okvetlenül el kell ejteni, vagy az ártatlanságot kell feláldozni, vagy a nivellálást, ezek egymás mellett teljességgel meg nem állhatnak. (Ugy van! a középen.) Különben ennek a sokat emlegetett nivellálásnak dicsőitésére még azt is mondotta a t. képviselőtársam, saját szavait idézem: „Oly áringadozások, minőket azelőtt — t. i. a fedezetlen követelések virágzása előtt — észleltünk, hogy t. i. rövid hetek alatt az ár 4 forinttal, sőt 5—6 hónap alatt 7 forinttal hanyatlott, ma ki vannak zárva." Azt hiszem, elég lesz arra utalnom, hogy a hirhedt Leiter-féle spekuláció bukásakor az árak májustól augusztusig 15 forintról 7 forintra estek. az 1898. évi márciusi hausse után egy héten belül, ha jól emlékszem, 4 forinttal. Szerény véleményem szerint a határidőjátéknak igenis van hatása és pedig igen nagy, a termelő osztályra is és a szolid kereskedelemre is káros hatása.

Nem akarom a t. Ház türelmét hosszasan igénybevenni, azért nem is megyek bele sem annak vitatásába, hogy elvileg eladhatok-e valamit a mivel én nem rendelkezem, vehetek-e olyasmit, amivel az, akitől veszem. nem rendelkezik különösen ha tudom én is, szerződő felem is, hogy a teljesités mindkettőnkre ki van zárva. Arra sem kivánok kiterjeszkedni ma. hogy azon óriási árumennyiségek, melyek a játékosok által kreáltatnak, a piacra másként, mint bénitólag nem is hathatnak, hogy ezen alakban a kinálat mesterségesen, majdnem határtalanul fokozható; annak bizonysága pedig, hogy vajjon valóban a kinálattal arányiagos részletek vannak-e jelen, majdnem elháríthatatlan akadályokba ütközik. Mert igen könnyü bizonyitani azt, hogy ennyi meg ennyi métermázsa nincs, nem létezik, ezt bizonyitani lehetetlennek mondható. A mondottakból tehát következik, hogy ezen fiktiv illegitim kötések, melyek a játék kedveért alkottaknak, megzavarják a piac kereskedelmi képét, hiszen a fiktiv határidőüzlet a hasznos, a szükséges határidőüzlettől a jelen viszonyok között teljességgel meg nem különböztethető.

De ha ezekre bővebben nem is térek ki, mert ezekről kimeritően, hosszasan kellene beszélni, nem hagyhatom el, hogy némely itt, ez alkalommal tett kijelentés legközelebbi logikai következését meg ne vonjam. (Halljuk! Halljuk!) Igen t. barátom, gróf Tisza István. a határidőüzletekről szólva, azt mondotta, hogy ezen kötések oly terményekre köttetnek, „amelyekre rendszerint itt szükség nincs, amelyeknek ugy beszerzése, mint elhelyezése nehéz." Ezen kivánságnak kettős érve van. Mig egyrészről elsőrangu állami kötelesség az állampolgárokat távol tartani minden erkölcstelen játéktól és távol tartani az avatatlanokat attól, hogy zavarólag avatkozzanak be jogosulatlan tevékenység által a közgazdaság legérzé-

EMPIRISMUS

A világbölcsészet rendszerében egyedül az empirismus az, melyet a józan észszel követni lehet és követni kell. Minden emberi dologban csupán a tapasztalás volt és lesz a mester, igy a physiologiában is. Vajjon van-e hires orvos a vilagon, a ki gyógykezelése közben tapasztalataira ne hivatkoznék? A Dr. Brok főfájás elleni porát is számos elismerő levél ajánlja a szenvedő emberiségnek. Idegességtől, szellemi erőltetéstől, álmatlanságtól, gyomorbajtól, meghüléstől eredt főfájást rögtön megszüntet a Dr. Brok-féle por (11 por 1 frt 50 kr.) Kapható a Diana-gyógyszertárban, Károly-körut 5. (Megrendelések forduló postával eszközöltetnek.) Ártalmatlan növényi részeket tartalmaz, miáltal a nagy közönség mint házi cikket vásárolja a gyógyszertárakban. Vigyázzunk, mert az eredeti angol készitmény csak üvegekben kapható.

kenyebb organizmusába, másrészről itt is érvényesülnie kell ez ujabb idők legnemesebb ideáljának, a gyengék védelmének. És meg kell védeni a társadalom e gyengéit a nyerészkedés lehetőségétől, meg kell védeni lelketlen kufárok elől, meg kell védeni ugy általános intézkedések, mint az egyes esetek példás büntetése által.

Teljesen egyetértek: Tisza István gróf t. képviselőtársammal, midőn az autonóm szabad mozgás hive gazdasági téren is. Ez a liberális programm egyik sarkalatos tétele. De az autonóm jogkör bizonyos korlátokhoz kell hogy kötve legyen és a kereskedelmi szabadság szabadosságig ne fajuljon. A tőzsdének ismeretes intézkedéseire nézve is tel esen osztom az ő véleményét. De ez intézkedések két dolgot világosan bizonyitanak, bizonyitják a tőzsdetanács kétségten jóakaratát, bizonyitják azonban azt is, hogy ezen jóakarat dacára sem képes saját hatáskörében a tőzsdei illegitim játék kiirtására. Hiszen többször látott hozzá ennek megrendszabályozására és e jogosulatlan játék ma is épp ugy virágzik, mint azelőtt. És ha ez igy van, akkor bizonyos az is, hogy itt törvényhozási közbelépésre vann szükség, a melynek szabványai távoltartsák a tőzsdétől az oda nem való elemeket és megtisztitsák a piacot a fiktiv üzletektől. Én azt hiszem ez a kereskedők érdeke is. A kereskedő annál tisztábban láthat, annál jobban mérlegelheti a jövő esélyeit, a viszonyok fejlődését, ha a valódi kinálat és kereslet, a fogyasztás és a rendelkezésre álló készletek a maguk valójában állanak szemei előtt. Az álüzletek ezen képet csak megronthatják.

Azt mondotta az én t. képviselőtársam, hogy ne ne öntsük ki a fürdővel együtt a gyermeket. Igaza van. Vegyük ki a fürdőből a gyereket, hogy baja ne essék, de a iszkos vizet, azt azután öntsük is ki. Ezen kérdésben az egész nemzet, az egész ország gazdaságát érdekelve látom, ugy a földmivelést, mint a kereskedelmet és érdekelve látom az erkölcsi jogrendet is. Ezért üdvözlöm a kormányelnök azon 1901-ben tett nyilatkozatát, amelyben a határidőüzlet reformját kilátásba helyezte. A bizottság javaslatát elfogadom. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

A vitát megszakitották.

(A jövő ülés napirendje.)

Széll Kálmán: Ami a Ház munkarendjét illeti, erre vonatkozólag azt az inditványt vagyok bátor a t. Háznak előterjeszteni, méltóztassék elhatározni, hogy legközelebbi ülését a Ház április 16-ikán, csütörtökön fogja tartani és annak napirendjére a jelenleg tárgyalás alatt levő katonai javaslatok tárgyalásának félbeszakitásával azt a törvényjavaslatot tüzi ki a t. Ház, melylyel a kormány a közterhek viselése és az állami kiadások fedezése dolgában felhatalmazást kér a törvényhozástól és amelyre nézve a pénzügyi bizottság már bemutatta jelentését. (Általános helyeslés.)

A Ház ily értelemben határoz.

(Az elmaradt válasz.)

Láng Lajos: Minthogy az interpelláló képviselő ur nincs jelen és mert nem szeretném, ha ugy tünnék fel, mintha én kerülni akarnám, hogy az interpelláló képviselő ur az interpellációjára adott feleletemre válaszolhasson: kérem a t. Házat, méltóztassék megengedni, hogy Szederkényi Nándor t. képviselő ur interpellációjára ne ma adjam meg a választ. (Általános élénk helyeslés.)

(A békéltető-bizottságról.)

Szalay László a következő interpellációt terjeszti elő: Minthogy az 1884. évi XVII. törvénycikk 141. §-a alapján szervezett ipartestületi békéltető-bizottságoknak a volt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által a belügyminiszter hozzájárulásával jóváhagyott alapszabályai az ezen békéltető-bizottságok elé utalt s általuk hatósági hatáskörben elintézendő ügyekben az ügyvédi képviseletet kizárják; minthogy ezen alapszabályoknak emez intézkedése s az ennek alapján kifejlődött gyakorlat az 1874: XXXIV. t.-c. 38-ik §-val határozott ellentétben áll s az ügyvédi müködés szabadságát törvényellenesen korlátozott és megsérti: szándékoznak-e a miniszter urak az ipartestületi békéltető, bizottságok alapszabályainak ezen törvényes rendelkezését megváltoztatni s ezáltal a törvény tekintélyét, a törvény uralmát és az ügyvédi müködés szabadságát helyreállitani.

Az interpellációt kiadták a kereskedelemügyi miniszternek.

(Három interpelláció.)

Papp Zoltán a következő interpellációkat terjeszti elő: A *vallás- és közoktatásügyi* m. kir. miniszterhez: Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy több nép- és felső iskolában a közoktatás vezetői annyira megfeledkeztek magukról és magyar állam tekintélyéről, hogy velünk jogilag szerződéses viszonyban, de tényleg ellenséges lábon álló államcsoportozat himnuszát az u. n. „Gotterhalte"-t énekeltetik? Van-e tudomása a miniszter urnak arról, hogy ez az idegen himnusz a tanulóifjuság részére tankönyvül szolgátó füzetekben van lehangjegyezve? Szándékozik-e a miniszter ur rendeleti uton intézkedni, hogy ez a magyar nemzeti önérzetet sértő, gonosz szokás mielőbb véget érjen?

A *honvédelmi* m. kir. miniszterhez: Van-e tudomása a honvédelmi miniszter urnak arról, hogy a pécsi honvédhadapród-iskolában egyik vasárnap egy idegen állam királyhimnuszát, az ugynevezett „Gotterhalte"-t, másik vasárnap Hoffer pécsi zeneszerző által szerzett magyar király-himnuszt énekeltették felsőbb rendeletre a növendekekkel? Tekintettel arra, hogy a magyar állam minden idegen befolyástól ment, önálló nemzet: hajlandó-e a miniszter ur rendeleti uton azonnal intézkedni, hogy egy idegen állam királyhimnuszának énekeltetésétől a pécsi hadapród-iskola és minden honvédhadapród-iskola növendékei eltiltassanak?

A *honvédelmi* m. kir. miniszterhez: Mi a való abból a budapesti társadalomban szállingó hirből, hogy a Magyar Szinházban előadott „Gotterhalte" cimü darab előadása alkalmával a budapesti helyőrség s ebben a magyar királyi honvédség tisztikara is rendeleti uton felsőbb figyelmeztetést kapott, hogy e darab előadásának idejében a Magyar Szinházba járniok nem szabad? Való-e, hogy a térparancsnokság tisztikara a „Gotterhalte" előadásának estéin valóságos detektiv-szolgálatot teljesitett a Magyar Szinház épülete körül, hogy ellenőrizze a rendelet foganatját? Ha ezek valók: összeegyeztethetőknek tartja-e a honvédelmi miniszter ur ezeket a Bach-korszakba való eljárásokat, a magyar állam szuverénitásával, a közszabadsággal, mely Magyarországon polgárt és katonát egyaránt megillet, a katonatiszti állás tekintélyével? Hajlandó-e a miniszter ur ebben az ügyben szigoru vizsgálatot tartani s a nemzetellenes rendelkezésekért a megtorló lépéseket megtenni?

Elnök: Az interpellációk közül kettő kiadatik a honvédelmi miniszternek. A közoktatásügyi miniszter ur nyilatkozni kiván.

Wlassics Gyula: Nincs tudomásom arról, amit a t. képviselő ur mondott. De csak általánosságban jegyzem meg azt, hogy én ebben a Gotterhalte-kérdésben mindenben azt az álláspontot és azt a felfogást vallom, amelyet már több alkalommal a miniszterelnök ur itt a Házban igen bölcsen, igen tapintatosan — a nemzeti érzületet összhangzásba hozva a korona iránti köteles tisztelettel — elfoglalt.

(Aradmegyei inség.)

Szombathy György az aradmegyei, különösen a Jószáshely és Halmágy környékén tapasztalható népnyomorral foglalkozik s bizonyitja, hogy tisztán az őszinte hazaszeretet füzi a román parasztnépet az általa lakott vidékhez s csak a hazaszeretet az. ami visszatartja a kivándorlástól. És mostani felszólalásával csak azt célozta, hogy a törvényhozást és a kormányt informálja a szóbanforgó vidék helyzetéről és meg van győződve a felől, hogy a kormány, mint mindig, ugy most is készséggel nyujt segédkezet a bajok orvoslásához. Interpellálja a földmivelésügyi és a kereskedelemügyi minisztert. Van-e tudomása a miniszter urnak arról, hogy Aradmegye Jószáshely kerületéhez tartozó Nagyhalmágy és Borossebes járásainak hegyvidéki román népe körében a multévi kedvezőtlen gabona- és gyümölcstermelés folytán jelenleg a nyomor és inség jelei mutatkoznak? Van-e tudomása a t. földmivelésügyi miniszter urnak arról, hogy e hegyvidéken az 1896. évi erdőtörvény életbeléptetése óta az egykor virágzó állattenyésztés és nagy jószágállomány hanyatlásnak indult? Miután ezen szomoru állapotot az egyes gazdasági terveknek a gyakorlati élet szükségleteivel össze nem egyeztethető ama intézkedései idézték elő, hogy nemcsak az urbéri erdőilletőségek, hanem sok helyen még a legelőilletőségek is állami üzemkezelésbe vétettek s az erdőtörvény rendelkezése ellenére, eredeti rendeltetésüktől, a legeltetéstől elvonattak és beerdősittettek, ennélfogva kérdem: Hajlandó-e a t. földmivelésügyi miniszter ur ezen vidék volt urbéreseinek az aradmegyei közigazgatási erdészeti bizottsághoz már benyujtott és időközben benyujtandó kérvényeit, az inséges viszonyokra való tekintettel, soron kivül tárgyaltatni, az aradi állami erdőhivatalt a helyszini szemle sürgős megejtésére s az urbéri erdő és legelőilletmény elkülönitése iránti javaslattételre utasitani s ezek megtörténtével az üzemtervek megfelelő helyesbitését elrendelni? Hajlandó-e továbbá a t. földmivelésügyi miniszter ur ezen üzemterv-revizióval kapcsolatosan esetről-esetre az erdővágási területek célszerü beosztását, az ötévi elő- és huszévi utótilalom redukálását, az elhasználatra előirt vénhedett fák eladásából befolyandó összegek egyéni felosztását, az erdőilletőségekben levő tisztások és legelőterületek beerdősitésének felfüggesztését, mint a legelőgazdaság és gyümölcsös létesitését és ahol a szükség parancsolja, a legelőüzem behozatalát elrendelni? Végül, ha a t. miniszter uraknak az inséges viszonyokról tudomásuk van, hajlandók-e a nyomor enyhitésére tengeri kiosztása és a sztratégiai jellegü nagyhalmágy—vaskohi és jószáshely—szlatinai utak állami kiépitésével nyujtandó inségmunka által a t. kereskedelemügyi miniszter urral egyetértően segiteni?

Darányi Ignác: Ami azt a kérdést illeti, miszerint Arad-megyében a szó szoros értelmében vett inség volna, erre nézve az illetékes megyei hatóság részéről sem a belügyminisztériumhoz, sem a földmivelésügyi minisztériumhoz eddig felterjesztés nem érkezett. Azonban azirânt megnyugtathatom a t. képviselő urat, hogy a kereskedelmi miniszter ur részéről igenis történt gondoskodás, hogy inségesmunkára, t. i. ahol munkanélküliek vannak, ott 10.000 korona fordittassék és egy bizonyos maradvány, amely a mult esztendőről maradt, felhasználtassék. A legközelebbi minisztertanács egy általános felhatalmazást adott 400.000 korona erejéig az egész ország területére nézve, amelynek alapján az illetékes minisztériumok képviselői összeülvén, meg fogják határozni, hogy az országnak mely vidékei volnának azok, ahol éppen a munkanélküliség szempontjából a legsürgősebb inségmunkák volnának szükségesek. (Helyeslés a jobboldalon.)

A t. képviselő ur felszólalásában beszélt az 1898. évi XIX. t.-cikkről. Az uj erdőtörvényről, és annak hatásáról, különösen annak végrehajtásáról az ő vidékén. Erre nézve előrebocsátom, hogy maga a törvény intézkedik az iránt, hogy a volt urbéreseknek legelőilletőséget képező erdőkben a legeltetés csak addig a mértékig korlátozható, ameddig azt a talaj termőképességének fenntartása feltétlenül megkivánja. Ezt, azt hiszem, mindenki aláirja és mindenki helyesli, azon tul pedig sem a törvény nem megy, sem én menni nem szándékozom. (Helyeslés a jobboldalon.)

Annyit kivánok még megjegyezni, hogy a kormány az ország minden lakosára és az ország minden vidékére egyenlő tekintettel van, (Élénk helyeslés.) és e szerint kötelességének tartja, hogy a hazafias nemzetiségek által lakott vidékekről is gondoskodjék. (Élénk helyeslés.) Kérem válaszomat tudomásul venni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Szombathy György a miniszter válaszát készséggel veszi tudomásul.

Lengyel Zoltán az államvasutak tisztviselőinek fizetésére vonatkozó interpellációját elhalasztja, mert az összs adatokat még nem tudta összeszedni.

(A balkáni helyzet.)

Okolicsányi László interpellációt intéz a kormányelnükhöz: Tekintettel arra, hogy az osztrák-magyar monárkia külpolitikája a két szövetséges állam, az osztrák és a magyar állam kormányaival egyetértésben és azok beleegyezése mellett intézendők, és tekintettel arra, hogy az ottomán-birodalom területén forradalmi jellegü mozgalmak vannak, amelyek a Balkán-államok nyugalmát és békéjét és a Balkánon a status quo-t fenyegetik, — kérdem a miniszterelnök urtól: Abban a helyzetben van-e, hogy Magyarország közvéleményét teljesen megnyugtathassa arra nézve, hogy az osztrák és a magyar monárkia külpolitikája azon elvektől, amelyeket a legutóbbi delegációk elé terjesztett külügyi expozé kijelölt, különösen az Oroszországgal való egyetértő eljárás követése, a Balkán-államok belügyeibe való beavatkozás kerülése és a Balkánon a teljes status quo fenntartása tekintetében legkevésbé sem változott? Szándékozik-e a miniszterelnök ur törvényben biztositott befolyását a leghatályosabban érvényesiteni abban az irányban, hogy sem az osztrák-magyar monárkia, sem más állam az ottomán birodalom és annak alattvalói közt felmerült viszonyok elintézésébe fegyveres erejével bele ne avatkozzék, hanem a rendnek és békének helyreállitása egyedül az ottomán birodalom belügyének és kizárólag a magas porta feladatának tekintessék?

Széll Kálmán: A t. képviselő ur által hozzám intézett kérdésekre sietek válaszolni (Halljuk! Halljuk!) és a t. képviselő urat megnyugtatni, hogy a mint interpellációjának bevezetésében különben mondta is, változás azon politika irányzatában és elveiben, sőt eszközeiben is, a melyet vázolni voltam szerencsés csak pár héttel ezelőtt, amikor a Csávolszky Lajos t. képviselő ur által hozzám intézett interpellációra válaszoltam, nem következett be. Én akkor kijelentettem, hogy a mint az arra hivatott közös külügyminiszter a delegációkban többször kifejtette, és a mint feltogta és helyeselte a delegáció, kifejtettem én ismételve itt a képviselőházban és a delegációban is, a mi politikánk a keleten a Balkán viszonyaival szemben — és ez az egyedüli helyes és egyedüli természetes és a mi érdekeinknek megfelelő — abban áll, hogy az ottani államok és viszonyok internacionális egyezmények alapján erősbödjenek, a területi, a nemzeti és a politikai status quo, igy Törökország integritása is épségben tartassék, azok az országok maguktól fejlődjenek, ezen egyezmények alapján mi azokkal békességben legyünk és semmiféle hatalom ott másnak a hátrányára tulsulyban levő befolyást ne gyakoroljon. (Helyeslés a jobboldalon.)

Gondolom, ez a természetes, ez az egészséges és a monárkiának s Magyarország érdekeinek egyedül megfelelő politika. Egyetértésben találjuk magunkat erre nézve Oroszországgal. Az 1897-ben történt találkozás, az akkori megbeszélések ezen politika irányait erősitették meg. A most télen, december legutolsó napjaiban — hiszen emlékezetes napok reám nézve — történt bécsi látogatása gróf Lamsdorffnak, az orosz külügyminiszternek, hasonlólag azt célozta, hogy teljes egyetértésben járjon el a két nagyhatalom, aztán érintkezésben voltunk a többi nagyhatalommal is, akiknek egyetértése hasonlólag biztositva lett. Az az akció, amit akkor az orosz külügyminiszter látogatása folytán a két hatalom, a két monárkia iniciált, az volt, hogy Törökországnak hatályosan, de jóakaratu barátsággal ajánltattak az ő saját érdekében reformok, adminisztrativ, közigazgatási és politikai természetü rendszabályok, amelyeket neki tanácsos és szükséges lesz keresztülvinni, hogy a monasztiri, a kossovói és a szalonikii vilajetekben levő forradalmi mozgalom folytán támadt elégedetlenségnek, amennyiben csak lehetséges, gátat vessenek és az ottani lakosságot a békés munka és a békés egyetértés mellett megelégedettebb állapotba vezessék vissza. Törökország ezen reformokat elfogadta megkezdte és folytatni is fogja. Hogy a reformok valamennyije mától holnapig nem létesülhetett s illetőleg hogy mától holnapra minden kivánt eredményt a reformok nem idézhetnek elő, az — gondolom — természetes, annál is inkább, mert amint akkor sejtették a nagyhatalmak s amint az azóta be is bizonyosodott, mélyebb gyökereket vert ottan

Megjelent **Mikszáth Kálmán 1903. évi Almanachja**

18 elbeszéléssel első iróinktól. Ára diszkötésben 2 korona. — 2 kor. 20 fillér beküldése esetén portómentesen küldik a kiadók = Singer és Wolfner = VI. ker., Andrássy-ut 10. szám.

az a forradalmi mozgalom, amely szitva és táplálva lett, nem hivatalos, de azért erős benyomást gyakorló irányokból is és így bizony az most nagyon sajnálatos és a sejtettnél messzebb menő és mélyebbrehatóló mozgalmakra, sőt kitörésekre és erőszakos eseményekre vezetett. Ezek az események, ez a forradalmi mozgalom az ország viszonyai szempontjából fölötte sajnálatos, nyugalmára nézve veszélyes. Ezekkel szemben a mi politikánk elveire nézve ugyanaz, amelyet vázoltam. Senkisem fogja gátolni Törökországot abban, hogy ha ez a forradalmi mozgalom intenzivebb és nagyobb méreteket vesz és azon államokban való veszélyezteti a békét és veszélyezteti a török birodalmat, hogy ellene eljárjon, amint látjuk is, hogy eljár és el is fog járni. Remélhető, hogy ezen uton, az életbeléptetendő reformok segítségével, ez a mozgalom lassanként talán mégis csak csillapodni fog. A mi politikánk azon keretekben mozog és azt az irányt követi, amint azt a mult alkalommal kifejtettem és most vázoltam. Azt hiszem, hogy ez a t. képviselő urnak és mindenkinek helyeslésével fog találkozni. (Helyeslés a jobb- és a baloldalon.) Egyelőre és ezidőszerint ebben bizunk és reménykedünk, hogy ez a politika a maga gyümölcseit meg fogja teremni.

Kérem a t. Házat, méltóztassék válaszomat tudomásul venni. (Élénk tetszés és helyeslés a jobb- és a baloldalon.)

Okolicsányi László a választ köszönettel és örömmel vette tudomásul. (Élénk helyeslés.)

A Ház a választ tudomásul vette.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Elnök boldog ünnepeket kíván a Ház tagjainak (Zajos felkiáltások: Éljen az elnök!) és az ülést ½3 órakor berekeszti.

BELFÖLD

Szünet előtt. A képviselőház ma tartotta utolsó ülését a husvéti szünet előtt, amely 16-áig terjed. A szünet után tartandó első ülésen hozzáfog a Ház az *indemnity-javaslat* tárgyalásához, amelyhez már eddig négy ellenzéki szónok jelentkezett. A szünet nagy bizonytalanságban találja a politikai világot, de ez a bizonytalanság nem jelenti a reménytelenséget. A függetlenségi párt tegnapi határozatát is meglehetős hüvösen ítélik meg és általában az róla a vélemény, hogy a kibontakozás utját nem vágja el. Nem mintha a kormány hajlandó volna a katonai javaslatok visszavonására vagy tárgyalásuknak szeptemberre való elhalasztására, hanem mert a párt nem mondta ki föltétlenül az indemnity megobstruálását és így fennhagyta némi lehetőségét a helyzet tisztázásának. A mai ülés is sokkal csendesebben mult el, mint várták. Az a hir volt ugyanis elterjedve, hogy a vitarendezők a szünet előtt utolsó ülést nagyobbszabásu viharral szándékoznak emlékezetessé tenni. A szabadelvüpárt körében azt beszélik, hogy gróf *Apponyi* Albert a szünet után felszólal, hogy a támadt félreértéseket eloszlassa. A Ház elnöke eredetileg a katonai javaslatok tárgyalásánál akart beszélni, de ettől a szándékától eltért, mert azután az egész vitában nem elnökölhetett volna a házszabályok rendelkezése szerint. Ezért hagyta felszólalását az indemnity-vitára, amelynek kétségtelenül legkiemelkedőbb eseménye lesz Apponyi beszéde.

A tisztviselők fizetésrendezése. A *képviselőház pénzügyi bizottsága* ma délután folytatta és befejezte a *tisztviselők fizetésrendezéséről* szóló törvényjavaslat tárgyalását dr. *Falk* Miksa elnöklete alatt. A kormány részéről jelen voltak az ülésen *Wlassics* Gyula *Lukács* László, *Plósz* Sándor, *Darányi* Ignác, *Láng* Lajos miniszterek, *Gränzenstein*, *Mohay* államtitkárok, *Popovics*, *Solcz* és *Axamétty* tanácsosok.

Tárgyalás alá vétetett báró *Feilitzsch* Artur inditványa az erdőtisztek fizetésjavitása tárgyában. Az inditvány, amely három pontból áll, azt követeli, hogy az erdőtisztek a többi állami tisztviselőkkel teljesen egyenlő elbánásban részesüljenek. *Hegedüs* Lóránt előadó az inditványt elfogadhatónak nem tartja.

Báró *Feilitzsch* Artur behatóan indokolja inditványát és annak előfogadását kéri.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter utal arra, hogy igen messzemenő kedvezményeket biztositott az erdészeknek és hogy a pénzügyi bizottság is nagy előzékenységet tanusitott e szolgálati ág iránt. Viszont neki, mint a kabinet tagjának kötelessége azt az álláspontot, amelyet a bizottsággal együtt elfoglalt, megvédeni. Megjegyzi különben, hogy az erdészek ügye nincs a jelen törvény által minden tekintetben végleg elintézve. Ha később más szolgálati ágakban statusrendezés lesz, akkor meg kell majd fontolni, hogy az uj rendezésnek jótéteménye az erdészekre is kiterjesztessék. Intézkedni fog, hogy az erdészek méltányos áron földet kapjanak a kincstártól. Fát is kapnak majd önköltségi áron, a napidijrendszer is revidiáltatni fog, ugyszintén a lótartási általányok kérdése is rendeztetni fog.

Feilitzsch Artur ujra ajánlja inditványát. Örömmel veszi tudomásul a miniszternek jóakaratu valló kijelentéseit és igéreteit, de tekintettel arra, hogy a miniszter ur sem cáfolta meg azt az állitását és illetőleg inditványának alapját képező tényt, hogy az erdőtisztikar a VII. fizetési osztálytól lefelé a XI. kivételével valamint a teljes végösszegben a jelen helyzettel szemben vesziteni fog, mégis ajánlja meg nem cáfolt adatokon nyugvó inditványát a bizottság figyelmébe.

Hieronymi és *Darányi* miniszter ujabb felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy a miniszter kijelentéseit a jelentésbe felveszi, egyébként a bizottság eredeti álláspontját fenntartja.

Barabás Béla kijelenti, hogy egy fővárosi lap neki (Barabásnak) azt az állitást tulajdonitotta, mintha az indemnitás tárgyalása alkalmával azt mondotta volna, hogy az egyházpolitika idejében a kormány utaztatta a vidéki küldöttségeket Budapestre. *Wekerle* Sándor őt ez ügyben felkereste és ő határozottan kijelenti, hogy az illető lap tévedett, mert ő ilyent nem mondott, legfeljebb azt, hogy talán akkor is egyszer-máskor mesterségesen provokáltak küldöttségeket.

Hieronymi Károly kijelenti, hogy mesterségesen semmiféle felutaztatás akkor nem történt.

Az *előadó* az 52. § nak uj szövegezését mutatja be, mely által minden tisztviselőre kimondatik, hogy csak akkor fizet szolgálati dijat, ha a jelen törvény által összilletményeiben nyer. Ezáltal is teljesül a budapesti biráknak egyik kivánsága és ez mintegy 100.000 koronába kerül.

Az 58. §-nál *Budapest* fővárosnak arra a feliratára, hogy az állami tisztviselők itt községi adót fizessenek, az előadó avval érvelt hogy e fontos adózási kérdést csak Budapestre külön (mert a fővárosi törvénybe is beleütközik) és incidentaliter megoldani nem lehet. A kormány különben is foglalkozik a főváros pénzügyi problémájával.

Lukács László pénzügyminiszter a miniszterelnök nevében kéri a bizottságot, hogy a *miniszteri fizetések* felemelése tárgyában hozott határozatát *tegye ujabb megfontolás tárgyává*, mivel a kormányt ez a határozat bizonyos tekintetben feszélyezi. A bizottság többek hozzászólása után abban állapodott meg, hogy a kérdést a jelentésben a képviselőháznak minden motivumaival együtt részletesen előadja és a *Házra bizza*, hogy ebben az ügyben határozatot hozzon.

Budapest főváros kérvénye folytán a bizottság a pénzügyminiszter inditványára utasitotta a kormányt, tegye tanulmány tárgyává a tisztviselők pótadófizetésének kérdését.

A bizottság ezután a javaslat többi szakaszát változatlanul elfogadta. Végül köszönetet szavaztak az előadónak és elhatározták, hogy a jelentést az ünnepek után fogják hitelesiteni.

Hat küldöttség. A képviselőházban ma délelőtt hat kisebb-nagyobb küldöttség tisztelgett gróf *Apponyi* Albertnél, a képviselőház elnökénél, titkozó népgyülési határozatokat hozva az ujonc törvényjavaslat ellen. A karczagi választókerületből jötteket *Madarász* Imre, a szabad-szállásiakat *Csávolszky* Lajos, a tiszalökieket *Papp* Zoltán, az alsó-dabasiakat *Kossuth* Ferenc, a gyöngyös-patakiakat *Malatinszky* György képviselő, végül a törökbálintiakat *Rakovszky* István képviselő vezette. Gróf *Apponyi* Albert a kérvényeket átvéve, szokása szerint a törvényhozás döntésében való megnyugvásra kérte a küldöttségeket.

Mentelmi ügyek. A mentelmi bizottság tizennyolc ügyben tett ismét jelentést a képviselőháznak. *Győrffy* Gyulát *Kubinyi* Gézát, *Luby* Gézát, *Csávolszky* Lajost, *Iványka* Oszkárt, *Nosz* Gyulát, *Pichler* Győzőt, *Pap* Zoltánt és *Pap* Gézát párbajozás, *Kubinyi* Gézát Tárnafüreden elkövetett vigyázatlan gyors hajtás, *Győrffy* Gyulát és *Sacelláry* Györgyöt becsületsértés, *Hollaky* Imrét nyilvános rágalmazás, *Olay* Lajost, *Kaas* Ivor bárót és *Győrffy* Gyulát becsületsértés és rágalmazás, *Serbán* Miklóst pedig hivatali sikkasztás miatt jelentették föl. A bizottság mindezekben az ügyekben az illető képviselők mentelmi jogának felfüggesztését javasolja.

A kiegyezés a bizottságban.

Budapest, április 4.

A képviselőház közgazdasági bizottsága ma délután 5 órakor ülést tartott, melyen folytatta a *kereskedelmi és vámszövetség* törvényjavaslatának tárgyalását. Mivel gróf *Andrássy* Tivadar családi gyásza miatt távol maradt, az elnöki tisztet *Bedő* Albert töltötte be. A kormány részéről jelen voltak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Láng* Lajos, *Darányi* Ignác miniszterek, *Kiss* Pál, gróf *Wickenburg* Márk államtitkárok, *Biró Lestyánszky*, *Ottlyk* tanácsosok, *Vargha* Gyula, az orsz. statisztikai hivatal igazgatója.

A részletes tárgyalás I. cikkének második bekezdésénél Rosenberg Gyula előadó felveti annak a módositásnak az eszméjét, hogy beviteli, kiviteli, vagy átviteli vámilletéket vetni s avégből közbenső vámvonalat állitani a két fél egyikének ne legyen joga a másik fél beleegyezése nélkül. Ezt az eszmét a tiroli vámra és a cukorkérdésre vonatkoztatja.

Krasznay Ferenc, ha az ország érdeke ugy hozza magával, a változtatást helyénvalónak tarja, de itt felesleges, mert két szerződő félről lévén szó, változtatás csak a két fél egyetértésével lehetséges.

Széll Kálmán miniszterelnök elismeri, hogy változtatásokat a javaslaton a törvényhozásnak elvileg joga van tenni, de a természete olyan e javaslatnak, hogy a változtatás nem ajánlatos, miután két kormány megegyezéséről van szó. Ez egy kompromisszum eredménye, módositások a részleteknél bármelyik részről veszélyeztetik az egyezséget. Mind a két kormány vállalkozott, hogy keresztülviszi az általa kötött szerződést. Itt az a szempont irányadó, hogy módositások nélkül a maga egészében megfelel-e a szerződés, igen vagy nem? Ám maga is pleonazmusnak tartja a szóbahozott eszmét. A tiroli vám szempontjából sem szükséges ez; egészen elégséges a kormány nyilatkozata, amelyet ebben a tekintetben tett s amelyet az osztrák kormány is elfogadott. A tiroli gabonailletéket meghagyjuk tiz évre, bár elvileg tarthatatlan, meghagytuk méltányossági okokból Ausztria irányában, mert gazdaságilag nekünk nem árt, Ausztriára nézve pénzügyileg fontos. Épp igy állunk a cukorkérdéssel, amelyre nézve a mi territoriális posszesszióink a benyujtott törvényjavaslatokban minden irányban meg van óva.

Rosenberg Gyula ismétli, hogy csak mint eszmét vetette fel a módositást, amelyhez természetesen nem ragaszkodik, bárha szeretett volna provideálni a szóbahozott két ügyben. **Weiss** Berthold hasonléképpen nem tartja szükségesnek a változtatást. A cukorra nézve teljesen provideál a XII. cikk. *Rubinek* Gyula ezt a stiláris módositást ajánlja: „mindkét fél" helyett mindkét szerződő fél, amit keresztül kellene vinni az egész szerződésen. — *Neumann* Armin nem fektet sulyt erre a módositásra, de azért elfogadható. *Széll* Kálmán miniszterelnök ugy találja, hogy közjogunknak teljesen megfelelőek kifejezései és igy maradhat az eredeti szöveg. A bizottság a cikk két első bekezdését változatlanul elfogadta.

A *harmadik bekezdésnél Krasznay* Ferenc, bár nem fogadta el általánosságban a javaslatot, a részleteknél mégis megteszi a maga megjegyzéseit, amivel csak kötelességét teljesiti, miután, ha van lehetőség a javitásra álláspontjához ezzel hü marad. Ismét szóbahozza a kartellek ügyét. A kartelleket szabályoznunk kell, ha csak azt nem akarjuk, ami a javaslatnak sem célja, hogy iparunk fejlődését megnehezitsük. Határozati javaslatot nyujt be, melyben a cikkhez való pótlásképpen utasitást ad a két kormánynak a kartellek szabályozására. A határozati javaslat igy hangzik: „Mindkét állam kormánya a jelen egyezménynyel egyidejüleg törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozások elé, amely alkalmas intézkedéseket tartalmaz arra nézve, hogy ugy a közfogyasztás és államháztartás érdekeit a kartellek és kartellszerü egyesülések ellen megvédje, mind pedig az ipari és mezőgazdasági termékek értékesitésének mindkét államban a szabad verseny egyenlő esélye melletti lehetőségét ezek ellenében biztositsa.

Nagy Ferenc nem zárkózik el az eszme elől, de mégis figyelmeztet arra, hogy a kartellszabályozás a mi országos jogunk s nem tartaná helyesnek, hogy ebbe másoknak is beleszólást enged ünk. A kérdéssel kell foglalkoznunk, az kétségtelen, de ebben a javaslatban lehetetlen, hogy magunkat megkössük. Ez okból nem fogadja el a határozati javaslatot.

Széll Kálmán miniszterelnök szerint a gazdasági élet olyan domináló pozicíót foglal el államban, társadalomban és magánosnál, hogy az uj alakulásokkal állandóan számot kell vetni. A régi szervezeten minduntalan rést tör az élet; itt van a szabadverseny elve és az élet ezt a nagy elvet is áttörte és hányszor kell mégis a védelem ellen védelmet keresni? A szertelen konkurrencia ellen védelmi organizációt statuált az élet, óvatosnak kell lennünk, nehogy e védelem ellen való védekezésben tulőjjünk a célon. Olyan probléma ez, amivel foglalkoznunk kell, mert nem vonhatjuk ki magunkat a gazdasági áramlatokból. Formát erre a védekezésre ma nehéz találni s azt is nehéz eldönteni, hogy vajon önállóan együk-e vagy közösen. Elismeréssel szól Krasznay felszólalásáról, de azt, hogy ebben a javaslatban disponáljunk, nem helyesli. A kérdés olyan, hogy amig a megoldásunk nincs, ne bolygassuk.

Rosenberg Gyula előadó is elismeri a kérdés nagy fontosságát, de viszont elismeri, hogy ez a kérdés nem áll e javaslat érdekében. Ugy járnánk, ha az utasitást megadnók, mint a tengeri magánjoggal jártunk, amelyet a szerződés évtizedek óta követel, de amelynek a megoldását talán éppen a közös megoldásra való utasitás nehezitett meg. Ebből az okból nem ajánlja a határozati javaslatot elfogadását.

Neumann Ármin szerint a kartellek a modern forgalmi életnek oly kisérő jelensége, melyeknek benső törvényét eddigelé kielégitő módon felismerni ss megállapitani nem sikerült. A kartelleket elvileg perhorreskálni nem lehet, mert pl. ott, hol azok a tulprodukció ellen irányulnak, ott feltétlenül hasznosak, de hasznosak lehetnek ott is, hol tisztán az áremelkedésre akarnak belolyást gyakorolni. Számos ipar csak ez uton bir fejlődni. Ily körülmények között tekintettel arra, hogy ezidőszerint Európában seholsem birtak egy kartelltörvényt alkotni, már elvileg sem fogadja el azt, hogy ezidőszerint nálunk egy kartelltörvényt alkossunk. Legkevésbé pedig fogadhatja el az olyan inditványt, mely azt kivánja, hogy Ausztriával egyenlő elvek szerint szabályozzuk ezen kérdést. Mások a gazdasági viszonyok nálunk és mások Ausztriában, egy huron tehát nagy hátrányok nélkül Ausztriával nem pendülhetünk. De a mi autonom törvényhozási jogunk is sérelmet szenvedne, ha ezen kérdést Ausztriának törvényhozásától tennők függővé.

Gróf **Batthyány** Tivadar elégségesnek tartaná, ha a kormányt felhivnák arra, hogy a kérdéssel foglalkozzék.

Láng Lajos miniszter is elégségesnek tartaná, ha a kormány figyelmét erre felhivnák. Am jelzi, hogy a kereskedelmi minisztérium ezzel a kérdéssel már régóta foglalkozik, mint kétségtelenül fontos ügygyel. A kormány figyelmének a felhivása teljesen elég és az együl helyes, amit ebben a kérdésben ma tenni lehet.

Weiss Berthold ennek a kérdésnek a szabályozását szintén szükségesnek tartja és megnyugtatás szempontjából helyes, ha már rámutatunk ebbeli törekvésünkre. Igy legalább a jövendőben felmerülő kartell-törekvések tisztában lehetnek eleve azzal, hogy szükség esetén a kormány meg fogja tenni a megfelelő intézkedéseket. Ajánlja ez okból elfogadásra gróf Batthyány javaslatát, a jelentésbe való felvételét.

Rubinek Gyula a kartell törvényes szabályozását szintén szükségesnek tartja, **Rosenberg** Gyula előadó csak abhoz akar szólni ami a jelentésbe lesz felveendő. Bármit veszünk is fel a jelentésbe, az olyan intézkedés, ami az osztrák kartellekkel szemben hatással lehetne, nem lehet.

Láng Lajos miniszter szerint a jelentésbe csak olyan dolog vehető fel, ami különböző felfogásoknak nem prejudikál. A kormányhoz intézendő felhivás pedig nem prejudikál, ez tehát felvehető.

A bizottság *Krasznay* határozati javaslatát nem fogadta el, ellenben gróf *Batthyány* javaslatát elfogadta.

A cikk negyedik bekezdését *Rosenberg* Gyula előadó és *Széll* Kálmán miniszterelnök felszólalása után változatlanul elfogadták. A legközelebbi ülés április 16-ikán lesz.

KÜLFÖLD

Spanyol diákok zavargása. Tegnap délelőtt a madridi diákok összegyültek az egyetem előtt. A rektor tudatta velük a kormánynak azt az engedélyét, hogy az egyetemen a nemzeti zászlót félárbocra eresztheese, a Salamancában megölt diákok fölött való gyász jeléül. Ugyanekkor Madrid kormányzója is elhaladt az egyetem előtt s beszédet akart tartani a tanulókhoz, de kifütyülték, azután pedig a miniszterelnöki palota elé vonultak, ahol éppen minisztertanácsot tartottak. *Silvela* egy hátsó ajtón menekült el. A tanulók ezt megtudván, beverték a palota ablakait s egy rendőrtisztviselőt fölpofoztak. Erre rémitő verekedés keletkezett a tanulók és a rendőrök közt. Az előbbiek kövekkel bombáztak, az utóbbiak pedig karddal vagdalkoztak. A Puerta del Sol közelében egy rendőrt ugy fejbevágtak egy kővel, hogy nyomban meghalt. Este gyülést tartottak, melyen tombolva követelték a salamancai vérfürdő okozóinak a szigoru megbüntetését.

Madrid, április 4.

Az összes spanyol egyetemek elhatározták, hogy a Salamancában megölt diákokért gyászistentiszteletet rendeznek. Az ország minden részéből sok koszorut küldtek Salamancába, ahol ma temetik az elesett diákokat. A salamancai prefektust elmozditották.

Madrid, április 4.

A *Lavapies*-**téren a rendőrséget vagy** 3000 főnyi **néptömeg**, **többnyire munkások és diákok, kövekkel dobálták meg. Valóságos harc keletkezett** mely alatt **számos revolverlövést váltottak.** Több ember **megsebesült.**

Madrid, április 4.

A diákok délután ujabb tüntetéseket rendeztek, amennyiben e kiáltások közt: *Eljen a köztársaság! Le a kormánynyal!* és a Marseillaise és hazafias dalok éneklése közt bejárták az utcákat. A rendőrség ismételten kivont karddal lépett fel ellenük. Az alsóbb néposztályokból való *nők csoportjai kövekkel és sárral dobálták meg a rendőrséget.* A rendőrséggel való összeütközésnél *több nő sulyosan megsebesült.*

Megtámadott liberális theológusok. A porosz urakháza tegnapi ülésén, a kultuszbudget tárgyalása alkalmával a szélső jobboldal néhány tagja heves támadást intézett a modern „negativ“ theológia ellen, s az ellen, hogy a theológiai tanárok oly polgárokat nevelnek az egyháznak, kik az egyház alaptételeivel ellentétesen állanak.

Dr. *Studt* miniszter elismerte, hogy a theológiai szabadságnak veszedelmei is vannak, de ezeket el kell viselni abban a biztos reményben, hogy előbb-utóbb eliminálódnak. Bizni kell a tudományos kutatás szabadságában és az evangeliumi szellem erejében.

Ziethen gróf: Az orvosi fakultás példájára miért nem távolitja el a theológiai fakultás is az oda nem való elemeket? Az evangelikus fakultás miért türi meg kebelében a negativ teológia képviselőit?

Dr. *Schmoller* tanár: Teljesen elhibázott dolog ellentétet állitani föl a pozitiv és negativ theológia közt, holott voltaképpen csak a történelmi theológiai képzettség és tudomány, mástelől pedig a tisztán dogmatikai álláspont közti harcról van szó. Ha az urak következetesek akarnak maradni, akkor küszöböljék ki a theológiából a históriai képzettséget, s akkor megmarad a merev dogmatizmus. Melanchtontól és Luthertől csak nem fogják elvitatni a keresztény elnevezést csak azért, mert kevésbé orthodoxok voltak az uralkodó egyháznál? Az én *Harnack* barátom talán éppen az a tizenkilencedik századra, mint Melanchton a maga korára nézve. A hit és tudomány nagy harcában meg kell óvni a belső fejlődés szabadságát mert ezzel él és ezzel bukik a mi evangélikus egyházunk. Ha ezt a szabadságot önök el akarják tőlünk venni, akkor nincs más hátra, mint hogy térjenek vissza a katholikus egyház kebelébe. De ha szabad *evangélikus keresztények akarnak maradni*, akkor türniök kell a szabad teológiai tudományt és kutatást.

Dr. *Dryander*: A fiatal teológusokat ugyis lehetetlen a tanulás és tanitás szabadságának korlátozásával idegen befolyásoktól elzárni. Ha a theológiai tudománynak az államhatalom megvonná a határát, hogy „eddig és ne tovább“ akkor ez végtelenül ártana az egyháznak. A természettudományi és történelmi kutatások hatalmas befolyást gyakoroltak a teológiára s uj föladatokat róttak rá. Amit én az egyetemen dogmatikailag tanultam azt most már pozitiv lelkészek is elavultnak tartják. A dolgok ily alakulásával szemben az is lehetséges, hogy egy-egy kutató megsiklik, de utóvégre is, a tudomány önmagát korrigálja.

A balkáni forrongás.

Budapest, április 4.

Scserbina mitrovicai orosz főkonzulról, ki Mitrovica ostromakor sulyos sebet kapott egy albán katonától, egyik távirat azt mondja, hogy már bele is halt a sebébe, más táviratok szerint pedig még él, de állapota nagyon veszedelmes. Dr. *Jacques* konstantinápolyi udvari orvoson kivül mellette vannak *Szubotics* belgrádi *Petrovics* nisi orvosok s a szultán azonkivül két katonaorvost küldött hozzá. Dr. Jacques tegnapelőtt a következő jelentéseket adta ki:

Április 2. (Reggel.) A konzul állapota tegnap este hashártyagyulladás, hányás, szorongás, izgatottság következtében rosszabbra fordult.

Ma délelőtt: Állapota tartósan komoly. A beteg aludni tudott. Hányás. A szorongás szün. Lélekzés 28, hőmérsék 37·5, érverés 140. Állapot komoly, de nem reménytelen.

Scserbina konzul magatartása a mitrovicai harcok alatt hősies volt. Lóháton járt a golyózáporban s szigoruan vigyázott arra, hogy a katonák kövessék fölebbvalóik parancsait. Főképp azáltal keltette föl maga ellen az albánok gyülöletét.

A szultán megparancsolta *Hilmi* pasának, hogy maradjon Üszkübben, hogy az albánok mozgalmait figyelemmel kisérhesse. A mitrovicai *osztrák-magyar konzul* exequaturjának megadását a szultán elhalasztotta. Különben pedig a padisah nagyon ingadozik s nem mer az albánok ellen erélyesen eljárni. Ujabb „békéltető bizottságot“ akar hozzájuk küldeni egy magas állami méltóság elnöklete alatt.

Báró *Calice* osztrák-magyar nagykövet tegnap kihallgatáson volt a szultánnál s kihallgatása a vasutak ellen intézett dinamitmerényletek és az üszkübi vilajetben történt események, továbbá a vasutak biztositására és az üszkübi albánok reformellenes mozgalmának elfojtására teendő intézkedések körül forgott. Különféle bizonyitékok vannak arra nézve, hogy a legutóbbi merényletek alkalmával használt dinamitot Bulgárián át hozták be külföldről. A porta bizalmas hirt kapott arról, hogy a bizottságok több más merényletet is terveznek, a többi között Konstantinápolyban és Szalonikiben. Erre való tekintettel szigoru rendőri és katonai intézkedéseket tettek.

A *dsumajai* kerületben egyre-másra merülnek föl a bandák. Egy nagyobb csapat török gyalogság, megfelelő számu lovassággal és tüzérséggel a Kresma-szoroshoz ment üldözésükre. Szófiai hirek szerint a bolgár kormány „erélyesen“ kezd eljárni a fölkelőkkel szemben s *ahol lehet*, (!) elkobozza a fegyverüket. Tegnapelőtt Dubnicában a rendőrség csetepatéba keveredett egy fölkelő csapattal, mely fegyvereket akart átcsempészni Macedóniába.

A konstantinápolyi német nagykövetség már hetek előtt figyelmeztette a nagyvezért, hogy a mitrovicai albánok az *orosz és az osztrák-magyar konzul ellen* merényletet terveznek, amelyet husvétkor kellett volna végrehajtani. A török hatóságok semmit sem tettek, hogy a merényletet megakadályozzák, melyet most idő előtt végrehajtottak.

A porta az utóbbi három nap alatt több körlevelet küldött külföldi képviselőinek. Az *egyik* körlevél ismételten hangsulyozza a porta azon szilárd elhatározását, hogy a reformprogrammot megvalósitja. A *másik* körlevél Scserbina állapotáról szól, melyet nem tart komolynak. Igéri, hogy a merénylőt rendkivül szigoruan meg fogja büntetni. A harmadik körlevél arról a támadásról szól, melyet egy bolgár banda intézett az isztipi török különitmény ellen.

A berlini sajtó abban látja a legnagyobb veszedelmet, hogy a macedon-bizottságokat a francia és angol sajtó magatartása bátoritja, s azzal a reménynyel kecsegteti, hogy Európa közbe fog lépni az érdekükben.

Belgrád, április 4.

A király elfogadta *Lozanics* külügyminiszter lemondását. Hir szerint ezt a tárcát ideiglenesen a miniszterelnök veszi át.

Belgrád, április 4.

Lozanics külügyminiszteren kivül *Lazarevics* Luka kultuszminiszter is beadta lemondását az alkotmányrevizió ügyében felmerült nézeteltérések következtében. Mint néhány lap jelenti, legközelebb kiváló politikai személyiségek ebben az ügyben értekezletet tartanak.

Konstantinápoly, április 4.

Báró *Calice* osztrák-magyar nagykövet tegnapi kihallgatása alkalmával bemutatta a szultánnak báró *Rhemen* követségi tanácsost.

Pétervár, április 4.

A hivatalos lap közli: Az *arnótáknak Mitrovica* ellen intézett vakmerő támadásáról szóló hir beérkezése után *Szinovjev* konstantinápolyi orosz nagykövet rögtön figyelmeztette a nagyvezért, hogy milyen sikertelennek bizonyult a portának az a kisérlete, hogy az arnótákat békés intelmekkel birja engedelmességre. Figyelmeztette továbbá, hogy a vezetők megfenyitésére és a keresztények védelmére mulhatatlanul erélyes intézkedéseket kell tenni. *Ferid* basa nagyvezér rögtön kijelentette Szinovjev nagykövetnek, hogy a török kormány, kötelessége tudatában, alkalmazni fogja mindazokat az eszközöket, amelyek a zavarok elfojtására és a nyugalom helyreállitására rendelkezésére állanak. Ebben az időben érkezett meg Konstantinápolyba a távirati jelentés az arnóták fanatizmusának ujabb tünetéről, amelynek áldozatul esett *Scserbina* mitrovicai orosz konzul. A szultán mindjárt a sajnálatos jelentések beérkezése után táviratilag utasitotta a pétervári török nagykövetet, hogy az orosz kormánynak legmélyebb sajnálkozását fejezze ki a konzul ellen elkövetett merényletre nézve. Egyidejüleg Szinovjev nagykövethez küldte Ferid basa nagyvezért, hogy vele is közölje, mennyire elszomoritotta ez az eset és egyuttal biztositsa róla, hogy az eset szigoru megvizsgálására és az arnóták mozgalmának haladéktalan megszüntetésére minden intézkedést megtesznek. Az orosz kormány tudomásul vette a szultán nevében tett kijelentéseket és utasitotta Szinovjev nagykövetet, hogy a portának sürgős előterjesztést tegyen arra nézve, hogy mennyire szükséges haladéktalanul intézkedni a mitrovicai zavarokban és a konzul ellen intézett vakmerő merényletben részesek legszigorubb megbüntetésére. Egyidejüleg utasitották *Maskov* üszkübi konzult, hogy Mitrovicába menjen. Scserbina konzult ezidőszerint *Jakov* basa hadosztály-orvos, akit *Hilmi* basa küldött oda és *Szubotics* belgrádi orvos kezeli. Az utóbbi a szerb király parancsára ment Mitrovicába. Azonkivül a szultán kivánságára Mitrovicába küldték *Kambor Oglut*, Konstantinápoly legjobb sebészét. Az orvosok nézete szerint a konzul állapota nagyon komoly, de nem életveszélyes. A beérkező jelentésekből kitünik, hogy a porta tényleg igyekszik az arnóták önkényeskedésének véget vetni. A zavargások szinhelyére nagyszámu török katonaságot küldtek, különösen Kis-Ázsiából.

Köln, április 4.

A *Kölnische Zeitung* közli, hogy a Szófia és Konstantinápoly közt levő Erzsébet-hid felrobbantásához a zendülők Bulgáriából kapták a dinamitot s az is kétségtelenül be van bizonyitva, hogy a dinamit Svájcból jutott Bulgáriába A vizsgálat azt is kideritette, hogy a dinamitot akkor osztották szét a felkelők közt, amikor több bulgáriai katonai raktárból sok fegyver tünt el. A hatalmak sürgősen intézkedtek ez esetek ismétlődésének megakadályozása céljából.

A konstantinápolyi bolgár ügyvivő kijelentette, hogy Bulgáriában minden számottevő tényező kivánja a béke helyreállitását.

— BUDAPESTI NAPLO. Március 31-ikén uj **előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

MOLL SEIDLITZ POR felülmulhatatlan **házíszer** mindama **gyomorbajoknál,** melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszertárakban **MOLL** készitménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SO Legjobb fájdalomcsillapitó bedörzsölés, csuz, köszvény és egyébb meghülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. **MOLL** készitmény kérendő.

HIREK

Budapest, április 4.

= **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **Orosz nagyherceg Bécsben.** *Bécs*ből jelentik, hogy *Wladimir* orosz nagyherceg, a cár nagybátyja ma reggel odaérkezett és bérkocsin az *Imperial*-szállóba hajtatott. A nagyherceg délben a nélkül, hogy bárkit is fogadott vagy meglátogatott volna, továbbutazott a Rivierára.

— **A pápa egészsége.** *Rómá*ból táviratozzák: A lapoknak ama hiresztelesével szemben, hogy a pápa egészsége nem a legjobb, *Lapponi* fölhatalmazást adott e hir megcáfolására és annak konstatálására, hogy a szentatya egészen jól van és kihallgatásokat is ad. Lapponi azonban a pápának nagy korára való tekintettel azt tanácsolta, hogy kevesebb kihallgatást adjon. A pápai udvar szertartási rendje szerint a nagyhéten nincsen kihallgatás, de azért 8-án a pápa mégis fogad egy külföldi zarándok-csapatot.

— **A tudós császár.** *Kopenhágá*ból irják, hogy *Vilmos* császár ottani látogatásakor általános feltünést keltett széleskörü és sokoldalu tudományos képzettségével. Különösen a muzeumokban bámulták a császár nagy tudását, amikor az osztályigazgatóktól körülményesen kérdezősködött az északi régiségek felől s az ujabban felfedezett leletekről. Közben a *császár* olyan megjegyzéseket tett a régiségtárban, hogy maguk a muzeumi őrök is bámulták. A Thorwaldsen-muzeumban egynémely kérdésével zavarba hozta az igazgatót, igy például, mikor a *császár* a kőkorszakból származó Kzökkenmöddingerről beszélt és az északi prehisztorikus konyhaeszközökre tett megjegyzéseket.

— **Herczeg Ferenc Kolozsvárott.** *Kolozsvár*ról táviratozzák: *Herczeg* Ferenc ma reggel ideérkezett, hogy felolvasást tartson a Vöröskereszt Egyesület hangversenyén. A pályaudvaron báró *Mansberg* Sándor elnök és a Nemzeti Szinház tagjainak küldöttsége fogadta és üdvözölte a jeles irót. Délben az egyesület *Herczeg* Ferenc tiszteletére ebédet rendezett, amelyen számos felköszöntő hangzott el s amelyekre *Herczeg* nagy hatással felelt. A délután lefolyt hangversenyen *Herczeg* felolvasása óriási sikert aratott. Este a szinházban *Herczeg* Ferenc vigjátékát, *A három testőrt* adták folytonos ovációk közt. Előadás után a vendég tiszteletére estély volt a kolozsvári kaszinóban, holnap pedig az Erdélyi Irodalmi Társaság lakomát rendez. A szinházban az egyes felvonások közt a tanulmányuton lévő budapesti polgáriskolai növendékek nagy sikerrel hangversenyeztek.

— **Ünnepi lakoma.** A *budapesti ügyvédi kamara* választmánya tegnap este a Hungáriában ünnepi lakomát rendezett a mult vasárnapi ünnepi közgyülésen szerepelt kartársak tiszteletére.

Az első felköszöntőt *Brüll* Ignác, a kamara helyettes elnöke mondotta, aki dr. *Szivák* Imrére, a kamara elnökére emelte poharát. Dr. Szivák Imre kifejti, hogy a társadalmi felfogás még nagyon hátra van, azért nincs még az ügyvédségnek sulya. A kor azonban már ébredezni kezd, s ha kulturánk teljesen kifejlődik, nem lesz majd szó sohasem osztályérdekről. Eötvöst élteti, mint a nagy nemzeti közjogi ideák harcosát. Dr. *Pap* József kamarai titkár a választmány megbizásából dr. *Bihari* Mórt éltette. aki Szilágyi ércszobrát saját költségén elkészittette. *Eötvös* Károly kifejtette, hogy 50 évvel ezelőtt a magyar társadalom feltogása az ügyvédséggel szemben nemesebb volt, mint ma. Minden főur ügyvéd lett és az ügyvéd résztvett az állami élet legelőkelőbb funkcióiban. Éltette a budapesti ügyvédi kart. Dr. Bihari Mór éltette Brüll Ignác kamarai alelnököt, aki a munkából mindig kiveszi az oroszlánrészt. A társaság éjfélig együtt maradt.

— **Üdvözlés.** A *Magántisztviselők Országos Nyugdij-Egyesületé*nek igazgatósága, felügyelő-bizottsága és központi választmánya ma dr. *Imrédy* Kálmán m. kir. udvari tanácsos és kisjókai *Ágoston* József kir. tanácsos alelnökök vezetése alatt küldöttséget menesztett *Weisz* Berthold országgyülési képviselőhöz, az egyesület elnökéhez, hogy őt m. kir. udvari tanácsossá való kineveztetése alkalmából üdvözölje. *Ágoston* József lelkes szavakban emelte ki az ünnepeltnek a közügyek terén és a nyugdijegyesület körül kifejtett érdemeit s az egyesület örömét és üdvözletét tolmácsolta addig is, amig ez emlékiratban megörökitve lesz az ünnepeltnek átadható. A szónok szavait lelkes éljenzés követte.

— **A Budapesti Ujságirók Egyesülete** holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartja meg ez idei rendes közgyülését.

— **Kereskedelmi utazási ösztöndij.** A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara értesitése szerint a kereskedelemügyi miniszter pályázatot hirdet egy kereskedelmi akadémiát vagy felső kereskedelmi iskolát kiváló sikerrel végzett fiatal kereskedőnek a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kamataiból adományozandó 1350 koronás utazási ösztöndijra. Az ösztöndijért folyamodhatnak, kik valamely hazai kereskedelmi akadémiát vagy felső kereskedelmi iskolát kiváló sikerrel végeztek. Megjelölendő ama speciális ismeret, melynek elsajátitása vagy továbbtanulmányozása végett az illető e tanulmányutat megtenni szándékozik. A folyamodások a kereskedelmi miniszterhez cimezve, julius végéig a pályázó rendes lakhelyére illetékes Kereskedelmi- és Iparkamarához nyujtandók be.

— **Gróf Andrássy Aladár temetése.** A főuri világ és a magyar közélet kitünőségeinek rendkivüli részvéte mellett ment ma végbe gróf *Andrássy* Aladár elhunyt főkamarásmester hamvainak beszentelése. Az Andrássy-uti gyászház előcsarnokában délután három óra után kezdtek gyülekezni a résztvevők, akik a főrendiházi szolgák diszőrsége közt vonultak föl a ravatalos-terembe. Kevéssel a szertartás megkezdése előtt érkezett meg a király képviselője, gróf *Apponyi* Lajos udvarnagy, fekete diszmagyarban. A király képviselőjét a kapu bejáratánál gróf *Andrássy* Tivadar és gróf *Széchenyi* Imre fogadta és kisérte föl a ravatalos-terembe, ahol pár perccel előbb megjelent *József Agost* főherceg képviseletében gróf *Szapáry* József kamarai előljáró.

A gyászoló gyülekezetben ott voltak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Wlassics* Gyula, *Lukács* László, *Darányi* Ignác, *Láng* Lajos és *Plósz* Sándor miniszterek, gróf *Csáky* Albin, a főrendiház és gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke, *Wekerle* Sándor a közigazgatási biróság elnöke, *Gromon* Dezső, gróf *Wickenburg* Márk, *Nemeskéri Kiss* Pál és *Mohay* Sándor államtitkárok, *Lobkowitz* Rudolf herceg hadtestparancsnok, gróf *Teleki* Géza. *Berzeviczy* Albert, *Hieronymi* Károly, báró *Dániel* Ernő, gróf *Keglevich* István, *Pallavicini* Ede őrgróf, gróf *Széchenyi* Béla koronaőr, gróf *Károlyi* István, gróf *Batthyány* Etemér, báró *Üchtritz* Zsigmond, *Rohonczy* Gedeon, *Latinovits* Ernő, gróf *Esterházy* Mihály, *Széchenyi* Sándor és Viktor grófok, báró *Harkányi* Frigyes, gróf *Dessewffy* Aurél, dr. *Falk* Miksa, *Szalay* Imre a Nemzeti Muzeum igazgatója, *Forster* Gyula min. tanácsos, a müemlékek orsz. bizottságának elnöke, *Ludvigh* Gyula az államvasutak elnökigazgatója. *Lánczy* Leó és *Szerb* György udv. tanácsosok, *Rudnay* Béla főkapitány, *Kornfeld* Zsigmond, *Lukács* Antal és *Bélavári-Burchard* Konrád főrendiházi tagok, *Vértessy* Kálmán min. tanácsos, *Szemere* Miklós és *Tabódy* József kamarások, a honvédmenház küldöttsége *Szentimrey* Kálmán parancsnok vezetésével, a Budapesti Onk. Mentőegyesület küldöttségeként dr. *Kovách* Aladár igazgató, dr. *Aczél* Károly és dr. *Virosztek* Győző parancsnokok.

A gyászszertartást *Stieber* Vince terézvárosi apátplébános végezte fényes segédlettel. Beszentelés után a koporsót a ravatalos-teremben hagyták és onnan este hat óra után az Entreprise fogatán kivitték a keleti pályaudvarra. Este 9 óra 40 perckor különvonaton e szállitották a halottat Krasna-Horkára, ahol a családi sirboltban holnap délelőtt helyezik örök nyugalomra.

A Mentő-egyesület választmánya külön gyászjelentést adott ki elnökének, gróf *Andrássy* Aladárnak elhunytáról.

— **Lueger ujra polgármester.** A bécsi községtanács antisemita többsége ma ujabb hat évre Bécs város polgármesterévé választotta *Lueger* Károlyt, a keresztény-szocialisták vezérét. Összesen 145 községtanácsos volt jelen, a liberális kisebbség csaknem teljes számban (21-en voltak) megjelent de üres cédulákkal szavazott: a többi 124 szavazat mind *Luegerre* esett. *Lueger* hosszabb beszéddel köszönte meg megválasztását. Programmot nem adott, mert, mint mondta, a választás a legfelsőbb megerősitésre szorul, amelyet hüséges hódolattal kér. De visszapillantást vetett a mult időkre.

Amikor, ugymond, a községtanács mostani többsége vette át Bécs város igazgatását, ráfogták, hogy képtelen lesz akárcsak néhány napig az ügyek vezetésére. (*Bielohlavek*: No szépen blamálták magukat a zsidók!) De azért nyugodtan fogott ez a többség a munkához, bár az ellenpárt mindent megkisértett, hogy azt megnehezitse. Legyaláztak bennünket, főképp a külföldi lapokban, megrágalmazták Bécs városát, mert egy antisemita többség volt uralmon. De ők minden akadályt legyőzve, fáradhatlanul és erélyesen dolgoztak és a keresztény német nép keresztény szelleme és tettereje uj időket alkotott, amelyek Bécset ujra nagygyá fogják tenni örök időkre. Ezeket a müveket nem egy ember, hanem a községtanács egész többsége hozta létre. Azok a müvek, amelyeket megteremtettünk, azt bizonyitják, hogy a nép tulnyomó többsége velünk tart és ha isten is ugy akarja, tovább velünk fog tartani. Gyakran azzal gunyoltak engem — mondotta azután — hogy agitátor vagyok. Igenis, agitátor vagyok és az is maradok. Beszédét azzal fejezte be, hogy mindig küzdeni fog az osztrák haza és a keresztény nép ellenségei ellen.

Lueger beszédét a liberálisok zajos ellentmondásokkal kisérték, de egyébként nyugodtan folyt le a polgármesterválasztás. Nehány nap mulva meglesz a választás császári megerősitése is, ugy hogy husvét után megtörténhetik a beiktatás is.

— **Markovics Iván emlékezete.** Abból az alkalomból, hogy holnap lesz Markovics Iván halálának tizéves fordulója, az Országos Magyar Gyorsiró Egyesület és a Magyar Gyorsirók Egyesülete koszorut fog helyezni a mester sirjára. Találkozás délután 2 órakor a budai Lánchid-kávéház előtt.

— **Tolvajspecialisták.** Rabbi Akiba, akit oly sokszor idéztek föl ősi sirjából, hogy megcáfolják, most az egyszer le van győzve. Mert ha eddig nem sikerült megdönteni az örökéletü mondását, ezuttal itt az alkalom a lerontására. Ime, van még uj dolog a nap alatt. Vagy történt-e valamikor az özönvizelőtti legendás időkben, a kő-, bronz- és vas-korszakban, avagy a legujabb időkben olyan eset, hogy egész utcák arra ébredtek, hogy nincs többé házszámuk? Pedig Budapesten ez történt. A II. kerületi Vince-utca lakóinak tegnap óta nincsenek házszámai. Éjjel leszedték őket ismeretlen tettesek. De nemcsak a házak számait jelző kis táblácskák tüntek el, hanem még az utca nevét viselő nagy táblák is a sarkokról. Ugy, hogy ezidőszerint nincs a fővárosnak Vince-utcája, ha eddig nem pótolta még a hatóság az eltüntetett táblácskákat. Élénk képzeletü humoristák mulatságosan festhetnék a néhai Vince-utca lakóinak aggodalmát, akik nem mernek távozni hazulról, attól való féltükben, hogy hazatérőben nem találnak rá az utcájukra, de hát elég mulatságos magában véve is a budapesti tolvaj uraknak az a vicce, hogy házszám- és utcajelző-táblákat lopnak. Ami elég specialitás még Budapesten is, ahol tudvalevőleg házat és utcaburkolatot is loptak már. A Vince-utca lakóinak legföljebb az szerezhet némi vigasztalást, hogy a Kis-Rókus-utca is ugy járt, mint ők, annak is lelopták a házszámait. Egyébként történt még egy érdekes lopás Budapesten. A városligeti panoptikumban ugyancsak ismeretlen tolvajok a szobrokról és viaszbábukról lelopták az ékszereket. A *Vilmos* császár és családja szoborcsoportról nyakláncokat, a király szobráról a Szent István-rend utánzatát, Umbertó királyról a hármasszövetség nagy csillagalaku érmét, *Draga* királynő szobrának a hajából a tüket és a nyakdiszét. A tolvaj azonban nem volt válogatós. Az uralkodók után sorra kifosztotta *Petrónét*, a sziámi ikreket, a szép Meluzinát és egyéb viaszalakokat. Igaz, hogy az ékszerek talmik voltak, de a kár igy is több száz korona. Ha igy folytatjuk, Budapest lesz a specialista tolvajok hazája.

— **Öngyilkos orgonamüvész.** Egy tehetséges, nagy reményekre jogositó fiatal orgonamüvész lett ma öngyilkossá a fővárosban. Rendkivül képzett, törekvő müvészember volt; csak nemrég jött haza külföldi tanulmányutjából s a jövő héten — mint a plakátok hirdették — orgonahangversenyt tartott volna, hogy haladását bemutassa a főváros közönségének. *Kehrer* Jenő az öngyilkos. Mindössze 29 éves volt, de hirneve eljutott az ország határán tul is már s amellett, hogy kiváló müvész hirében állott, az orgonaépités terén egyik legkiválóbb magyar szakember volt. Őt hivták meg az országban mindenfelé, ha uj orgonát kellett átvenni az épitőtől, s ebben az irányban is nagy hirnévre tett szert. *Kehrer* Jenő tanulmányait a külföldön végezte s mióta hazajött, a kőbányai római-katholikus plébánián, Hock János mellett volt orgonamester. Tehetségét a kormány is méltányolta s pár hónappal ezelőtt kiküldötte külföldre tanulmányutra, hogy az orgonaépités különböző módjait tanulmányozza, *Kehrer* Jenő bejárta Svájcot, Belgiumot, Francia- és Németországot s alapos szakismerettel, sok tapasztalattal gazdagon tért haza, hogy itthon értékesitse kiváló szakismeretét. Ámde mindezekben megakadályozta most, a pillanatnyi őrület, amely fegyvert adott a nagyképzettségü fiatalember kezébe. Hozzátartozói semmit sem vettek rajta észre, amiből sötét szándékára következtethettek volna. Vidáman beszélgetett még tegnap este is a Jászberényi-ut 1. szám alatt lévő lakásán s azután nyugodni tért. Ma reggel 8 óra tájban azután fegyverdörrenés hallaszott ki szobájából s a boldogtalan ember — mire berohantak hozzá — átlőtt halántékkal, holtan feküdt ágyában. Semmiféle irást nem hagyott hátra s hozzátartozói azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarában emelt fegyvert önmaga ellen. Holttestét behozták az orvostani intézet boncermébe s hétfőn délután temetik el.

— **Kolibri herceg.** A világ legkisebb embere Kolibri herceg, akit most a fővárosba hoztak a nevelőszülei. Huszonkétéves, 58 centiméter magas és negyedfél kilogramm sulyu ez a világcsoda. Ő maga ezt mondja el csöpp autobiografiájában.

— Eszem, iszom, dohányzom, mint bármely felnőtt ember, kitünő étvágyam van, miről ki-ki meggyőződhetik esténkint az Andrássy-ut 69. sz. a. Plastikon nagyvendéglőben. Négy nyelvet beszélek. A fővárosban egy hónapig leszek, mely idő alatt reggel 10 órától esti 9-ig az Erzsébet-körut 44. szám alatt levő Quisisana Automata Buffett elkülönitett helyiségében vagyok megtekinthető.

— **A tót pánszlávok halottja.** *Turócz-Szent-Márton*ból irják: *Jurkovics* György 75 éves nyugalmazott brezovai jegyző Szakolczán meghalt. *Jurkovics* 1848-ban tagja volt annak a tót-cseh-morva csapatnak, amelyet Hurbán és Stur tót agitátorok a magyarok ellen szerveztek. Később is sokat fáradozott a tót-ügy érdekében, a tót gimnáziumok és a Matica létesitésében. *Hurban* Szvetozár iró Jurkovicsnak tót tipikus alakját *Kollin* cimü regényében is szerepelteti.

— **A kongregációk és a politika.** A Magyarországon is meginduló nacionalista törekvések idején nem érdektelen az, amit egy klerikális hetilap, az *Egyházi Közlöny* mai számában olvasunk. A lap a francia kongregációk kiirtásáról irva, ismerteti a francia viszonyok egyik alapos ismerőjének véleményét, aki ugy nyilatkozott, hogy a francia radikálisok szenvedélyét és haragját maguk a kongregációk keltették föl avval, hogy bizonyos tultenges volt a kongregációk alapitásában, egynémely egyesület kebelében pedig tulerősen fejlett ki a kereskedő-szellem. A kongregációk ezenkivül kihivó, tapintatlan módon avatkoztak a politikai küzdelmekbe. Ezek a dolgok készitették elő a francia eseményeket — irja tovább az Egyházi Közlöny. Nagyon ártalmára volt a katholikusok ügyének Franciaországban némely vezérférfiaknak kalandos politikája, a boulangizmussal való kokettirozás és a Dreyfus-ellenes mozgalmakban való tulságos részvétel, amikor még azzal is elrontották a dolgukat, hogy a nacionalistáknak a köztársaság ellen intézett merényleteinél nem precizirozták a katholikusok saját, amazokétól elütő álláspontjukat. *A nacionalisták kudarcot vallottak, a reakciót pedig a katholicizmus sinyli meg.* Ezek után eszünkbe jut az a sokat vitatott megkülönböztetés vallási és politikai katholicizmus között. Azt mondották, olyan distinkció nincs. És mégis — ha a nacionalisták éretlenkednek, a katholikusok nem óvatosak s ezért a keresztény vallásos nevelés főfaktorait számüzik Franciaországból — azt hiszszük, jó volna, ha igy distingváltak volna a francia kamarában.

— **A Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézete** csütörtökön f. hó 2-án délután dr. *Heltai* Ferenc alelnök elnöklete alatt igazgatósági ülést tartott. A legutóbbi igazgatósági ülés óta a következő adományok érkeztek:

Pesti Izr. Nőegylet 50 K. államsegély az 1902. és 1903. évre 4000 K. Özv. Wechselmann Ignácné 1000 K. Orosdy Fülöp 200 K. Terézvárosi Polgári Kör 40 K. Budapesti Épitőiparosok Segélyegylete 50 K. Első Magyar Szálloda Részvénytársaság 100 K. Lipótvárosi Kaszinó 200 K. Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége 300 K. Budapesti Cipészmesterek Köre 10 K. Terézvárosi Kaszinó 100 K. Caritas Önsegélyző és Jótékonysági Egyesület 50 K. Kereskedelmi Segélyegylet 25 K. Terézvárosi Jótékony Nőegylet 20 K. Országos Raktárházak r.-t. 100 K. Budai Jótékony Nőegylet 100 K. Kántor Tamás 5 K. Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület 400 K. Bölcsész-Táncestély Vigalmi Bizottsága 50 K. Magyar Iparmüvészeti Társulat 100 K. Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége 50 K. Bácsbodrogmegyei Kör 20 K. Jobbparti Orvosok Társasköre 20 K. Mária Dorothea-Egyesület 25 K. Kereskedelmi bál rendező-bizottsága 300 K. Szállodások, vendéglősök, pincérek jótékonycélu báljának rendező-bizottsága 100 K. Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége 20 K. Az igazgatóság az adakozóknak hálás köszönetét fejezte ki.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg és zárószámadás s a közgyülési jelentés végleg megállapittattak. A jelentés kegyelettel emlékezik meg Molnár Antal volt titkárról, *Borostyány* Nándor és *Zempléni* P. Gyula rendes. *Országh* Sándor igazgatósági s gróf *Andrássy* Dénesné alapitó tagokról. A közönség áldozatkészsége a mult évben az alaptőkét 31,329 K. 64 fillérrel gyarapitotta. Ebben benn van Rákosi Jenő s a Vidéki Hirlapirók Országos Szövetsége 4000—4000 koronás alapitványa. Nagyobb összegekkel szerepelnek Breitner L. Zsigmond (2000 K.), Wodiáner Arthur alapitványi részlete (1400 K.), Deutsch Antal, Friedmann Lipót (1200—1200 K.), Tenczer Pál. Mössmer József. Kuncz József és társa, Sacellári György (1000—1000 K.), Hegedüs Sándor (636 korona.), Fülöp kóburgi herceg, Müller Kálmán, a Magyar Vörös-Kereszt-Egylet és Hecht Jónás (500—500 K.) Tagul belépett a mult évben 28 hirlapiró, köztük a vidéki szövetség 4 tagja. A tagok száma az év végén: 163. Tagok nyugdija rokkantsági járadékok, özvegyek nyugdija és árvák nevelési pótléka fejében az intézetet évi 55.640 K. terheli. Bevétel az 1902. évben: 171.516.40 K., kiadás 50.592·96 K., gyarapodás tehát: 120.923·44 K. Az év végén a tiszta vagyon: 1,773.350·97 K. Az intézet háza tisztán 4·5%-ot jövedelmezett. A tiszta nyereség a mathematikai mérlegben 40.820·72 K., melyből az intézet 26.598·44 K.-t fizet a tagok helyett dijakban. Köszönettel emlékezik meg a jelentés arról, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület az intézeti vagyont kezeli, Poor Jakab, a Trieszti Általános Biztositó-Társaság főnöke a tagsági dijakat beszedeti, hogy a Pesti Könyvnyomda-Részvénytársaság elnök-vezérigazgatója az intézet részére szükséges nyomtatványokat dijtalanul állittatja ki.

Támogatásra szorult hirlapirók közt az igazgatóság a mult évben a Bródy Zsigmond-alapból, a néhai Rott József-alapból, a dr. Falk Miksa-alapból és a Sturm Albert, Neményi Ambrus és Fekete Ignác részéről felajánlott összegekből mintegy 2800 koronát osztott szét az intézet.

A jelentés megállapitása után az igazgatóság a közgyülés napját e hó 26-ikára tüzte ki. Az elnökség megbizatása az idén lejárván, az igazgatóság az alapszabályokhoz képest megtelte a hármas kijelöléseket, még pedig az elnöki tisztre *Falk* Miksa, *Hegedüs* Sándor és *Heltai* Ferenc, az első alelnöki tisztre ugyancsak a két utóbbi és *Neményi* Ambrus, a második alelnöki tisztre ugyancsak a két utóbbi és *Kenedi* Géza személyében. Ezek után az igazgatóság beiktatta a II. és III. nyugdi osztályba (özvegyi nyugdij és árvaellátás biztositása) *Vukovári* Albert rendes tagot, továbbá megállapitotta az áprilishavi költségelőirányzatot, intézkedett a kihuzott értékpapirok és a fővárosi kölcsön konverziója dolgában, segitségeket szavazott meg a Bródy Zsigmond-alapból és elintézte a folyó ügyeket.

— **Ordódy Pál temetése.** A szomoru véget ért *Ordódy* Pált az este *Ajtay* K. Sándor és dr. *Minnich* Károly törvényszéki orvosok felboncolták. A boncolás után a halottat elszállitották a Horánszky-utca 16. szám alatt lévő lakására, ahol diszes ravatalra helyezték. A ravatalos-szobát szebbnél-szebb koszoruk boritották. A holttestet délután félnégykor szentelte be *Kanovits* józsefvárosi apátplébános. A szertartáson megjelentek: *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter, *Bezerédj* Viktor, *Konkoly-Thege* Miklós, *Berzeviczy* Albert, *Dessewffy* Arisztid, *Csávossy* Béla, *Ghyczy* és *Máriássy* altábornagyok. A holttestet este 10 órakor Bagotára szállitották, ahol a családi sirboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Pánszláv tanitó.** *Turócz-Szent-Márton*ból irják: *Neumann* Jaroszlav szucsányi (Turóczmegye) ev. tanitó ellen feljelentést tettek a főszolgabirónál, hogy esténként magyarellenes tót dalokat énekel az iskolájában összejövő tót ifjakkal és leányokkal. A panaszt a közoktatásügyi miniszterhez terjesztették fel, akinek megkeresésére most Sárkány Sámuel püspök fegyelmi vizsgálatot rendelt el Neumann ellen.

— **A kőszegi apácák.** A *Népszava*, a szocialisták lapja ujabb leleplezéseket közöl a kőszegi apácazárda titkaiból. „Egy kolostor rejtelmeiből“ cim alatt kikel a kolostorok nevelése ellen s a kolostorban uralkodó szellem megvilágitására a következő esetet mondja el:

A kőszegi kolostor egyik apácája, Markó Michaela, 1902. február havában halálos ágyon feküdt. Markó nővérnek 500 forint volt biztositva örökségképpen arra az esetre, ha a fogadalmat leteszi. Hogy ez az 500 forint el ne veszszen, a kőszegi kolostor Paula nevü apácája Markó nővérrel a halálos agónia közepette tétette le a fogadalmat. Markó nővér ekkor már eszméletnél sem volt. Öntudatlanul nyögte Paula nővér után a felolvasott fogadalmat s másnap már kiszenvedett.

Hogy e cselekedet mibenlétét tisztán lássuk. tudnunk kell, hogy a fogadalmat tett nővérek vagyona a rendnek jut, ha a rendnek ez a tagja elhalálozik. Miután azonban Markó nővér 1902. február haváig nem tett fogadalmat, a reá váró ötszáz forintot nem örökölhette volna a rend. Hogy ezt a pénzt maguknak kaparitsák, a haldokló nővérrel letétették a fogadalmat, noha a rend szabályai kimondják, hogy a fogadalmat tevő apácának eszméletnél kell lennie s a fogadalom csakis az oltár előtt tehető le. De mit nekik szabály. ha arról van szó, hogy ötszáz forintot szerezzenek. Ilyen erkölcsi nézetek. ilyen erkölcsök uralkodnak azok között, akikre a szülők gyermekeik nevelését bizzák.

Az igazság érdekében meg kell jegyeznünk, hogy ezt a fogadalmat érvénytelennek nyilvánitotta a kolostor főnöknője: báró Zünd Henrika. Az ő igazságérzete tiltakozott az ellen, hogy haldoklókkal tétessenek le fogadalmat. A bárónő meg is itta tisztességének levét: elhelyezték onnan a Graz melletti Keisdorfba, s büntetésből alacsonyabb állásba juttatták. Ez volt a kolostorban a tisztesség és becsület jutalma.

Ugyancsak a *Népszava* irja a következőket:

A kőszegi domonkos-zárdából megint elmenekült egy Klára nevezetü nővér. Ez a szerencsétlen a pince-ablakon menekült ki és a Jenő főherceg-utcán korán reggel, hiányos öltözékben, szaladva ment a beteghházban levő apácákhoz. De onnan értesitették a domonkosi nővéreket, hogy náluk tartózkodik Klára nővér s igy ismét visszavitték. A büne az, hogy a volt Bernarda nővérnek (most Mühlfeith Mária) élelmet adott, amikor azt éheztették s e miatt kinozzák most Klára nővért. Miután nem birta tovább a kinzást, elmenekült. Az egész városban élénken tárgyalják az esetet.

— **Megszökött pénztáros.** *Pécs*ről jelentik: *Óváry* János, a mágócsvidéki takarékpénztár főkönyvelője 40.000 K. értékü váltó elsikkasztása után megszökött. Óváry a mult szombaton elment azzal, hogy Pozsonyban időző feleségét hazahozza s pénteken kellett volna megérkezniök, de Óváry neje Pozsonyból táviratot küldött a takarékpénztárnak, hogy férje Hamburgban hajóra szállt.

— **A magyar méhészet Bécsben.** *Bécs*ből jelentik, hogy ott ma nyitották meg a nemzetközi méhészeti kiállitást. A magyar osztályt *Kovács* Antal országos méhészeti felügyelő és *Binder* Iván országos méhészegyleti titkár vezetése mellett rendezték. A magyar országos méhészeti-egyesület régi magyar méhköpüket is állitott ki. A megnyitáson a magyar földmivelésügyi minisztert *Sárossy-Kapeller* Ferenc osztálytanácsos képviselte.

— **Jövendő.** *Bródy* Sándor kiválóan szerkesztett heti revüjének, a *Jövendő*nek holnapi száma gazdag és érdekes tartalmu. A magas szinvonalon álló ujság a következő cikkeket közli:

B.: Machiavelli a helyzetről. — Beszélgetés dr. *Falk* Miksával. — Az eladósodott Budapest. — Ügyvédi nyomor. — A nagy spiritiszta-per. — A szász dinasztia. — *Ambrus* Zoltán: Twistek. — *Pertik* Ottó: Koch Róbert. — *Ujházy* Ede: Régi nagy szinészekről. — *Vandervelde*: A szociálizmus és a forradalom. — *Feszty* Árpád: A magyar paraszt. — Uj költők. — *Braun* Sándor: Egy kereskedő naplója. — *Gárdonyi* Géza: Gyermekkori emlékeim. — *Rudyard—Jászai* Mari: Az elefántfiók. — *Andrejev* Leonid: Örvény. — *Erdős* Renée: Egy leány élete. — *Tolsztoj* Leó: Háboru és béke. — Szépmüvészetek. — Természettudomány. — A forradalom. — A szinjáték.

— **Kiderült lopás.** *Debreczen*ből irják: Gróf *Hardegg* Jenő honvédhuszár-százados 1901-ben Debreczenbe érvén, bérkocsin jött a városba s mikor leszállt, észrevette, hogy *7000 korona ékszert és 3000 korona készpénzt tartalmazó táskája eltünt.* A vizsgálat akkor semmit sem deritett ki. Tegnap *Ilyés* János bérkocsisnál a pénzügyőrök dohány után kutattak és annak lakásán az eresz alatt, a kályhában és az ágyszalmában az akkor eltünt táska tartalmából *3466* korona értékü ékszert és 1800 korona készpénzt találtak meg. *Ilyés* Jánost feleségével együtt letartóztatták.

— **Halálozás.** *Falk* Zsigmond lovagnak, a Pesti Könyvnyomda részvénytársaság igazgatójának feleségét ma délután temették a Váczi-körut 28. számu gyászházból óriási részvét mellett. A ravatal a lakás szalonjában volt felállitva, amelyet ellepett a szebbnél szebb koszoruk sokasága, melyek között ott voltak a családéin kivül a Mentő-egyesületé, a részvénynyomda személyzetéé, a nyomda igazgatóságáé, az Orsz. Iparegyesületé, a nezsideri papirgyár igazgatóságáé. A végtisztességen megjelentek: dr. Falk Miksa nejével, Rákosi Jenő főrendiházi tag, Matlekovits Sándor valóságos belső titkos tanácsos, Kovácsy Sándor, Szterényi József miniszteri tanácsosok, a fővárosi takarékpénztárak s iparvállalatok igazgatói közül igen sokan, továbbá, vásárhelyi Wodiáner Hugó. Falk Henrik igazgató. Ott voltak a Pester Lloyd s Ország Világ szerkesztőségének tagjai testületileg, valamint a posta-altisztek s a Rudolf trónörökös nevéről elnevezett jótékonysági egyletek tagjai zászlók alatt. A beszentelést *Lollok* Lenárt V. kerületi apátplébános végezte nagy segédlettel. A szertartás után a menet a tabáni temetőbe vonult, ahol ujabb beszentelés után a halottat örök nyugalomra helyezték.

— **Öngyilkos katonatiszt.** *Jlozow*ban mint krakói tudositónk táviratozza ma főbe lőttemagát *Nidiadamszi* hadnagy, aki az 5. honvéd gyalogezredben szolgált. Hátrahagyott levelében az öngyilkos hadnagy megirta, hogy gyógyithatatlan betegsége kergette a halálba.

— **Sztrájk egy gyufagyárban.** A győri gyufagyár 200 munkása sztrájkba lépett és a békéltető tárgyalás eredménytelen maradt. A gyártulajdonosok kijelentették, hogy bérfelemelést nem adhatnak és ha a munkások a mostani bérrel meg nem elégszenek, az 50 év óta fennálló gyárat feloszlatják, mert üzemükre ugy is ráfizetnek. Az osztrák gyufagyárak konkurrenciája a magyar gyufaipart nagyon megkárositotta.

— **Házasságok.** *Sárkány* Béla hirlapirótársunk, a Magyarország belső dolgozótársa jegyet váltott *Barach* Tercsi urhölgygyel, *Barach* Mór pozsonyi ügyvéd leányával.

Bloch M. László királyi mérnök április 9-én délelőtt tizenkettedfél órakor a budapesti dohány-utcai izraelita templomban tartja esküvőjét *Brill* Margit kisasszonynyal.

— **A tegnapi tüzhöz.** A hatóságok kiküldöttjei ma délelőtt tartották meg a tüzvizsgálatot a Ferenc-körut 2—4. szám alatt lévő házban, amelynek tetőzete tegnap leégett. Megállapitották, hogy tegnap késő délután két cselédleány járt a padláson, közülök az egyik égő gyufával keresett valamit, azt eldobta és az ott lévő szemét ettől lángra lobbant. Később az egész padlás és a tetőzet is tüzet fogott és teljesen leégett. A kár körülbelül százezer korona. A lakásokból nem kellett senkit sem kiszállásolni.

— **Hamis tizkoronások.** A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön-Intézet József-körut 2-ik szám alatt lévő zálogintézetébe ma délelőtt egy jól öltözött ur állitott be s egypár tizkoronás bankjegyet akart felváltani. A pénztárnok előtt gyanusnak tünt föl a bankjegyek világos szine s amint jobban megvizsgálta, látta, hogy a tizkoronások nagyon ügyes hamisitványok. Rendőrt hivatott és az illetőt átadta neki. Délután azután egy nő állitott be a zálogintézetbe hasonló hamis tizkoronásokkal. A pénztárnok azonban őt is átadta egy rendőrnek, aki mindkettőt a főkapitányságra kisérte. A vallatás során egyik sem akarta nevét megmondani, sőt ösmerni sem akarják egymást, de minden jel arra mutat, hogy egy pénzhamisitó-bandának a tagjai, mert a náluk talált hamis tizkoronásoknak a számozása egymásután folyik. A rendőrség a férfit is a nőt is letartóztatta s meginditotta a nyomozást az

Nincs többé gyomorbaja aki a hirneves **STOMACHICON** gyomor és emésztőport használja, mivel ez a számos elismerőlevél bizonyíata szerint is, a legrövidebb idő alatt kigyógyit mindenféle, sőt idült gyomorbajt is, u. m. gyomorcatarust, gyomorfájást, gyomorégést, fölösleges gyomorsavat, felbüffögést, rossz szájizt, rossz emésztést, hányingert, étvágytalanságot, valamint minden a rossz gyomortól származó fejfájást is. Ára 1 doboznak 2 korona. A legjobb gyomor- és vértisztitó-szer a Lukács-féle „Cascarin labdacsok“, görcsöket nem idéznek elő, hatásuk pedig biztos. Ára 1 doboznak 60 fillér. Szétküldési főraktár: Lukács Zsigmond gyógyszertára, Ujvidék. — Budapesti főraktár: Török József gyógyszertára.

iránt, hogy kilétüket megállapithassa s a bankógyár hollétét kiderithesse.

— **Betörő gazdatiszt.** Márcins 6-án éjjel ismeretlen tettesek betörtek gróf *Benyovszky* Béláné solti kastélyába, ahonnan 4000 koronát érő ezüstnemüt loptak el. A kastélyban csak egy öreg kertész lakott, akivel könnyen elbántak a betörők. A betörést csak a körülményekkel ismerős emberek követhették el. Ezen a nyomon indult a nyomozás, ami sikerre is vezetett. A budapesti rendőrség tegnap elfogta a betörőket, akik között egy elzüllött gazdatiszt vitte a főszerepet. Ez *Jedlicska* Béla, apostagi születésü 32 éves ember, aki nem régen még egy grófi család szolgálatában állott. A társa *Wágner* Lajos budapesti születésü 23 éves faesztergályos. Az ellopott holmik nagyrésze megkerült.

— **Elfogott tolvajok.** Egész csomó tolvajt és betörőt tartóztatott le tegnap a rendőrség. *Márkusz* Adolf 26 éves zsebtolvajt a Podmaniczky-utcai villamoson tetten érték, amikor dr. Herics *Tóth* itélőtáblai biró zsebéből ki akarta lopni a pénztárcát. — *Braun* Róza utcai leány tegnap a Hungária fürdőben egy lembergi hivatalnok pénztárcáját lopta el. Letartóztatták. — *Kiss* Imréné született *Kreisz* Mária rovott multu napszámosnő a Nagy János-utca 18. számu házban akart lopni, azonban tetten érték és átadták a rendőrségnek. — Letartóztatta a rendőrség *Klinger* Sándor 22 éves boltiszolgát, aki *Zoltán* Dezső nőiruha kereskedőtől 300 koronát érő ruhanemüt lopott. — *Fáhog* Ferenc 21 éves cserepes a Kapucinus-utca 8. számu ház tetején együtt dolgozott több cserepessel, akiket meglopott. A rendőrség letartóztatta. — *Zsin* József 42 éves viceházmester 400 koronát érő ruhát lopott *Schramm* Miksa szabótól. A rendőrség elfogta. — Letartóztatták *Radoszta* József 24 éves rovottmultu műszerészt, aki *Mayer* Emma magánzónő Podmaniczky-utca 105. számu lakását tolvajkulcscsal felnyitotta. Azonban a házbeliek észrevették és átadták a rendőrségnek.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán *tizezer koronát* nyert a 32290, *kétezer koronát* az 59393 51832 47477 92223 103837 6833 97802 22825 80214 367255 83123 18918 47583 87664 92182 34741 83588 27548 107874 83221, *ezer koronát* a 18700 56590 57337 63588 59273 107232 30824 67981 20358 90628 46231 109070 99409 52030 42932 103021 103425 75238 48108 41555 66027 79969 49354 7708 19627 16504 39544 43474 1346 27092 41962 70087 71473 98124 78986 45419 59999 91482 84347 71585 92457 52550 41647 57938 95394 61727, *ötszáz koronát* 7934 98603 82803 70583 89 87 69460 44617 40397 73328 41583 65041 105733 33403 103182 63460 39847 105810 92192 11892 57671 1519 48761 67087 94979 92856 59531 67334 22225 20876 42322 99308 49047 7109 90833 11073 75890 84692 69030 74459 4019 38808 42705 37749 104604 52339 46561 46834 72562 34022 108477 11881 61856 16192 80807 28241 97482 71314 50215 99971 68055 84344.

Próbáljon egyszer szerencsét Lukács Vilmos osztálysorsjegy-főelárusitónál, Budapest, V., Fürdő-u. 10.

— **A Szt.-Lukácsfürdő** március havi vendégnévsorából fölemlitjük a következőket: Waivra Simand cs. és kir. ezredes Stryj, Jaques Costimer Botosani, Hugó Hedrich és fia Altona Ferdinand Gaspari Adelsberg (Krain) Charles Moline Neumarkt, Prager Mórné Bukarest, Cseh-Márffy Gizella Hencse, ifj. Kolozsváry-Kiss Károly Halas, Dus Jenő Kis-Tapolcsány, Hruschka Károly cs. és kir. főhadnagy Pozsony, főtiszt. Vályi Sándor Kálló Semjén, Illyés Margit Győr, Nagy Sándor honvédhadnagy Nagy-Becskerek, Mayer Lajos és neje Puszta-Gyimoth, dr. Vavrik Ágostonné Jászberény, Kovács Antalné és leánya Kapuvár, Ölyvödi Vad Sándor Karczag, Jánoska Gyuláné polgármester neje Szt.-György, ifj. Török Antal és családja Tölgyes, Dienes István Kis Azar és még számos külföldi és magyarországi előkelőség, kik e kiváló budai gyógyfürdőben a kura használása végett tartózkodtak.

— **Állatkerti előadások.** Az állatkert igazgatósága szerződtette Harry Rochez jónevü idomitót. Mától kezdve bámulatosan idomitott állataival tart naponként délután 4 és 5 órakor, vasárnap és ünnepnapokon délután 1/24, 1/25 és 1/26 órakor előadásokat.

— **Az Edlachi gyógyintézet.** Dr. *Konried* kies fekvésü, modern berendezésü Edlachi gyógyintézete (Reichenau mellett) április 12-ikén nyilik meg. A gyógyintézet ujabb épületekkel bővült tavaly óta.

— **100 000 tégely ingyen!!** A *Csillag Anna* cég (Bécs I. Graben 14.) jubilál. Az idén lett 25 esztendeje annak, hogy az egész világ ismeri a csodatevő kenőcsöt, amely az emberi hajnak kipróbált védője és növesztője. A cég, amelynek most a bécsi Grabenen valósággal látványosságszámba menő üzlethelyiségei vannak, eredeti és nagyszabásu módot talált ki, hogy negyedszázados fennállásáért és sikereiért a közönség iránt a háláját kifejezze. Az ötlet egyszerüen abban áll, hogy a cég a nagy bizalomért elismert gyártmányaiból 100.000 tégelyt küld szét ajándékul, teljesen ingyenesen.

(x) **Husvéti utazások.** Propper N. János igazgató Keleti Utazási Irodája által hirdetett érdekes utazások *okvetlenül megtartatnak.* A „Társas Utazás Olaszországba" indul Budapestről 7-én este 6 órakor a fiumei gyorsvonattal. Jegyek ára Budapest—Róma—Nápoly és vidékére, teljes ellátással, I. osztályban 500 korona, II. osztályban 425 korona. Jelentkezéseket elfogad *Propper* N. János igazgató Keleti Utazási Irodája. (Budapest, Főherceg Sándor-utca 30/B. I. em.)

(x) **Kriegner-féle akácia arc-créme 2 K.**

(x) **Husvéti tojások, locsolók Kertész Tódornál.**

Az idegen helynevek helyesirása.

— *Levél a szerkesztőhöz.* —

Budapest, április 4.

Mulatságos hinárba keverte egyik napilapunkat az ő levelező nyelvésze. Abszurdumnak állitja, hogy ne használjuk többé az idegen helynevek magyar forditásait, s azt követeli, hogy ezután is Lipcsét és Ágostát tanitsunk az iskolában Leipzig és Augsburg helyett. A lap azonban maga is ugyanabban a számban, ugyanazt az abszurdumot megcselekszi, mert Belgrádot is Nándorfehervár helyett, amelyben pedig talán több dicsőségünk füződik, mint Lipcséhez. Valami olyanféle öregurat képzelek a névtelen levelezőképében, aki még mindig magyar mértföldekben számitja az utat, rőffel méri a vásznat és iccével a jó bort, mert hisz a méter internacionális megállapodás, tehát „tudós bogár".

A hivatalos lapban gyakran lehet olvasni, hogy ha ő felsége valamely rendeletet ad ki a másik birodalmának székvárosában a mi számunkra, akkor azt *Bécs*ben keltezi. Ez a fennemlitett levelezőlap szerint helyes és jó dolog s viszont ha ő felsége itt minálunk ad ki rendeletet az osztrákok számára, az meg legyen Ofen-Pesthen keltezve, vagy csak egyszerüen Ofenben, mert hisz a palota ott áll?

Azt hiszem ugyanis, hogy az osztrákoknak éppen annyi, vagy sokkal több történelmi emléke füződik, sajnos, Ofenhez, mint nekünk Bécshez.

Kénytelen vagyok azonban a tisztelt levelezőt figyelmeztetni, hogy ha azt hiszi, hogy magyarosan irja le a Leipzigot Lipcsének, a Wient Bécsnek, a Torinot Turinnak és a Firenzét Florencznek. A Lipcse és a Bécs szláv szavak, a Turin és a Florencz használata germanizmus. Igazi magyarositások csak a Göttingen, meg a Tübingen-féle ferditések, amelyekkel tökéletesen egyenrangu a korela, a kállamista, a cucilista, meg a hityimityi-matyimókus.

Amikor Wlassics helyesirási szabályainak rendelete megjelent, másnap már robant be hozzám egyik bakszász ismerősöm, hogy küldi le a rendeletet Kronstadtba, most már jogosan fogják használni ezeket a szép német neveket, mert ime, a magyarok a miniszter rendeletével ferditik el az idegen helyneveket. Figyelmeztettem, hogy a helyesirásnak semmi köze sincs a nemzetközi megállapodáshoz, mert hisz azt olyanok szerkesztették, akiknek halavány sejtelmük sincs a nemzetközi jogról, s fogadni mernék, hogy a példák gyanánt felhozott városokat meg sem tudnák találni a térképen, mire ő azt felelte, hogy az „smarn", a miniszter aláirta a nevét, tehát szentesitette a ferditéseket.

Hát bizony ez szomoru dolog, hogy mi adunk fegyvert ellenségeink kezébe s megfeledkezünk arról a bölcs mondásról, hogy „amit nem kivánsz, magadnak, te se tedd másnak". Ezt még a nyelvezetnél is bölcsebb ember mondta.

De még szomorubb az, hogy letarolva látjuk virágát annak a sokévi fáradságnak, amivel az uj magyar nemzedéket szélesebb látkörre, magasabb álláspontra felemelni törekedtünk. A külföldi irodalomban ma már, hála a Balaton-Bizottság nagyszabásu müködésének — amit a fenntisztelt levelező valószinüleg szintén „tudós bogárnak" fog titulálni — ma már mondom, mindenütt *Balaton*-Seeről beszélnek s elfelejtődik a Platten See, sőt még a Schulverein tagjai is igy irják ma (Paresch Breslauban)! Az osztrák *Meteorologische Zeitschrift* persze még mindig botránkozik rajta, hogy Szepest irunk Zips helyett és Tátra-Füredet Schmecks helyett, de hisz az természetes, ők a mi legjobb barátaink, akik bizonyosan üdvrivalgással fogadják a miniszter rendeletét és az emlitett lap következetlenségeit. A mi fiatalságunk is kezdett már a nemzetközi jog alapjára helyezkedni, de most már nem birok velük: csökönyösen Bizanczot mondanak Sztambul helyett és Kijóvba akarnak velem a nyáron utazni s nem Kievbe, mert hisz az előbbinek kapuit döngette be Botond s az utóbbi helyen is csatáztak őseink. Sőt egyenesen deputációval fognak hozzám jönni, hogy ezután ne mondjam Felső-Ausztria, hanem Operencia, mert az az igazi magyar neve ennek a barátságos kis országnak.

A miniszter helyesirás-szabályairól szóló rendelete mindenesetre késleltetni fogja az egyedül jogos és egyedül helyes nemzetközi megállapodások általános elterjedését, de megakasztani nem fogja. Az a nemzetközi megállapodás nem tudós bolondság, hanem éppen a politikai összeütközések által involvált kényszerüség, amelynek mindannyian tartozunk magunkat alávetni. A miniszter rendelete pedig ezzel ellenkezik s ellenkezik a saját rendeletével approbált és ajánlott atlaszok és tankönyvek helyesirásával is. Nagyon luteránus eljárás volna most kibuvó gyanánt azt mondani, hogy a tankönyvekben igenis használjuk a helyes idegen neveket, de irásban tartsuk meg a régi magyaros elnevezéseket. Efféle következetlen eljárások s nemzeti követeléseink jogosultságának megtagadására vezető okoskodások ellen nagyon jól tette a *Földrajzi Társaság*, ha sikra szállt.

Dr. Cholnoky Jenő.

Tatjana Szolotova.

— *Egy orosz biró gazsága.* —

Budapest, április 4.

Megemlékeztünk annak idején arról az embertelenségről, amelyet egy orosz biró, a neve Pussepp, egy leánynyal elkövetett, akire szemet vetett a vonaton. Mivel a leány, Tatjana Szolotova, nem akarta meghallgatni, Tihoreckaja állomáson letartóztatta, azzal a váddal, hogy lopott. A leányt aztán a cellában hatalmába keritette, erőszakosan bánt vele, sőt ellenszegülése miatt hallatlan bosszut állt rajta. Átengedte a rendőrtiszteknek is, majd néhány kozáknak. Tatjana Solotova pedig, az akkori birek szerint, szégyenében karbólsavval megölte magát. Oroszországból most azt jelentik, hogy az eset óriási felháborodást okozott a pétervári jobb körökben. Előkelő személyiségek avatkoztak bele a dologba, magánnyomozások indultak meg, amelyek a legteljesebb mértékben megerősitik a biró gaztettét, sőt azt is földeritették, hogy Tatjana Szolotova nem lett öngyilkos, hanem *megölték.*

A Péterburgszkija Vjedomoszti közlésére, amely az esetet elmondotta, az *igazságügyminisztérium* vizsgálatot inditott, s csakmar hivatalosan közölte, hogy az egész história mese, továbbá megfenyegette a lap szerkesztőjét, *Uchtomszki* herceget, hogy rágalmazásért felelősségre vonja. Maga Pussep biró be is adta csakugyan a keresetet rágalmazás miatt *még tavaly augusztusban*, de tárgyalásra még ma sem került a dolog. Ez is élénken jellemzi Muravjev rendszerét, amely hirhedt Oroszországban arról, hogy magasállásu, befolyásos férfiak, vagy pedig az igazságügyminisztérium hatáskörébe tartozó hivatalnokok ügyét mindig hajlandó volt eltussolni.

Muravjev hivatalos cáfolata nem nyugtatta meg azonban a közvéleményt. Első sorban pedig Uchtomszki herceg sem hagyta annyiban a dolgot, hanem megkérte egyik barátját, *Andronikov* herceget, hogy menjen Tidoreckajába s deritse ki az igazságot. Nyomozásának eredményéről Andronikov herceg a *Petersburgszkija Vjedomoszti*nak a következőkben számolt be:

— Vizsgálódásaimnak alapján és azoknak az adatoknak alapján, amelyeket a tartomány legfőbb közigazgatási hatóságai megerősitettek, tudósitójuknak közlései feltétlenül igazak, mi több, a *tények még sokkal rémesebbek.* Vannak okok annak a föltevésére, hogy Tatjana Szolotova nem mérgezte meg magát karbolsavval, hanem *megmérgezték* az erőszakosságok nyomainak az eltüntetetésére, amelyeket legalább egy tucat embertől kellett elszenvednie. Ezek az emberek valósággal *halálra gyötörték.* Azt állitják, hogy aztán ugy csöpögtettek karbolsavat a halott szájába.

Ez a levél, amelyhez a lap *Nem lehet hallgatni* cim alatt cikket irt, óriási felháborodást idézett elő. A sajtót a hatóság arra kényszeritette, hogy elhallgassa az esetet. A belügyminiszter, Plehve a következő körrendeletet küldötte a lapoknak:

> *Főigazgatóság sajtóügyekben* 517. szám. 1903. január 16.
>
> Arra való tekintettel, hogy Szolotova kisasszony halála körülményeinek a kiderítésére vizsgálat rendeltetett el, a belügyminiszter szükségesnek tartja megtiltani, a vizsgálat eredménye érdekében, a dologról szóló hirek terjesztését és cikkek irását. Ugyancsak megtiltatik, hogy a Petersb. Vjed. 15-ik számban M. Andronikov herceg levele, valamint a „Nem lehet hallgatni" cimü cikk utánnyomassék.

Uchtomszki herceget a „főigazgatósághoz" citálták, s ott Svjerev ur, a főcenzor, közölte vele Plehve miniszter „rosszalását". Különösen pedig azért haragszik a miniszter, mondotta Svjerev ur, hogy a herceg nem vele közölte a Szolotova-ügyben szerzett, állitólag igaz adatokat. Jelezte egyébként, hogy a miniszter is vizsgálatot inditott.

Andronikov herceg időközben egy magánlevélben elmondta, hogy megérkezvén az emlitett helységbe, ahol a gazság történt, rögtön felkereste Malama alezredest, a tartomány főkormányzóját, aki nyomban kijelentette, hogy a Peterburgszkija Vjedomosztiban közölt dolgok teljesen igazak. A kormányzó biztositotta őt, hogy Tatjana Szolotovával az ottani hatósági emberek erőszakosságokat követtek el és hogy a szerencsétlen leánynak a halálát azok a bestialitások okozták, amelyeket el kellett szenvednie. Annak idején Galicin hercegnek is jelentést tett és kész arra, hogy bármikor, bárki, még a cár előtt is megerősitse hivatalos jelentését. Tatjana Szolotova szüleitől a következőket tudta meg Andronikov herceg:

Pussep vizsgálóbiró már régen szemet vetett a leányra, s erősen vadászott rá. Két leány segitette szándékában, akik a mitsem sejtő Tatjanát rábeszélték,

hogy május elsején utazzék Zarizynbe, ahova már régen szándékozott nővére látogatására, és pedig ugyanazzal a vonattal, amelyen *Pussep*, továbbá *Dobrovolski* békebiró, egy jekaterinoszlavi gazdag hivatalnoknak a fia és egy *Besmorov* nevü hivatalnok. Tatjana Szolotova harmadik osztályban utazott, az urak második osztályban. Utközben föntemlitett két leány erőltetésére Tatjana szeszesitalokat ivott. Mikor elaludt, a leányok egy kardot (Oroszországban a birósági hivatalnokok a diszuniformishoz kardot viselnek) és egy ócska esernyőt tett az áldozat holmijához. Tihoreckája állomáson aztán ilyen módon tolvajlásért letartóztatták a leányt s a gyalázatosságokat vele elkövették. Munkások, akik szemtanui voltak az esetnek az állomáson, mindenben megerősitették a szülők, előadását és azt is elmondták, hogy az egész szolgaszemélyzeten kivül mindenki, aki egykét garast, vagy egy kis pálinkát fizetett a fogház szolgáinak, bemehetett a Tatjana cellájába. Ellenben azok, akik a szerencsétlen teremtés védelmére keltek, póruljártak. Kondakov állomási gépészt, aki kaució letevése mellett magához akarta venni a leányt, Dubinski államügyész parancsára Jekaterinodorseban elzárták és csak a pétervári államügyész megérkezésekor bocsátották szabadon. Szolgálatából elcsapták, s még most is állás nélkül van. Sopov és Kisselev vasuti lakatosokat, amiért azt mondták, hogy „Tatjana Szolotova nem mérgezte meg magát, hanem az erőszakosságok közben megfojtották“ — kintasitották.

A holttest rettenetesen el volt torzulva. Tatjana Szolotova több táviratot adott fel a szüleihez, a pénzt lefizette értük, de egyik sem érkezett meg céljához. A nyugtatványokat az öreg Szolotované megtalálta később a leánya harisnyáiban. A rendőrség Szolotováéknak szigoruan megtiltotta, hogy a dologról valamit a városban beszéljenek. Tolmacsev vasuti alkalmazottnak pedig azt tiltották meg, hogy a leány eltorzult holttestét lefényképezze.

Ezeket irja Andronikov herceg a leveleiben, amelyeket egész Oroszországban ismernek, ugy hogy lehetetlen már ezt a gazságot a feledésbe fojtani.

FŐVÁROS

(*) **Megfelebbezett plébános-választás.** A belvárosi bizottsági tagok egyrésze nem tud belenyugodni abba, hogy a fővárosi közgyülés többsége az ó-budai katholikusok jelöltjét választotta meg ó-budai plébánossá, aki másfél évtizednél tovább káplánkodott a kerületben. A választást négy belvárosi polgár megfelebbezte, még pedig azon cimen kérve a választás megsemmisitését, mert a választásban idegen felekezetüek is résztvettek. Hivatkoznak arra, hogy a fővá ros kegyuri joga ő felsége legfőbb kegyuri jogából folyik. A király pedig 1899-ben a besztercebányai plébános választása alkalmával kimondotta, hogy a róm. kath. plébános választásában csak római katholikus hivők vehetnek részt. A felebbezés kimutatni igyekszik, hogy *Sagmüller* választóinak nagyrésze nem volt katholikus s hogy megválasztását éppen a nem katholikus szavazók nagy számának köszönhette. Ezt a rendszert kárhoztatják. Őket nem vezeti e kérdésben felekezeti gyülölség, de ha a katholikusoknak nincs beleszólásuk a többi felekezetek papjainak választásába, akkor nem helyes, hogy más vallásfelekezetüek döntsenek szavazatukkal affelett, hogy ki legyen a római katholikus felekezetüek plébánosa. Kérik tehát a választás megsemmisitését s uj választás elrendelését.

Szilárd meggyőződésünk, hogy a belügyminiszter ezt a lelkiismeretlen és csakis felekezeti elfogultságtól sugallt felebbezést a limine vissza fogja utasitani. A felebbezők teljesen téves tett nyomon járnak amikor ki akarják mutatni, hogy fővárosi plébánosválasztásban csakis katholikus vallásu bizottsági tagok vehetnek részt. A főváros kegyuri terheit e város minden polgára valláskülönség nélkül viseli, csakis a felekezeti elfogultság támadhatja meg tehát a más vallásu bizottsági tagokat azért, hogy kegyuri jogaikat gyakorolják is. De nem állhat meg a felebbezőknek az az érvelése sem, hogy Sagmüller a nem katholikus választók nagy számának köszönhette megválasztását, hiszen a szavazás titkos volt és éppen a fellebbezők érveinél fogva nincs kizárva, hogy a nem katholikus bizottsági tagok Sagmüller ellen szavaztak, aki mellett tudvalevőleg az óbudai katholikus hivők oly lelkesedéssel sikra szállottak. Ami pedig a többi felekezetek lelkészválasztását illeti, az erre való hivatkozás teljesen sulytalan, mert a többi felekezetek csakis saját hiveik anyagi hozzájárulásával fizetik papjaikat s igy természetesen a papválasztás is az egyházi közösség autonomiáját illeti meg. De mindettől eltekintve, érthetetlen a felebbezők eljárása, mert tulajdonképpen oly férfiu ellen irányul, aki régi buzgó lelkipásztora az óbudai hivőknek s az iránta érzett osztatlan szeretet nemcsak jelölésekor, de akkor is megnyilvánult, amikor a főváros közgyülése a gyakorlat által szentesitett helyes szokáshoz hiven, most is respektálta a közvetlenül érdekelt katholikus hivők általános óhajtását.

(*) **A székesfőváros 4½%-os kölcsön-konverziója.** A 4½%-os székesfővárosi kölcsönkötvényeknek a kibocsátás alá kerülő uj 4%-os kötvényekre való kicserélése, amely most van folyamatban, a lehető legkielégitőbb eredménynyel történik, mert a magasabb kamatozásu cimletek tulajdonosai a nekik felajánlott konverziót a legnagyobb mérvben igénybe veszik. Igy például a mult hét *egyetlen egy napján 12 millió koronát* jelentettek be kicserélés végett. Ebben nemcsak a tőkepénzeseknek a székesfőváros pénzügyi helyzetébe vetett bizalma jut kifejezésre, hanem egyszersmind *elismerése azoknak a kedvező feltételeknek is, amelyek a 4%-os kötvények átvételére nézve megállapittattak.* A kicserélésre megszabott 97.50 árfolyam a mai viszonyok közt igen kedvezőnek mondható, különösen ha tekintetbe veszszük, hogy mindenképpen elsőrangu befektetési papirról van szó, amely *nemcsak hogy minden bélyeg, illeték és adó alól határozottan fel van mentve*, hanem még *a pupilláris biztositék minősitésével is fel van ruházva*, ami a székesfővárosi kötvényeknél ujságszámba megy. Ezenkivül az uj 4%-os kötvények még azt az előnyt is nyujtják, hogy mig a régibb 4%-os székesfővárosi kölcsönkötvények csak Budapesten vannak jegyezve, az uj cimletek a bécsi tőzsdén is jegyeztetnek, minek folytán forgalomképességük jelentékenyen fokozódik. Köztudomásu, hogy a konverzióra bejelentett 4½%-os kötvények tulajdonosainak o magasabb kamat élvezete az egész hathavi felmondási idő tartamára, vagyis ez évi szeptember hó 30-áig teljesen biztositva marad.

SZINHÁZ, ZENE

** **Vendégmüvész az Operában.** *Bonci* Alessandro, a nagyhirü tenorista, ki csak nemrég Bécsben aratott rendkivüli sikert és akit ezidőszerint a *belcanto* egyetlen képviselőjének ismernek el, e hó folyamán vendége lesz az Operaháznak. A müvész három operában fog fellépni, a *Rigoletto*ban, április 18-án a *Faust*ban, április 20-án és a *Sevillai borbély*ban, április 23-án. Az első előadást páratlan, a másodikat páros bérletben s a harmadikat bérletszünetben tartják meg, mindahármat felemelt helyárak mellett. Ezekre az előadásokra már holnaptól, 5-étől kezdve válthatók jegyek, elővételi dij nélkül, az Operaház elővételi pénztáránál (Dalszinház-utca) és Bárd Ferenc és Testvére zenemükereskedéseiben.

** **Nemzeti Szinház.** *Rostand* nagysikerü vigjátékát, a *Regényesek*et holnap, vasárnap este és szerdán, e hó 8-ikán adják a jövő hét folyamán. Szerdán a *Regényeseken* kivül a *Parasztbecsület*, Verga népdrámája is szinre kerül. — A jövő héten két ifjusági előadást rendez a Nemzeti Szinház: hétfőre *Rákosi* Jenő történelmi drámáját, az *Endre és Johannát*, csütörtökre pedig az *Ember tragédiá*ját tüzte ki az igazgatóság. Mindkét estére a jegyek mérsékelt helyárakon kaphatók.

** **Verdi Requiemje.** Kedden, 7-én és nagycsütörtökön, 9-ikén, *Verdi* Józsefnek magánhangokra, vegyes énekkarra és zenekarra irott nagy zenemüvét a *Requiemet* adják elő, két szakaszban. A magánénekesek a következő számokban müködnek közre: *Requiem es Kyrie*: Vasquezné M. I. P., Bartolucci V., Broulik, Ney Dávid. *Mors stupebit*, bassus solo: Ney Dávid. — *Liber scriptus*, mezzo-sopran solo: P. Bartolucci V. *Quid sum miser*: Vasquezné M. I. P., Bartolucci V. és Broulik. *Rex tremendae*: Vasquezné M. I. Bartolucci V. Broulik. Ney Dávid, *Recordare Jesu*: Vasqezné M. I. és P. Bartolucci V. *Ingemisco tanquam*, tenor solo: Broulik. *Comjutatio maladictis*, bassus solo: Ney. *Lacrimosa dies*: Vasquezné M. J., P. Bartolucci V., Broulik, Ney. *Domine Jesu*, offertorium négy hangra (az előbbiek). *Agnus dei*, sopran és alt: Vasquezné M. J. és P. Bartolucci V., *Lux aeterna*: Vasquezné M. J. és Bartolucci V., Broulik, Ney. *Libera me domine* solo: Vasquezné M. J.— A magánekeseken kivül közremüködnek a *Budapesti Zenekedvelők Egyletének* tagjai, az Operaház zenekara és énekkara. Mind a két előadás 7½ órakor kezdődik.

** **Növendékszinészek a Várszinházban.** Holnap, vasárnap, *Horváth* Zoltán szinésziskolája növendékeinek lesz a vizsgálati előadása a *Várszinház*ban. A növendékek két uj vigjátékot mutatnak be *Veli* Miksától. A növendékek ezenkivül a *Fehér szegfü* dramolettet és az *Eljegyzés lámpafénynél* cimü vig operát mutatják be. A vizsgálati előadás iránt igen nagy az érdeklődés.

** **Uránia-szinház.** Az *Uránia*-szinház jövőheti müsorát teljesen *Ráth* Istvánnak *Egyptom* cimü darabja foglalja le. Az uj rendszerü vetitő-gép kitünően müködik, a képek harmónikusan olvadnak egybe ugy, hogy a szem nemcsak hogy ki nem fárad, de felüdül a friss, keleti szinpompától.

** **Küry Klára fellépései.** Husvétvasárnapja külön is ünnepe lesz a Népszinháznak. E napon este lép fel ugyanis hosszabb szünet után *Küry* Klára először a *Lili* cimszerepében; második fellépése a nagy müvésznőnek husvéthétfőjén lesz a *Casanova* hármas főszerepében s harmadszor a *Khinai mézeshetek* bemutató előadásán fog fellépni közvetlen az ünnepek után, *kedden*. A közönség e három estén lelkes ovációban készül részesiteni *Küry* Klárát, akit hosszabb idő óta nélkülözött a szinpadon. A müvésznő első két fellépésére a jegyek *hétfőtől, április 6-ától kezdve árusittatnak* az elővételi pénztárban a rendes helyárak mellett, a szokott elővételi dij fizetésével.

** **Mici hercegnő sikere.** A *Vigszinház* egész müsorát a jövő héten is a *Mici hercegnő* tölti ki egymagában. Péntek és szombat kivételével, amikor nem tartanak előadást, minden este *Feydeau* bohózatát játszszák. A két husvéti ünnepnapon pedig négyszer kerül szinre a *Mici hercegnő*. A kedvelt ujdonságot ugyanis husvétvasárnapján és husvéthétfőn este is és délután is adják, hogy az ünneplő közönség minél nagyobb számmal mulathasson a vidám darabon. Holnap, vasárnap délután a *Kéz kezet mos* kerül szinre 21-edszer, este pedig a *Mici hercegnő*t adják 17-edszer.

** **A Városligeti Szinkör megnyitása.** A *Városligeti Nyári Szinház* holnap, vasárnap, nyilik meg. *Feld* Zsigmond igazgató az idei évad megnyitásához messzemenő intézkedéseket tett s kitünő társulatot szervezett. A társulat tagjai: *Csongory* Mariska, *Feld* Olga, *Szép* Olga. *Étsy* Emilia, *Rápolthy*, *Ráthonyi*, *Almássy*, *Nagy*. *Pikler*, *Szepesi*, *Várnai*, *Latabár*, *Sellő*, *Papp*, *Kommen*, *Rozgonyi*. Öt kitünő komikus is van a társulat kebelében: *Gyöngyi* Izsó mint vendég az egész évadra. *Feld* Mátyás, *Szentes*, *Gömöry*. *Mikósi* továbbá *Pintér* Imre, a jeles baritonista, *Molnár* *Bihari*, *Fehérvári* Ottó, *Marton*, *Torday*, *Palotai*, *Suhay*, *Szalai*. stb. stb. A zenekar vezetésére *Donáth* Edét szerződtette az igazgató, aki számos érdekes ujdonság előadási jogát szerezte meg. Vendégszerepléseket illetőleg eddig *Fedák* Sárával, *Ujházi* Edével s *Sziklai* Kornéllal történt megállapodás. Holnap, vasárnap délután fél 4-kor a *Stern Izsák* bohózat, este 7 órakor az *Arany ember* kerül szinre, felére szállitott helyárak mellett. Az előadások főszereplői G. *Rápolthy*, B. *Várnay*, *Kommen*, *Suhajda*, *Haviné*, *Sellő*, *Feld* Mátyás. *Bihari*, *Mátray*, *Fehérváry*, *Molnár*, *Hajnal*, *Fehér* és *Havi* Lajos.

** **Hirek a Népszinházból.** A *Bob herceg* utolsó négy előadása e héten fog lefolyni. A századik előadás szerdán lesz. Az előjegyzett jegyek kiszolgáltatása után még visszamaradó jegyek hétfőn 10 órától kezdve fognak árusittatni a felemelt helyárak mellett. — Holnap, vasárnap délután ünnepi előadás lesz a Népszinházban. *Az éjjel az erdőn* ötvenedik előadásán *Blaha* Lujza lép fel. Mellette főszerepet játszik *Hegyi* Aranka. — A jövő hét csütörtökén Strauss operettje, a *Cigánybáró* kerül szinre *Hegyi* Arankával és *Kenedics* Kálmánnal a főszerepekben. Nagypénteken és nagyszombaton szünetel az előadás a Népszinházban.

** **A szobaleány.** A Magyar Szinházban *Bilhaud* és *Hennequin* pompás bohózatának *A szobalány*nak (*Nelly Rozier*) mai második előadása is telt ház előtt folyt le. A közönség mindvégig kitünően mulatott és a fölvonások után sokszor szólitotta a lámpák elé a főszerep őket Különösen nagy hatása volt ma is *Molnár* Ferenc mókanótájának, *A három grácia*nak. A darab a hétnek — nagypéntek és nagyszombat kivételével — minden estéjén szinrekerül, sőt a husvéti ünnepeken délután is, este is müsoron van.

** **A szegedi ifjusági előadások.** Az ifjusági szinielőadások kitünő institucziójáról becses beszámolót tesz közzé *Hegedüs* Pál főreáliskolai tanár; különös figyelemmel van a beszámoló a szegedi ifjusági előadásokra.

Mivelődési tekintetben — olvassuk az érdekes cikkben — az előadások kétségkivül mély nyomokat fognak hagyni a minden szépért, jóért, igazért lelkesedő ifjuság fogékony lelkében. Az ifjusági szinielőadások eszméje a szegedi szinház nagyműveltségü, lelkes és leleményes, derék igazgatójának: dr. *Janovics* Jenőnek agyában fogamzott meg. A sziniévad megnyitása után tüstént érintkezésbe lépett a helybeli felsőbb tanintézetek igazgatóival és tanáraival és előadta nekik, hogy mint Kolozsvárott, Szegeden is hajlandó ifjusági előadásokat rendezni, még pedig rendkivül leszállitott helyárak mellett. Az eszme a mindenért, ami a magyar nemzeti müveltség ügyét bármiképp előmozditani alkalmas, lelkesedő szegedi tanári karokban rokonszenves fogadásra talált. A tanintézetek igazgatói és tanárai 1902. november elején értekezletre ültek össze Cserép Sándor kegyesrendi városi főgimnáziumi és Homor István állami főreáliskolai igazgató kettős elnöklete mellett és az ifjusági előadások tervezetének megbeszélése után Hegedüs Pál főreáliskolai tanár elnöklete mellett szükebb bizottságot küldtek ki, hogy dr. Janovics Jenő szinigazgatóval beszélje meg a részleteket. A szükebb bizottság eljárásáról a bizottság jegyzője dr. Vajda Gyula állami felsőbb leányiskolai tanár számolt be a nagy értekezletnek november hó 4-én tartott ülésén. Az értekezlet kimondta, hogy a bevezető előadásokat elejti, hanem ezek helyett az egyes tanintézetek tanárai tartsanak rövid ismertető előadásokat az előadandó darabokról. Az ismertetéseket a következők voltak szivesek megirni: Katona Bánk bánjáról Hegedüs Pál főreáliskolai, Gaál Peleskei nótáriusáról dr. Both Ferenc kegyesrendi főgimná-

ziumi, Vörösmarty Csongor és Tündéjéről Petrovics László állami főgimnáziumi, Fényes S. Kuruc Feja Dávidjáról dr. Veszprémi Vilmos állami főreáliskolai, Szigligeti Liliomfijáról Gagyhy Dénes állami felső-kereskedelmi iskolai tanárok, — Csiky G. Proletárokjáról dr. Janovics Jenő szinigazgató, Szigligeti Cigányjáról Vetró Sándor József állami felsőbb leányiskolai, Molière Fösvényéről Schindler József állami felső-kereskedelmi iskolai, Fényes S. Bacsányijáról Hegedüs Pál állami főreáliskolai és Jókai Szigetvári vértanukjáról dr. Both Ferenc kegyesrendi főgimnáziumi tanárok. A müvésznők és müvészek valóban csekély anyagi dijazásért készséggesen vállalkoztak az előadásokra, csak hogy az ifjusági szinielőadások szép és hazafias eszméjét valóra váltsák. Részt vett az előadásokban a szintársulat egész drámai személyzete és buzgalmát, fáradságát az ifjuság lelkes tapsaival hálálta meg, melyek müvészi pályájuk nem legjelentéktelenebb emlékei fognak maradni.

** **T. Halmi Margit.** Április havában lép a *Nemzeti Szinház* kötelékébe véglegesen egyik régebben szerződött tagja, *T. Halmi* Margit, a nagy *Halmi* leánya, ki társalgási szerepkörben bizonyára itt is elsőrangu ereje lesz a repertoárnak, éppen ugy, mint *Kolozsvárott* volt, ahol e hónap hatodikán lép föl utoljára. Az odavaló *Ujság* ezt irja a müvésznőről:

A bucsuzásokról szóló közlemények sorában külön kell megemlékeznünk arról a valóban sajnálatos és pótolhatatlan veszteségről, mely szinházunkat T. Halmi Margit távozásával éri. Nem tulzunk, midőn azt állitjuk, hogy az utolsó decenniumban hozzá fogható képzett, tanult és a müvésznő nevet méltóbban kiérdemlő tagja nem volt szinházunknak. Halmi Margit mindig megtalálta az utat a közönség szivéhez, mely ragyogó alakitásainak sorozatát páratlan élvezettel és hálás elismeréssel fogadta. Egyetlen volt e társulat tagjainak sorában, kinek müködését osztatlan dicsérettel kisérte ugy a közönség, mint a sajtó. Annál fájdalmasabb tehát, hogy most, midőn közönségünk annyira szivére zárta, visszaköveteli tőlünk a budapesti Nemzeti Szinház, hogy az ország első szinpadán ragyogtassa tehetségét. Halmi Margit bucsufellépte — mint értesülünk — április 6-án lesz a „Csapodár"-ban. A müvésznő egyik legjelesebb szerepét választotta bucsuzóul, melyet a kolozsvári közönségnek eddig még nem volt alkalma tőle látni. Hiszszük, hogy ez az előadás kiemelkedik a sablonok keretéből, amit különben már az sejtetni enged, hogy a közönség nagyszabásu ovációt szándékozik rendezni a bucsuzó müvésznőnek.

Mindenesetre örvendetes, hogy a *Nemzeti Szinház* ensembleja egy ilyen kiváló erővel gyarapszik.

** **Az utolsó filharmoniai hangverseny.** Hétfőn, april 6-án lesz a X-ik és ez idén utolsó filharmoniai hangverseny a *Vigadó*ban *Kerner* István vezetése alatt *Kemény* Rezső tanár közremüködésével. Müsora a következő:

1. *Smetana* „Aus Böhmens Flur und Hain" (első előadás). 2. *Brahms* Hegedü verseny, előadja Kemény R. 3. *D'Judy* „La forêt enchantée" (első előadás). 4. *Beethoven* III. szimfónia (es-dur, eroica.)

E hangversenynyel fejezik be a filharmonikusok müködésük ötvenedik évét.

** **A Nibelungok gyürüje Londonban.** A *londoni* Coventgarden-Opera ezidei évadjának, a *Nibelungok gyürüjé*nek előadása lesz a legnagyobb érdekessége. A *Wagner*-ciklus kétszer kerül szinre és pedig e hónap 29-ike és május 9-ike közt. Az előadások délután öt órakor fognak kezdődni s egy és háromnegyedórai szünettel este tizenegyig tartanak. A zenekar száz tagból áll.

** **Vidéki szinészet.** A nagyváradi szinházban szerdán volt a társulat kitünő tehetségü operaénekesnőjének, *Márkus* Arankának a bucsufellépte. A müvésznőt, aki a *Koldusdiák* Lauráját játszotta, a közönség őszinte szeretettel ünnepelte és tetszésének minden jelével elhalmozta bucsuja alkalmából.

** **Szinház Marosvásárhelyen.** *Marosvásárhely* városa szinházat épit. A város pénzügyi bizottsága a napokban tárgyalta a szinház tervét, mely háromszázezer korona költséggel épül.

** **Parsifal Párisban.** A párisi *Nouveautés*-szinház *Cartot* dirigálása mellett előadást rendezett, melyben töredékeket mutatott be *Parsifal*ból. A *Wagner*-dalmü, a fogyatékos előadás dacára, nagy tetszést aratott.

MÜVÉSZET

□ **A Photo-Club nemzetközi kiállitása.** *József Ágost* főherceg védnök holnap nyitja meg ünnepélyesen a magyar Photo-Club nemzetközi müvészi kiállitását, mely nagyobbára gróf *Esterházy* Mihály országgyülési képviselő buzgólkodásának s áldozatkészségének köszöni létrejövetelét. A nemes gróf, ki a Photo-Clubnak elnöke, s ki a vernissageon is szeretetreméltó magyarázatokkal és kalauzolással szolgált, nagy érdemet szerzett e kiállitással részint azzal, hogy szorosabbra füzte müvészi fotografusaink közt az érintkezést, részint pedig azzal, — s ez a fontosabb, — hogy kalauzolja s fejleszti a müvészi izlést. Mert manapság a fotografálástól sokkal többet kivánunk, mint évekkel ezelőtt, mikor divatba jött; nem elégszünk meg a technikai kivitel kifogástalan voltával, szóval a dolognak mesterségrészével, hanem azt nézzük, van-e az amatőrnek elég éles szeme és müvészi izlése kikeresni azt, hogy mi érdemes a lefotografálásra s mi ad müvészi hangulatos képet. Ezért néhány esztétikus (mint *Pilo* Mario, az olasz esztétikusok egyik legkiválóbbja) a fotografiát is a müvészetek közé sorolja, természetesen nem az iparszerüleg üzött fotografálást, hanem azt, melynél az amatőr a müvészi részre fektet nagyobb sulyt, kikeresvén a természet, állatvilág, városi veduták legfestőibb, legmegkapóbb, legintimebb részleteit. Az ily amatőr épp ugy témát keres s például egy-egy vidéknek a legszebb részét éles szemmel és finomult izléssel meglátván, épp ugy *komponál*, mint a tájképfestő.

Általában a müvészi fotografálás nagy jelentőségét nálunk még nem méltatják eléggé s nem gondolják meg, hogy mily hathatós iskola ez ahhoz, hogy az amatőr például a képkiállitások egyes darabjait is gyakorlottabb szemmel, rutinirozotabb izléssel lássa és élvezze. De nálunk sokan még azt sem tudják, hogy mi mindent ki nem lehet hozni a fotografiával s hogy ez a tárgyaknak és tájképeknek nemcsak szolgai visszaadására képes, hanem hangulatban és tónusban is már oly gyönyörü dolgokat produkál, mintha müvészi tus-, szépia-rajzok, vagy monochrom-festmények volnának. E tekintetben a Photo-Club kiállitása nagy meglepetésszámba fog menni sokak előtt s aki egyszer megnézi, többször is ellátogat a Nemzeti Szalon helyiségeibe, hol a kiállitás van. De nemcsak meglepetés számba fog menni, hanem ösztönzésül is fog hatni arra nézve, hogy a nemes szórakozást nálunk is mind többen és többen üzzék.

Mivel a külföld mindenben elöljár s minden hasznosat és szépet jobban fölkarol, mint mi, ugy e nemzetközi tárlaton is hazai amatőrjeink, ha minőségre nézve nem is, de mennyiség tekintetében elmaradnak a külföldiek mögött. Lovag *Schoeller* Fülöp, a bécsi Camera-Club elnöke s egyszersmind a fölvételi jury tagja egymaga husznál több szép darabot küldött s nagy elismerés illeti meg azért, hogy közremüködésével a kiállitás erkölcsi részét előmozditotta. Küldtek azonkivül németek, angolok, belgák, olaszok, franciák, oroszok. Szép darabok *Kurlin* oroszországi tájai (11. 16.), az amerikai *Wernway* elmosódó alakjai, *Müller*, *Hofmeister* Th. és *Troch* holsteini tájai, részben recés papiron, *Gloeden* taorminai apróságai, *Barucchi* szines *Napnyugta*. De az egész kiállitásnak gyöngyei *Hinton* két fölvétele (*A bantry-i öböl* és *Vadon* 158., 160), nemkülönben *Wauless* poétikus *Napfelkelte* (294.) és *Téthava* (295.), melyeket gróf *Esterházy* Mihály nyomban meg is vásárolt.

Hazai amatőrjeink közül ezekkel sok egyenrangu darabot állitottak ki. Igy rendkivül szépek gróf *Esterházy* Mihály fölvételei (*Máramarosi erdőrészlet*, (81) — *Halottak napja* (308.), gróf *Mikes* Árminné komor hangulatu tájképe (252.) és egy bájos gyermek-alakja (27.), gróf *Forgách* László és István mándoki tájai, *Josipovich* Géza tanulmányfejei (56. 61.) dr. *Joannovich* Pál „Ospedale Civico előtt" pigment-fölvétele, *Müller* Bertalan tanulmányai és zsánerei, *Roth*, dr. *Eperjessy* és *Schafarzik* Ferenc fölvételei. Mind nem lehet fölsorolnunk, mert ugyis autopsia révén érdemes élvezni ezeket a nagyobbára kitünő fölvételeket. Még csak azt emlitjük meg, hogy a kiállitáson képviselve van a fotografálás valamennyi technikája s hogy a kiállitás szép és izléses plakátja *Déry* Béla müvészetét dicséri.

□ **Faragó kiállitása.** *Faragó* József, az ismert kitünő karrikatura-rajzoló összegyüjtött rajzaiból izléses kiállitást rendezett a Lipótvárosi Kaszinó egyik termében. Csupa aktuális kép és rajz van együtt a kiállitáson, melynek folytán sok látogatója van. A kiállitott rajzok közül már több el is kelt.

□ **Az Országos Képzőmüvészeti Társulat évi közgyülése.** Az Országos Képzőmüvészeti Társulat vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyülését a városligeti Müosarnokban. A közgyülésen előterjeszti a választmány a lefolyt évről szóló jelentését, a számvizsgáló bizottság az 1902. évi zárszámadást és az 1903. évi költségvetést. Tárgyalásra kerül néhány alapszabály módositása, kiegészitik a választmányt és megválasztják a társulat elnökét. Végül esetleges inditványokat tárgyalnak.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Kóczán-pályázat.** A Magyar Tudományos Akadémia pályázatot hirdet szinmüre, amelynek jutalma a *Kóczán* Ferenc alapitványból 100 arany. A szinmü tárgya Nagy Lajos korából veendő. A szinmüvek lehetnek tragédiák, vigjátékok és középfaju drámák, a mondai alapon irt szinmüvek éppen ugy nincsenek kizárva, mint a csak történelmi hátterüek. Határnap 1903. május 31. A jutalmat a határidőt követő összes ülésen itélik oda s december 3-án utalványozzák ki. A jutalmat a viszonylag legjobb münek is kiadják, még pedig megosztatlanul. Suly fektetendő a szinszerüségre, a verses formát előnyül tekintik a hasonló, vagy közelhasonló társuk felett. A szerzőnek jutalmat nyert szinmüve tulajdona marad, igy ki is adhatja bármikor, azonban tartozik azt a Magyar Történeti Szinmütár cimü gyüjtemény számára dij nélkül átengedni.

○ **Huszadik Század.** A *Huszadik Század*nak, ennek az előkelő magaslaton tartott, kitünő társadalomtudományi szemlének áprilisi száma ma hagyta el a sajtót s kitünő tartalma a következő: Imperializmus és rabszolgaság Herbert *Spencer*től, Olasz szocializmus ifj. *Leopold* Lajostól, Edward Carpenter gróf *Batthyány* Ervintől. Levelek a képirásról *Nagy* Sándortól. A tartalmas füzetben kitünő szemle is van s a társadalomtudományi társaság februári ülésének ismertetésével záródik.

○ **A magyar helyesirás** terén a zavarnak és kétségnek eloszlatása céljából készült *Körösi* Sándornak „A magyar helyesirás" cimü négyives, most megjelent füzete. Aki az eddigi magyar helyesirásban már kellő jártassággal bir, e gyakorlati didaktikai szempontból szerkesztett müvecskéből könnyü szerrel átlátja az iskolai és akadémiai helyesirás közt való eltéréseket és igy szükség esetén tudatosan irhat akár az akadémiai, akár az iskolai helyesirás szabályai szerint. Kőrösi Sándor „Magyar Helyesirás" cimü szép kiállitasu, világos, könnyen áttekinthető és könnyen kezelhető müve *Lampel* Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadásában jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható. Ára 60 fillér.

○ **Politikai Hetiszemle.** Az ujjáalakitott *Politikai Hetiszemle* ma megjelent száma rendkivül érdekes cikkek sorozatát hozza. Az ex-lexről, a készfizetésekről kiváló politikusok irnak; a főváros jövendő politikájáról érdekesen nyilatkoznak *Márkus* József főpolgármester és a városi pártok vezérei. *Vészi* József az ujságiró munkájáról ir *Orthodoxok és neologok* cimmel az izr. községkerületi elnökök gyülése kapcsán szenzációs cikket ir a zsidó felekezet egy vezérembere. *Egy boldog vármegye cimen* cimü cikkében dr. *Kovács* Jenő méltatja a bácsmegyei tisztviselői fizetések rendezését. *Csergő* Hugó az aktuális ügyvédkérdést fejtegeti. Tudomány, irodalom müvészet, szinház rovataiban is mint legtökéletesebb, legelevenebb és legkomolyabb revünk mutatkozik be a Hetiszemle. Egyes szám 40 fillérért kapható könyvkereskedésekben s a kiadóhivatalban (Eötvös-utca 34. szám.)

○ **A Kert.** A kertészet minden ágát felöleli a *Mauthner* Ödön szerkesztésében megjelenő *Kert* cimü szaklap. A gazdagon illusztrált, érdekes tartalmu ujság hasznos tudnivalókkal és szórakoztató olvasmányokkal szolgál közönségének. Az áprilisi szám legkiválóbb gazdasági szakirónktól közöl a kertészkedés müvészetéről szóló becses cikkeket.

○ **Uj Idők.** A tavaszi tárlat képeiből közöl az *Uj Idők* e heti száma, amelyekben e hétnek aktuális eseményei is meg vannak örökitve pompás fényképekben. A véderőjavaslatok elleni tüntetések szolgáltatták az anyagnak egyik részét, a másikat egyéb nevezetes események. A szövegben találja az olvasó *Jókai* és *Szomahdzi* novelláit, intim adatokat *Dankó* Pista életéből és egész sorát a kisebb-nagyobb cikkeknek. Az *Uj Idők*re előfizetni most volna alkalmas időpont, az uj évnegyed kezdetén. Mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal. VI. Andrássy-ut 10.

Nyilttér.

VÉRGYÓGYITÁS HEMOPATIA.

Ezen uj, eredeti gyógymód rendkivüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, sziv-**, vese-, **gyomor-**, bél- és hólyagbántalmak, sulyos **ideg-**, vér- és börbajokban. Biztos védelem **szélhüdés** és **elmezavar** ellen. 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapitójának és **egyedüli** képviselőjének,

Dr. Kovács J. egyetemi tanárnak (Hemopata) rendelőintézete van:

Budapest, V., Váci-körut 18. szám a.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig.

Dijazott levélre válaszol. — Betegeket intézeten kivül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymód.

Ki sokat ül és nincs alkalma hosszas séták vagy egyes sportágakkal az altesti szervek rendes müködését előmozditani, annál a rég bevált rohitsi pótolja ezeket. „Tempel-forrás" borral, „Styria-forrás" tisztán. Étvágyat, emésztést és anyagcserét előmozditó hatás.

Császár. és kir. szab.

Pick testvérek

férfiszabók Budapest, V., Dorottya-u. 12.,

legujabb

angol ruhabérlet

magyar diszruhák müterme.

Gyógyintézet testegyenészeti sebészet számára.

Dr. A. WITTEK, Graz, Merangasse 26.

Telefon 594.

Gyógykezel ***hátgerinc*** és ***végtagok görbülését, zsugorodott*** és ***ludtalpat,*** valamint az ***izületi lobok*** minden fajtáját stb. Saját müterem ***Hessing-féle corsettek*** és készülékek számára. Prospektus ingyen.

Vételre keresek

használt ponni-hintót

és ponni-szerszámot (két lóra).

Cim: „PONNI“ jeligére a kiadóban.

TÉLI-FÜRDŐKÚRA.

Természetes forrómeleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások,

Zuhany-massage. Vizgyógyintézet, villany-fényfürdők stb. Olcsó és gondos ellátás. Czéz. füszvény, ingyen és bérmentve küld a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Budán.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztositó-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztositó-társasága.

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül. Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én

1,981,516,483·42 frank.

Biztositási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587·09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körut 26.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK

(A Bács-Bodrogmegyei Kör közgyülése) A Budapesten lennálló Bács-Bodrogmegyei Kör ma tartotta közgyülését saját helyiségében. A közgyülésen *Latinovits* Pál bácsmegyei főispán elnökölt, aki megnyitó beszédében lelkesen üdvözölte az ifjuságot, amely a Körben nemes és humánus célokat istápol s a megyebeli segélyre szoruló ifjakat tanulmányaikban támogatja. Kiláásba helyezte egyuttal, hogy a megyében oda fog hatni, hogy a Kör céljai részére megfelelő támogatásban részesüljön. A nagy tetszéssel fogadott beszéd és az évi jelentések meghallgatása után, amelyek a Kör jelentékeny gyarapodását mutatják a Kör tisztikara igy alakult meg: Elnök: *Latinovits* Pál. Alelnökök: dr. *Hadzsy* János képviselő és dr. *Tatics* Péter járásbiró. Ügyész: dr. *Vincze* Károly. Főjegyző: *Piukovich* Elemér. Másodjegyzők: *Mediánszky* Lázár. Főpénztárnok: *Schuller* István. Könyvtárosok: *Balog* Elemér és *Holländer* Jenő. Háznagyok: *Szabó* Zoltán és *Radinetzky* Béla.

(A Budapesti Dávid Ferenc-Egyesület) ma délután 6 órakor tartotta felolvasó-ülését szépszámu közönség jelenlétében. A változatos müsort *M. Schmith* Orgona-ábrándja nyitotta meg és zárta be. *Mach* Gabriella a Lohengrin operából egy dalt és Tannhäuserből Erzsébet imáját énekelte *Beilovics* Imre orgonakisérete mellett. Felolvasást tartott dr. *Korchmáros* Kálmánné *Leányaink otthona* cimen és *Józan* Miklós *Tennyson* In Memoriam cimü müvét ismertette.

SPORT

*** **Vivóest.** *Rákossy* Gyula vivómester a Klotild palotában levő vivótermében ma este tanitványaival és a vezetése alatt álló Magyar Vivó-Kör tagjaival kitünően sikerült monste-körvivást rendezett. A nyerteseket tréfás tutalom-tárgyakkal lepte meg a rendezőség. A mester tanitványai remek formában vannak. Villámgyors támadásuk ugyszólván védhetlen ripposztiuk, valamint higgadt és páratlanul biztos védelmi rendszerük a legjobb vivók sorába emelik őket, valamennyien fényes bizonyitékát adták Rákossy mesteri talentumának. A mai este különben csak bevezetője a Rákossy által még e hónapban rendezendő nagy vivó-akadémiának és versenynek.

*** **Football.** Ma indult meg a küzdelem *Polónyi* Géza gyönyörü vándordijáért: a *margitszigeti ezüstlabdáért*. Elsőnek a *Műegyetemi Football Club* és *Törekvés Sport-Egylet* csapatai állnak szemben. A győztes imponáló stilusban a M. F. C. lett. Végeredmény 7 : 0 a M. F. C. javára.

*** **Prága—Budapest.** A vasárnapi *szövetségi nemzetközi mérkőzésre* a szövetség a következő csapatot állitja ki a *prágai csehek és németek* válogatott csapata ellen: *Sipos* (B. T. K.), *Berán* (F. T. K.), *Fehéry* (M. U. E.), *Goreczky* (F. T. K.). *Kolhanek* (F. T. K.), *Kiss* (33. F. K.), *Niessner* (M. F. K.), *Böka* (B. T. K.), *Buda* (B. T. K.), *Minder* (Postás), *Borbás* (F. T. K.). Tartalék: *Nagy* (M. T. K.), *Szemethy* (Postás), *Károly* (M. T. K.), *Zulu* (M. T. K.). Biró: *Ordódy* Béla (Bp. Ramblerek) lesz. Minthogy 5-én más football-mérkőzést nem szabad rendezni, a sportközönségnek ez lesz az egyedüli élvezete vasárnap délután.

*** **Alagi lóversenyek.** A holnapi alagi versenyek a totalizatórei, mert sport szempontból édes kevéssé nevezetesek. Két akadály-verseny szerepel programmon s igy az izgalom elég nagy foku lesz, a sik és gát-versenyek pedig jelentéktelenek és teljesen elég, ha tipjeinkre utalunk:

I. *Marineur—Va banque.*
II. *Paravent—Phidias.*
III. *May be — Horthy ist.*
IV. *Jankovich ist.*
V. *Haladj—Grinzinger.*
VI. *Parapluie—Hastrmann.*

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Soós biró bünügye.** A megvesztegetés büntettével terhelt dr. *Soós* Kálmán törvényszéki biró bünügyében dr. *Sárkány* vizsgálóbiró vezeti a vizsgálatot. Ezzel egyidejüleg a budapesti ügyészség utasitására a fővárosi államrendőrség pótnyomozatot teljesit mindazon ügyekben, amelyek a vizsgálat tárgyát képezik. A letartóztatásban levő *Schwartz* Ábrahám, akit a megvesztegetés büntettében való bünrészesség gyanuja terhel, védője dr. *Klein* Rezső utján a napokban kérvényt adott be szabadlábra helyezése érdekében a törvényszékhez. Kérvényéhez 1000 korona összeget csatolt biztositék gyanánt. A kir. törvényszék vádtanácsa Czárán táblai biró elnöklete s *Makucz* Arthur biró előadása alapján ma délután tárgyalta a kérvényt. A vádtanács hosszas tanácskozás után azt a határozatot hozta, hogy *Schwarz* Ábrahámot csakis 10 000 korona biztositék letétele ellenében helyezi szabadlábra. A védő a vádtanács határozata ellen a királyi táblához felfolyamodott.

§§ **Elitélt főhadnagy.** *Bécs*ből táviratozza tudósitónk, hogy *Barthmann* Pál főhadnagyot, akit nemrég zsarolás miatt letartóztattak, két napig tartó tárgyalás után ma negyedfélévi sulyos börtönre itélték.

§§ **Amikor a detektiv nem hatóság.** Egy detektiv a mult esztendőben megállitott egy kocsist, aki véresre ütlegelte a lovait. A kocsis rálörmedt a polgári rendőrre s bár ez mondta, hogy detektiv, végighuzott rajta az ostorával. A törvényszék el is itélte a kocsist *hatóság elleni erőszak* és sulyos testi sértés miatt. A tábla azonban az itéletet megváltoztatta, a vádlottat a hatóság elleni erőszak vádja alól felmentette és csupán a testi sértésért itélte el. A főimentést azzal indokolja meg a királyi tábla, hogy mivel a polgári rendőrt ruházatáról föllismerni nem lehet, köteles magát *közokirattal* igazolni; nem elég, ha kijelenti, hogy ő detektiv, mert ezt senkisem köteles elhinni.

TÁVIRATOK

Páris, április 4. A kamara jelentéktelen vita után 514 szavazattal 1 ellenében elfogadott egy törvényjavaslatot, mely szerint fiatal katonák, akik kijelentik, hogy besoroztatásuk előtt bizonyos katonai előképzésben részesültek, már négyhavi szolgálati idő után káplárokká nevezhetők ki.

Marseille, április 4. *Bret Leone* volt prefektus ma a biztossági rendőrség hivatalos helyiségében agyonlőtte magát.

A német császár Dániában.

Kopenhága április 4. *Vilmos* császár ma estére tervezett elutazását *Keresztély* király ismételt kérésére 24 órával elhalasztotta.

Röshild, április 4. *Vilmos* császár ma délelőtt ideérkezett. Megérkezésekor a városi hatóságok fogadták. A császár, aki tengernagyi egyenruhát viselt, a lakosság lelkes üdvözlése között a trónörökössel a fényesen diszitett utcákon keresztül a székesegyházba hajtatott. A templomban a papság fogadta a császárt és a trónörököst. A császár *V. Frigyes* kápolnájához ment, ahol pálma- és virágkoszorut tett le *Lujza* királyné koporsójára. Azután megnézte a dómot és a többi kápolnát, különösen a királysirok fölött álló emlékmüveket.

Roosevelt a trösztökről.

Milwaukee, április 4. *Roosevelt* elnök tegnap itt beszédet mondott a trösztökről. Beszéde folyamán arra utalt, hogy azok a nézetek, amelyeket ebben a kérdésben nyilvánitott, már törvénynyé váltak. Ezt a törvényt bizonyára becsületesen és erélyesen fogják végrehajtani a nélkül, hogy a hatóságok beavatkoznának a törvényesen megengedett üzleti tevékenységbe, de egyszersmind anélkül, hogy kiméljék azokat a testületeket, amelyek törvénytelen cselekedetet követnek el. De minden kisérlet, mely többre irányulna, helytelen volna és a radikális extrém törvényeket vagy tarifarendszabályokkal való reformot kivánó folytonos izgatástól nem lehet sok jót várni. A trösztök virágzásának véget lehet vetni, ha aláássák az ország virágzását, de ez talán mégis csak nagyon magas ár volna. Nem tehetünk egyebet, mint, amit az utolsó kongresszus tett, hogy t. i. arra törekszünk, hogy a trösztöket ne semmisitsük meg, hanem megszabott korlátok közé szoritsuk.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, április 4. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A mai heti tőzsdén eladatott *buza*: 81·5 kg. 7.47½ K. Kunmadarasról, 81 kg. 7.45 K. Csaba, 80 kg. 7.20 K. Kurtics, 78 kg. 7.40 K. Surány, 7.30 K. Aranyos-Maróth, 7.20 K. Ipolyságh, 77 kg. 7.40 K. és 77·5 kg. 7.45 K. Galambos, 76 kg. 7.25 K. Pozsony, 7.20 K. Pöstyén, 7.— K. Zala-Egerszeg és 6.90 K. bécsi raktárból.

Rozs 6.40—6.45 K. Balassa-Gyarmat 6.50 K. Ipolyságh, 6.65 K. Köbölkut, 6.70 K. Érsekujvár, 6.75 K. Szered.

Tengeri bágyadt, 6.75 K. *Zab* 5 fillérrel szilárdult, minőség szerint magyar zab 6.40—7.10 K., osztrák 6.35—6.55 K. *Lisztben* a követelések az utóbbi napokban 10—20 fillérrel emelkedtek, *korpában* valamivel növekedett a forgalom.

A határidőpiacon: buza tavaszra 7.70, rozs tavaszra 6.49, zab tavaszra 6.25 korona.

Bécs, április 4. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a záriatok következők voltak: Osztrák hitelrészvény 673.50. Magyar hitelrészvény 720·50. Angol-Osztrák bank 273.—. Bécsi bankegyesület 496.50. Union bank 524·25. Länderbank 410.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 638.50. Déli vasut 47.—. Elbavölgyi vasut 453.—. Északnyugati vasut részvény —.—. Dohányrészvény 341.—. Rimamurányi vasmü 477.50. Alpesi bányarészvény 380.—. Májusi járadék 100.75. Magyar korona járadék 99.45. Török sorsjegyek 116.50. Német birodalmi márka 117.06—117·08. Napoleond'or 19.08.

Berlin, április 4. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom*: 4%-os magyar aranyjáradék 102.60. Magyar koronajáradék 100.30. Osztrák hitelrészvény 211.60. Osztrák-magyar államvasut 148.25. Déli vasut 144.0. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.35. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New-York, április 4. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 10.25 (10.05), áprilisra 10.06 (9·93), Juniusra 9.69 (9·67). New-Orleansban helyben 9.⅞ (9.⅞). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.35 (8.35). Stand white Philadelphiában 8.30 (8.30). Raffined in Cases 10·50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsir:* Western steam 10.20 (10.35). Rohe és Brothers 10.40 (10.50). — *Tengeri* irányzata engedő. — Áprilisra —.— (—.—). — Májusra 51.— (51.⅛). — Juliusra 49.⅛ (49.¾). — *Buza* irányzata engedő. — Piros őszi helyben 79.¼ (78.½). — Ápr.-ra —.— (—.—). — Májusra 77.⅞ (78.—) — Juliusra 75.⅝ (75.½). — Szept.-re 73.½ (73.⅝). — *Gabona* szállitási dija Liverpoolba 1.½ (1.½). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.¼ (5.¼). — Áprilisra 3.90 (3.95). Juliusra 4.15 (4.20). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3 —— 3.10 (3.——3.10). *Cukor:* 3.⅛ (3.⅛). *Ón:* 28.52—29.42 (28.52—28.72). — *Rés:* 14.50—15.— (14.50—15.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, április 4. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata engedő. — Máj.-ra 78.½ (74.¾). — Juliusra 69.¾ (70.⅛). — *Tengeri* irányzata engedő. — Apr.-ra 41.¾ (42.—). — *Zsir:* Máj.-ra 9·77 (9.90). Jul.-ra 9.65 (9·75). — *Szalonna* short clear 10.43 (10.37) — *Sertéshus:* Juliusra 17.— (17.17). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

100.000 TÉGELY

4 koronás

haj- és szakálnövesztő kenőcsöt

küldök teljesen ingyen szét!

Üzletem fennállásának 25-ik évfordulója indit engem arra, hogy minden hölgy és urnak, ki levélben hozzám fordul,

1 tégely haj- és szakálnövesztő kenőcsöt,

melynek **beszerzési ára 4 korona**

teljesen ingyen küldjék.

Csak az a célom, hogy kenőcsöm **jóságáról és eredményéről mindenki meggyőződhessen.**

Ezen oknál fogva **ingyen küldök 1 tégely kenőcsöt, melynek ára 4 korona.**

Megjegyzés: a haj- és szakálnövesztő kenőcs használatához **okvetlen szükséges a hozzávaló tea és szappan,** mert ennélkül nem lehet teljes eredményt elérni. **Ezen 2 anyagért 1 frt. ...ul lesz szállitva.**

...ildve.

...sorrendjében lesz eszközölve s ...ért járó 1 frt előzetesen lesz be... ...ijtalanul lesz mellékelve.

Tisztelettel

...lag Anna

...zakálnövesztő kenőcs gyár

I., Graben 14.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Vasárnap, 1903. április hó 5 én.

Moharózsa.

Dalmü 4 képben előjátékkal. Szövegét Quida „Egy pár kis facipő" cimü novellája nyomán irta Rott hauser Miksa. Forditotta Cziglányi Béla. Zenéjét szerzette Hubay Jenő.

Utána:

Művészfurfang.

Tréfás ballet egy felv. (két képben). Szövegét irta Guerra Miklós. Zenéjét szerzette Skofitz Ferenc.

Kezdete 7 órakor

NEMZETI SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. április hó 5-én.

Délután 2½ órakor mérsékelt helyárakkal:

A vasgyáros.

Szinmü 4 felvonásban. Irta Ohnet György. Forditotta Fáy J. Béla.

Személyek:

Beaulieuné	Lendvayné	Sophie, neje	Nagy I.
Claire, leány	Török	Derblay	Mihályfi
Octave fia	Dezső	Susanne	Ligeti J.
Bligny herceg	Császár	Moulinet	Ujházi
Préfont báró	Hetényi	Athenais	Maróthy

Este:

A regényesek.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Edmond Rostand. Forditotta Telekes Béla.

Személyek:

Bergamin	Gál	Straforel	Pethes
Pasquinot	Gabányi	Blaise	Abonyi
Percinet	Dezső	Jegyző	Magyari
Sylvette	Ligeti		

Kezdete 7½ orakor.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1903. április hó 5-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Kéz kezet mos.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc.

Személyek:

Zentay	Balassa	Eberle	Kazaliczky
Mariette	Kertész	Klotild	Hegedüsné
Özv. Vivóné	Csillag T.	Faragó	Bárdi
Berkenyey	Fenyvessi	Szergiusz	Győző
Tatár	Vendrei	Lőrinc	Hegedüs
Sólyom	Góth	József	Tanay
Borhidy	Szerémy	Béni	Rónaszéky
Kabóczay	Tapolczai	Kemény	Fekete

Este:

Mici hercegnő.

Bohózat 5 felvonásban. Irta Feydeau Georges. Forditotta Heltai Jenő.

Személyek:

Szergiusz	Tanay	Arnold	Góth
Pecsenyev	Hegedüs	Mocsapov	Balassa
Chandel	Tapolczai	Chopinet	Bárdi
Szlovicsin	Fenyvesy	Kirschbaum	Győző
Igazgató	Szerémy	A hercegnő	Varsányi
Chauvel	Vendrey	Sabine	Nógrádi

Kezdete 7½ órakor.

Semler J.

posztókereskedő cs. és kir. udv. szállító

BUDAPEST,

V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.

Ajánlja a tavaszi idényre legelőkelőbb **angol ujdonságát**

„Colored Knicker Sport"

férfi- és női ruhákra, valamint a célszerü **paletotszöveteket** (Overcoat sans doublure) a legujabb divatszinekben. — **Minták kivánatra ingyen.**

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató

Nagymező-utca 17.

Az eredeti szerecsen

Cake-Walk

tánc, bemutatja a hirneves

The Florida Creole Girls

Sarze Elton

tréfás jelenete és a kitünő

trójai kóklerek

Indra és Monna Vanna-paródia,

valamint még 12 uj szám.

A téli ertben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

„Hattyudalok"

Dankó Pista

utolsó gondolatai.

15 eredeti dal egy füzetben. **Ára netto 4 korona**

Megjelent és kapható:

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. szállító, hangszergyáros és zeneműkereskedőnél.

Budapest, IV. ker., Magyar-utcza 18. sz.

SZABADALMAT

Védjegyet, mustra- és modell-oltalmat megszerez,

Szabadalmakat értékesit és finanoiroz bel- és külföldön a

Szabadalmakat Értékesitő Vállalat,

Pásztor (törvényesen bejegyzett cég)

BUDAPEST, Erzsébet-körut 17.

Telefon 24—20. Fölvilágositás dijtalan

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett. 5

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ékszerek, evőeszközök

részletfizetésre is.

Javitásokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. — **Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.**

POLGÁR KÁLMÁN

műórás

Budapest, Erzsébet-körut 29. szám.

Pohner Feren.

férfi- és női-szabó

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 10. szám

Deák-tér sarok.

Készit **férfi- és női lovagló-, sport utcai- és séta-öltözékeket.**

Megérkeztek

a legujabb angol és francia **tavasz divatszövetek nagy választék ban.**

Ne felejtse el egy szülő sem, hogy **husvéti ajándéknak** legalkalmasabb, legszebb, legjobb és legolcsóbb

fiu-, gyermek- és leányka-ruhák

EUMANN M.

cs. és kir. udv. szállitónál kaphatók

Budapest, IV., Muzeum-körut 1.

Nagy választék tavaszi és nyári ujdonságokban.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kerepesi-ut 28. szám. Kerepesi-ut 28. szám.

BUTOR!!

Nagybecsü vevőim bizalma által késztetve éreztem magamat, üzletemet ***nagyobbitani, a jelenkornak megfelelőleg berendezni és ezért áthelyezni.***

20 év óta élvezett bizalomért ez uton mondok köszönetet és kérem azt részemre uj helyiségemben továbbra is fenntartani.

Állandó készlet ebédlő-, háló-, uri- és szalon-berendezésekből, Barokk, Secessio, Ó-német és Renaissance kivitelben, egyszerütől a legdiszesebb kivitelig.

DÓSA KÁLMÁN

asztalos és kárpitos

Kerepesi-ut 28., ½ em.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kerepesi-ut 28. sz. Kerepesi-ut 28. sz.

FERNOLENDT

cipőfénymáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fenntartja

Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt

Szinházak heti müsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Hétfő	Nincs előadás	Endre és Johana	Mici hercegnő	Bob herceg	A szobaleány
Kedd	Requiem	Monna Vanna	Mici hercegnő	Bob herceg	A szobaleány
Szerda	Nincs előadás	A regényesek Parasztbecsület	Mici hercegnő	Bob herceg	A szobaleány
Csütörtök	Requiem	Az ember tragódiája	Mici hercegnő	Cigánybáró	A szobaleány
Péntek	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás
Szombat	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás
d. u. Vasárnap este	Bánk bán	Simonyi öbester Annuska	Mici hercegnő	Viola Lili	A szobaleány

Szinházak, szórakozó helyek.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1903. április hó 5-én.

Délután 1/2 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Blaha Lujza asszony mint vendég.

Éjjel az erdőn.

Eredeti népszinmű dalokkal 3 felvonásban. Beniczkyné Bajza Lenke „Hármas határ" cimü elbeszéléséből irta Rákosi Jenő. Zenéjét Szentirmai Elemér.

Személyek:

Paczor	Horváth	Balog	Szerdahelyi
Boriska	Blaha L.	Gyurka	Vidor
Ágnes	Siposné	Máli	Hegyi A.

Este:

Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.

Személyek:

A királynő	Krecsányi	Táncmester	Ujvári
György, fia	Fedák Sári	Tom bátya	Szerdahelyi
Viktória	Dóry M.	Annie, lánya	Ledofszky
Lancaster	Raskó	Plumpudding	Nyárai
Pompoinus	KovácsM.	Gipsy	Szabó
Hopmester	Solymosi	Pickvick	Németh

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. április hó 5-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

A bajusz.

Daljáték 3 felvonásban. Irta Verő György.

Személyek:

Kozáry József	Szilágyi	Lerchenbach	Szomori
Amália	Sziklainé	Lansky Jenő	Delli
Mathilda	Pálmay	Rosette	Tomcsányi
Plachwitz	Sziklai	János	Tollagi
Kozáry Gábor	Ráthonyi	Kertész	Lenkeffi
Ilona	Horváth	Bankár	Giréth

Este:

A szobaleány.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irták Hennequin és Billhaud. Forditotta Mérei Adolf.

Személyek:

Albert	Tollagi	Jean	Károlyi
Legris	Boross	Nelly Rozier	Horváth
Lavirette	Ssilágyi	Valentine	Szelestey
François	Kornai	Clemence	Marosi
Auguste	Iványi		

Kezdete 7 1/2 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. április hó 5-én.

Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

A fehér cár birodalma.

Este:

Egyiptom.

Irta Ráth István.

Kezdete 7 1/2 órakor.

VAROSLIGETI NYARI SZINHAZ.

Vasárnap, 1903. április hó 5-én.

Délután 1/24 órakor fél helyárakkal:

Stern Izsák a házaló zsidó.

Énekes bohóság 3 felvonásban.

Este:

Az aranyember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képben. Irta Jókai Mór.

Kezdete 7 órakor.

ÁLLATKERT.

mától fogva naponkint délután 4 és 5 órakor, vasárnap és ünnepnapon 1/24, 1/25 és 1/26 órakor

nagy idomitó előadások

a hires szeliditő és idomitótól,

Mr. Harry Rochez-től

kiválóan idomitott

kutyáival és ponnyjaival.

Beléptidij mint rendesen, **30** krajcár (**60** fillér).

Husvéti utazások.

I. Budapestről Rómába és vissza.

II. Budapestről Róma—Nápolyba kirándulással Capri-szigetre—Sorrentoba. Castellamare—Pompeibe, a Vezuvra,

III. Budapestről Velence—Milano—Genuán át a Rivierára (S.-Remo-Mentone-Monte-Carlo-Nizza-Cannesba).

Társas-utazás Indul f. évi április 5-én, virágvasárnap. Egyesek, kik külön utaznak s **nem társaságban,** bármely napon indulhatnak.

Rendkivül mérsékelt jegyekben legelőkelőbb szállodákban lakás, teljes és pedig fényes ellátás (reggeli, déli estebéd). Társaságoknak minden ponton szakértő vezetők. Utazás tulzsufoltság nélkül, egész vonalon kényelemben. Tervezeteket s bármely felvilágositást nyujt

PROPPER N. JÁNOS igazg.

„UTAZÁSI IRODÁJA"

Budapest, Főherceg Sándor-u. 30/B. I. em.

HA MÁR

sem miféle kisérlet nem használt, próbálja meg a **Szapol csúz- és köszvénykenőcsöt.** Ára 5 korona utasitással. Kapható a **„Magyar király" gyógyszertárban** Bpest, V., Marokkai-u. 2/N.

Eredeti angol bankpost

és irógép-papir

JOYNSON

PAPIRGYÁRAK

ST. MARY CRAY

RAKTÁR: Bécs, I., Elisabethstrasse 10.

Minden lapon „Joynson" ✱✱✱ viznyomás. ✱✱✱

Kapható minden jobb papir ✱✱ kereskedésben. ✱✱

Az előkelő hölgyközönséghez!

Nagyságos asszony!

A husvéti ünnepek közeledtével felhivom nagyságod szives figyelmét a legutóbb beérkezett **ujdonságaimra selyembluzokban,** melyek a sablonszerü izléstől **teljesen eltérően meglepő olcsó** árak mellett vannak **dus választékban** raktáromon s azokat mint **célszerü ajándékot a legmegfelelőbbnek** ajánlhatom. Egyben megemlitem, hogy a külföldről való **közvetlen és állandó** összeköttetésem révén a divat változékony esélyei szerint naponként **ujdonságokat** kapok, **paletokban, costümökben, utcai és utazóruhákban.**

Nagyságod becses megbizásai elé nézve, vagyok kitünő tisztelettel

Farkas Ferenc

női felöltők utcai és alkalmi toilettek áruháza és mütermei

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 13. sz.

Szepességi len-ipar!

Wein Károly és Társai

vászon- és asztalnemü-gyárosok

Budapesti főraktára: IV., Koronaherceg-u. 8.

(Haris-bazár épület).

Ajánljuk hirneves szepességi vásznon, asztalnemü, törülköző, törlő és minden e szakmába vágó gyártmányainkat. Minden darab gyárainkból származó árut ezen védjegyzéssel látjuk el.

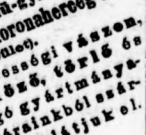

Millstatt tó-fürdő

Karintiában,

egy órányira kocsin a Dráva melletti Spital állomástól, most már ugyszólván az ország legkedveltebb nyári üdülőhelyek egyikévé lett, 2 orvossal, egy hidegvizgyógyintézet, gyógyszertár, naponként 3-szori postaösszeköttetés, távirdahivatal, igen egészséges, enyhe és emellett még sem meleg éghajlat, forrásviz, szép sétautak, árnyékos park és fenyőerdők, hegynyilások, nyilvános lawn-tennis helyek, villamos világitás, remek kirándulások a környéken gyalog, gőzhajókkal vagy kocsin, igen jó és olcsó vendéglők, valamint magánlakások saját konyha vezetésére. Hideg tó- és meleg kádfürdők, uszodák, évesző- és vitorlasport. Felvilágositással ingyen szolgál

Millstatt község előljárósága.

Mirtus-Créme

törv. védve, az angol kiállitáson nagy aranyéremmel kitüntetve, szeplő, májfolt, bőrhámlás, pörsenés, miteszer ellen, bőrfinomitó, szépitő, a ráncokat elsimitja. Kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. **(Hozzá Mirtus-szappan 80 fillér, Mirtus-puder 1 korona).** **Mirtus-fehéritő** barna bőr és arc ellen a legbiztosabb szer ára **4 korona.**

Apostol gyógyszertár,

Budapesten, József-körut 64.

Pénz-kölcsön

SORSJEGYEKRE

a napi árfolyam 90%-áig. Másutt elzálogositott sorsjegyeket saját pénzemmel váltom ki, a sorsjegyeket a napi áron megveszem és esetleg vissza eladom ugyanazokat kényelmes havi részletfizetésre. Kérem a zálogjegy beküldését.

FLEISSIG SÁNDOR BANKHÁZ

Budapest, Erzsébet-körut 2.

BUTOROK

divánok, matracok, függölámpák, ingadrák, legjutányosabb árban

részletfizetésre is

kaphatók

Náthán Ignácnál,

Budapest, VII., Erzsébet-körut 23.

Magyar királyi államvasutak Epest-balparti üzletvezetőség. 10501/III.

Pályázati hirdetmény.

A m. k. államvasutak Nyitra állomásán lévő pályavendéglői üzletre 1903. évi augusztus hó 1-től számitandó 5 (öt) évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az ezen üzletet bérbevenni óhajtók felhivatnak, hogy szabályszerüen felbélyegzett, valamint kellő bizonyitványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi április hó 28-án déli 12 óráig a MÁV. budapest-balparti üzletigazgatóság általános osztályához (Budapest, VI. Teréz-körut 62. sz. I. em. 6.) a körlekező megjelölés mellett nyujtsák be: „Ajánlat a Nyitra állomás pályavendéglő bérletére 10501. számhoz".

Az ajánlattevő köteles ugyanazon üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál folyó évi április hó 27-én déli 12 óráig bánatpénz fejében 500 koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni vagy oda posta utján külön borítékban beküldeni.

Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe.

A bánatpénzről nyert pénztári elismervény az ajánlathoz nem csatolandó.

Előzetes tájékozás céljából közöltetik, hogy a nyitrai pályavendéglőben az öttermü és egyuttal várótermü, tehát közös célra szolgáló III. osztályu terem fütéséhez szükséges anyag felerészo az intézet által ingyen szolgáltatik ki, mely részben mütüzifában vagy egyenértékü szénben van megállapitva.

Ezen teremben továbbá gázvilágitás lévén, bérlőnek a tényleges kiadás fele része megtéritetik.

A bérlete vonatkozó részletes feltételek az alulirott üzletvezetőség forgalmi- és kereskedelmi osztályában (Teréz-körut 26, félemelet ajtó 12) hétközönapon a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délutáni 2-ig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják. A bérbeadó üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül a felajánlott összeg magasságára — belátása szerint szabadon választhasson.

Budapest, 1903. március 23.

Budapest-balparti üzletvezetőség.

Utánnyomás nem dija ztatik.

Palais Royal

Orlai Sándorné

IV., Koronaherceg-utca 8., Haris-bazár.

A husvéti ünnepekre **ajándékoknak** kiválóan alkalmas ujdonságok, és pedig: **a legmodernebb kézitáskák, övek, csatok, lorgnod-láncok, breloque-ok, sétabotok** stb. stb. nagy választékban érkeztek meg **Párisból** és kaphatók.

Palais Royal

Orlai Sándorné

IV., Koronaherceg-utca 8., Haris-bazár.

Felöltő	16.— K.
Ulster	34.— K.
Lodenöltöny	30.— K.

Minden tiszta gyapju, Rothberger Jakab, cs. és kir. udv. szállitónál, Budapest, Váci-utca 6. Meg nem felelőkért a pénzt visszaadom.

SORSJEGYEKRE

ÉS ÉRTEKPAPIROKRA

LEGMAGASABB PÉNZ KÖLCSÖN

Tetszés szerinti visszafizetés olcsó kamat mellett

SZALAI és Tsa bankházánál

Budapest, Erzsébet-körut 12. Dohány-u. sarok

Elzálogositott sorsjegyeket is kiváltunk és azokra nagyobb kölcsönt adunk.

Kitünő balatonmelléki

asztali bort

ajánl:

Szimon István V., Váci-körut 12.

Fiók üzletek:

V., Váci-körut 60. és VI., Teréz-körut 35.

1 liter vételnél **45** krajcár. — **10** liter vételnél **4** forint. Az üvegek 10 krajcárjával számittatnak és ugyanezen árban vétetnek vissza. Hamisitatlan tiszta minőségért kezességet vállalok

Raktártulhalmozottság miatt **üveg-, porcellán-, majolika-disztárgyak** és használati cikkek, mélyen leszállitott áron adatnak el:

Wadlsteiner F.-nél

Budapest, IV., Mária Valéria-utca 5.

Nagy választék:

Christofle ezüstnemüekben, evőeszközök stb. Üveg asztali készletek, porcellán és angol evőkészletek, **szállodák, vendéglők és háztartási** berendezések céljára. — **Árak legjutányosabbak.**

WALLA JÓZSEF

mozaik- és cementárú-gyára,

épitő anyagok raktára

BUDAPEST,

VII. ker., Rottenbiller-utca 13.

VÁLLALKOZIK:		RAKTÁRT TART:	
Gránit-Terazzo, Betonozások, Medencék, Csatornázások, Szökőkutak, Jászolok,	**Cement-vizelők, Cement-lapok és Mozaik-lapokkal** kövezések elkészitésére, **Fayence-lapokkal** falburkolásokra stb.	**Keramitlapok, Kelheimi-lapok, Mozaik-lapok** mettlachi módra, **Terrakotta-áruk,**	**Aszfalt-tető-lemez Tüzálló téglák, Kőagyag-csövek, Kéménytoldalékok** kőagyagból stb.

Gyári raktára a gerteneni Portland-cement és vizálló-mészgyárnak.

Mennyezet- ✱ ✱ ✱ nádszövet- ✱ ✱ ✱ raktár

(Stuccatur-Rohrgewebe).

Csak e hó végéig!!

Nagy butor-eladás.

Átköltözés miatt az összes még raktáron levő butorkészlet minden elfogadható áron eladó.

Dósa Kálmán,

Erzsébet-tér 18. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát hirdetési iroda V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór gyorssajtónyomda IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál könyvkereskedése IV., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D. hirdetési iroda IV. Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V. hirdetési iroda V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszman Jágó fűszer- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételi iroda.

Haasenstein és Vogler hirdetési iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohánytőzsdéje Kerepesi-ut 50. (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália dohánytőzsdéje VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula hirdetési iroda VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf hirdetési iroda Ferencziek-tere 3.

Toldi Lajos könyvkereskedése II. ker., Fő-utca 2. szám,

Mezei Antal hirdetési iroda IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J. ujság-árudája IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedő Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona dohánytőzsdéje VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu hirdetési iroda VI. ker., V. körut 33. szám.

Sopronyi V. dohánynagyárus VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór dohánytőzsdéje IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József hirdetési iroda V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné dohánytőzsdéje Ferenc-körut 32. szám.

Schődl Gyula dohánytőzsde és postagyüjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula hirdetési iroda IV. ker., Szervita-tér 8. szám,

Weitzenfeld Jakab Király-utca 1.

Sváb Eliz dohánytőzsde Nagymező-u. 12.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak,** már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Házasulandók figyelmébe, független özvegyek árvák nagyobb hozománnyal vannak házasság céljából előjegyezve. Augenstein Károly Barcsay-utca 8. válaszbélyeg. 15105

Julia. Rossz helyen vártalak fájt, hogy örömmel hagytál el csókol Rómeó. 15101

KERESLET.

Körorvosi állás körülbelül 5000 korona jövedelemmel sürgősen betöltendő. Cim: Kőhalmy Ugocsakomját. 2283

Egy urasági inas, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen birja, érti alaposan a szobák takaritását, ügyes szervirozó, jó és hosszas bizonyitványokat tud felmutatni, csinos külsejü és ügyes modorral bir, 25—30 év körül, nőtlen, kerestetik egy uriházba, hol a fizetés mellett nagyon szép mellékjövedelme van. Jelentkezhetik Kigyó-utca 5. I. em. 2. 4659

Zúgliget, Svábhegy alsó részén, vagy Lipótmezei-út tájékán a nyári idényre butorozott szobát keres kiszolgálással fiatal hivatalnok. Esetleg uri családdal kimenne. Ajánlatok „L. Gy. 30" cimen e lap kiadóhivatalához kéretnek. 6460

Drogistasegéd felvétetik. Ajánlatok „B. R." a kiadóhivatalba. 6530

Raktárt és képviselőséget vállal előkelő cégtől óvadékképes müvelt uriember. Cim a kiadóhivatalban. 4752

Élővirágszakmában állását változtatni óhajtja egy intelligens fiatal urileány, igen szerény igényekkel. A szakmában 6 évi praxissal bir s kitünő kötőnő. Szives megkeresések „Virágüzlet" jeligével a kiadóba kéretnek. 6465

Egy beteg, tehetetlen özvegy asszony könyörögve fordul nemesszivü embertársaihoz, hogy fiának, ki reáliskolai tanuló, adnának egy-egy napot enni, hogy az éhség ne gátolja a tanulásban. Cime: Aréna-ut 44. II. em. 25.

Érettségizett, intelligens fiatalember családi okokból keres bizalmi állást, esetleg irodai alkalmazást. Ajánlatok **„Megbizható"** jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2287

„Váci Lőegylet" május elsejére vendéglőtt keres. Bér nem kivántatik. 2286

Gépirónő tisztességes leány, ki már irodában is volt nagyon szép férfiirással irodai, pénztárnoknői vagy bárminemü tisztességes foglalkozást keres szerény dijazás mellett. Emma Teréz-körut 3. I. em. 6. 6560

Kereskedelmit végzett fiatal nő, irodai teendőkben, pénztár- és irógépkezelésben jártas, elfogad bármely irodai, esetleg pénztárnoknői állást. Z. M. Mozsár-utca 10. földszint 1. 6462

Könyvelőnő, aki már 3 és fél év óta egy gépgyárban működött, hasonló állást keres. Cim Eötvös-utca 23B. III. em. 20. 4749

6 polgári osztályt végzett 17 éves fiatalember aki a szakmában már némi ártassággal bir, izr. fakereskedőnél helyben vagy vidéken, igen szerény igényekkel állást keres. Szives ajánlatok „Fakereskedő" jeligével a kiadoba kéretnek. 6842

Takaritásért lakást kap egy gyermektelen házaspár. Értekezés reggel fél 8 órakor. József-körut 22—24. II. 14. 6459

Irodaszolgai állást keres szerény igényekkel, feltétlenül tisztességes fiatalember. Brüll József, Ujpest, Perc-utca 2. 4650

Veszek könyveket, könyvtárakat készpénzért Schmidt Ede, Bpest, Szerecsen-utca 65. 2288

Birtok kerestetik sürgősen megvételre egy kisebbszerü 40—100 holdig; továbbá egy 150—250 holdasat és végül 300—500 holdasat. Ajánlatokat kér csakis direkte eladóktól Niemetz Gyula birtokok adásvételi irodája, Budapest, Rökk Szilárd-utca 22.

KINÁLAT.

„Nyugdijasoknak urilak," modern épület, kert közepén, közel vasuthoz, négy szoba, konyha, kamara. Melléképületben cselédszoba, kocsiszin istállók, két hold konyhakert, és park. Eladó 4000 forintért. Cim a kiadóhivatalban. 2281

Részletfizetésre porcellán szervizek, lámpák, kérésre árjegyzék ingyen. Ivánkovits Károly Szegeden. 2285

Könyvek részletfizetésre. 2 | 3 koronás részletfizetésre szállitok nagyobb müveket vagy egész könyvtárakat „Könyvkereskedő" főpostarestante, 15086

Konyhakredenc Jutányos árért sürgősen eladó. Kiss Pál asztalos Rökkszilárd utca 6. 15108

Kitünő ebédkosztot kaphat 2—3 ur Erzsébet-körut 22. földsz. 5. Értekezhetni 12—1 óráig. 15104

Üzleteladás! Igen jövedelmező és pazar fénynyel berendezett üzlet Bpest legélénkebb pontjain csakis a legelőkelőbb közönség látogatja mely üzlet egy rendkivüli izléssel és reprezentáló képességgel biró hölgy által is vezethető csakis közbenjött családi okok miatt jutányosan eladó, esetleg ezen üzlethez társként felvétetik. — Szükséges kész pénztőke 10—12000 korona. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adás vételi irodája Bpest, Rökkszilárd-utca 22.

Három szoba és konyhából álló lakás Fonyód-fürdőn a nyári idényre kiadó. Tudakozódni lehet Was Jánosnál, Fonyódon.

Nyári lakás Vácon, a Duna partján, nagy árnyas kert, tágas udvar, két szoba és konyha, esetleg teljes pensió. Bővebb értesitést ad özv. Emesich Lajosné, Vác, Tabánköz 1.

Nyári idényre 2 szoba és konyhából álló lakás Fonyód-fürdőn rögtön kiadó. Tudakozódni lehet Fejes Antalnál, Fonyód-fürdőn.

Lakás Fonyód-fürdőn, mely áll 2 szoba és konyhából, kiadó Gölöncsér Istvánnál, Fonyód-fürdőn.

Nyári idényre, Balaton Almádin szobák az egész idényre 80 frtért kaphatók, Becsák Ferencnél Balaton-Almádin.

Balaton partján Almádin egy szoba, közös konyha, veranda egész idényre 160 korona, havi bérletben 80 korona, Rigó István Almádiban.

Balaton-Almádiban a regényes fekvésü erdővel s fenyő alékkal hüs remetevölgyi Kompolthy féle villatelepen s még néhány külön villa s villalak s 1—5 szobával, konyhákkal s teljes butorzattal a szezonra kibérelhető. Egy légsátor-szoba (idegbetegek weldesi gyógymódja) havonkint 50 korona. Cim: **Kompolthy Tivadar** Balaton-Almádi.

Balaton-Almádin kiadó 4 szoba, előszoba, konyha, kamra, nagy veranda és pincéből álló lakás egész idényre 720 koronáért, továbbá 3 szoba, konyha, pince és verandából álló lakás egész idényre 500 koronáért s végül 1 szoba, zárt veranda (lakható butorozva) és konyhából álló lakás egész idényre 200 koronáért. A nyaralók teljesen butorozva vannak. Felvilágositás ifj. Perczel Sándornál, B.-Almádi.

Almádin, a Balaton legszebb helyén, kiadó 4 szoba, konyha, 2 veranda, egész idényre 350 frt, külön 2—2 szoba 200 frt, értekezni Becsák Ferencnél lehet, Balaton-Almádin.

Nyári lakás Balaton-Almádin, 3 szoba, konyha, nagy veranda, az idényre 400 koronáért kiadó, a szobák elegánsan vannak butorozva, teljes konyha- és asztali felszerelés, ágynemü nincs. Bővebb értesitést ad, Livora Szidónia, Almádin.

Balaton mentén, Almádin, kiadó 3 szoba, előszoba, konyha, veranda elegánsan butorozva, ágynemüvel, gyönyörü kilátással a Balatonra, ára a szezonra szept. 1-ig 400 korona. Tudósitást ad, Livora Szidónia Almádin.

Nyári lakás Balaton-Almádin, 2 szoba, konyha és pince 120 frt, 1 szoba, konyha és veranda 120 frt az egész idényre, esetleg az egész 200 frt, tudakozódni Bokrossy Viktornál lehet, Balaton-Almádin.

Nyaraló, 2 szoba, nagy konyha, árnyékos gyümölcsös, szept. 1-ig 200 koronáért kiadó. Polczer Erzsébetnél, Almádin.

Intelligens fiatal urileány pénztárosnőnak vagy elárusitónőnak ajánlkozik szerény igényekkel. Óvadékkal is rendelkezik. Szives ajánlatok „Pénztárosnő" jeligével a kiadoba kéretnek. 6466

Kitünő izletes ebédellátás olcsón kapható. Rökk Szilárd-u. 25. I. 13.

Eladó olcsón a fővárostól félórányira fekvő, szép és forgalmas községben egy ujonnan épült ház, vendéglő és kávéházi berendezéssel. A községben nyolc kőbánya van, melyek több ezer embert foglalkoztatnak, akik szükségleteiket ott fedezik. A községben lakik körülbelül száz hivatalnok. A vonat naponta 20-szor közlekedik. Vevőnek átiratnak a vendéglő és kávéházi jogok. Vételhez néhány ezer korona szükséges. Részletes feltételek a kiadóban megtudhatók. 6448

Gyógyszertár magyar-német vidéken, előnyös feltételek mellett eladó. Cim: a kiadóban. 2272

Egy pékség 2 modern kemencével, több gyárak közelében, azonnal kiadó. Bővebb Weisz Sándornál, Rottenbiller-utca 35. 6465

Üzletberendezés rőfös- és divatüzlethez $13^1/_2$ méteres hátfalas állvány, 3 pult keményfalappal, 6.5 pénztártükörrel, csillárok és cimtáblák jutányosan eladók. Krausz, Ovoda-u. 32. II. 26. 6450

Kossuthfalván ház a Szabó József-telepen, 285 négyszögöles telepen, mely áll: 1 szoba, konyha, vendégszoba, nagyterem, üvegezett veranda, befásitott kert kuglizóval és tánczteremmel, jelenleg a tulajdonos vendéglői-üzletet gyakorol benne, sürgősen eladó 4500 forintért, melyen teherként 2500 forint rajt maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Telek Rákospalotán, a Pázmándy-utcában 411 négyszögöles üres, négyzetöle 7 forintjával eladó melyen teherként 1500 forint rajta maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilár-utca 22.

Pilis-Maróthon ház, 280 négyszögöles területen, mely áll: 4 szoba, 1 üzlethelyiség, 2 konyha, éléskamra, kocsiszin, istálló, pince, valamennyi szilárdan kőből épitve, angol kerttel, kitünő ivóvizzel, 10,000 koronáért eladó, melyen teherként a fele rajta maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Rökk Szilárd-utca 22.

Kávéház fővárós legélénkebb pontján, szolid és igen jómenetelü éjjeli s nappali üzletként általánosan ismeretes, elegánsan berendezve, rendkivül sürgősen potom 5000 forintért eladó; a megvételhez minimum 3000 forint szükségeltetik készpénzben. Az évibér csak 3000 forint. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Könyv- és papirkereskedés tőzsdével egybekötve, nagyobb városban megyeszékhelyén (Felsőmagyarország) elegánsan berendezve, évi 10.000 frt forgalommal, egyedül behozza a házbért, 2500 forintért árustól együtt sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Rökk Szilárd-utca 22.

Vendéglő, igen jóforgalmu, főváros legélénkebb helyén, melyet ritka alkalmi vételként merek bárkinek is igen melegen megvételre ajánlani, sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Bérház a Dembinszky-utcában, háromemeletes, a legmodernebb épitkezés, parkettás és fürdőszobával ellátott lakásokkal, még 10 évig adómentes, mostani minimális összegre leszállitott bérjövedelme 7500 forint, 100.000 forintért eladó, melyet törlesztéses kölcsönként 60.000 forint terhel. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Rökk Szilárd-u. 22. Csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolok.

Házgondnoki, vagy magántitkári állást — szerény feltételek mellett — elfogad egyetemet végzett, volt katona tiszt, s jelenleg is közigazgatási tisztviselő. Megkeresések „Megbizható" cim alatt a kiadóhivatalba in-

A létező legjobb borotvaszappan kapható Goldstein József szappangyárosnál Rimaszombaton. 2238

Élőkerités. Május végén is **teljes sikerrel ültethető** örökös, kulcsal zárható gleditschia sövénycsemete. **Ezre 6 forint,** kétéves erős, elegendő száz méterkeritéshez. Árjegyzék, kezelési utasitás ingyen. Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Balassa-féle Ugorka-tej aranyéremmel **kitüntetve Párisban és Bécsben 1902. föltétlen biztos hatású szépitőszer,** mely **azonnal eltávolit szeplőt, májfoltokat és mindenféle tisztátlanságot az arcról,** annak gyönyörü üdességet, fiatalságot kölcsönöz. Tessék vigyázni, hogy minden üvegen a „**Balassa**" név látható legyen. Egy üveg ára **2 korona; valódi angol ugorka-szappan 1** kor., **3 darab 2 kor. 40 fillér, ugorka-poudre 1.20 és 2 kor., Kapható Balassa gyógyszertárában Temesvár; Budapesten, Török gyógyszertárban, Király-utca 12., Andrássy-ut 29. és minden** gyógyszertárban.

Ajtók, ablakok, vasredőnyök, vasajtók, kapuk stb. használtak és ujak olcsón kaphatók. Wiener A. utódánál Budapest, Üllői-ut 123.

Singer-varrógépeket mélyen leszállitott árban heti 1 frtos részletre szállitunk 6 évi jótállással. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41. 4678

Hölgyek figyelmébe! Jutányos árban és lelkiismeretesen készitek a legdivatosabb és legjobb füzőket. Javitások és tisztitások elfogadtatnak. Ellenbogen Józsa, Király-utca 15. II. 1.

Gyümölcsfa, díszfa, répaárjegyzékkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren Budapest mellett). 4996

Hordók nagyobb mennyiségben kaphatók, szeszes és boros, ujak és keveset használtak, tiszták és hiba nélküliek, 200—700 literig és 3000—8000 literig. Bővebb értesitést ad Kiss S. Dohány-utca 26. 6460

Minden óra javitása 90 kr. 2 évi jótállás. Ékszerjavitások feltünő olcsón és jól. Tört arany- és ezüst-tárgyak, drágakövek a legmagasabb árban vétetnek meg. **Schiller Izso,** órás és ékszerész IV., Királyi Pál-utca 12., a m. k. zálogházzal szemben.

100 millió levelezőlap legfinomabb, legszebb és legujabb, arany és selyem préseléssel, ugymint, **husvéti, zsáner, virág, művész, látképes, köszöntő és névnapi kártyák** 100 drb szortirozva **3 korona 60 fillér. 300 drb** vételnél **9 kor.** Minden megrendelő **gyönyörü mappát** kap levélpapirral és boritékkal. Szétküldés utánvéttel, **50 darab** szortirozva csak **2 kor. 20 fill.** előzetes beküldése mellett bérmentve küldetik. **Eberson, ki- és bevitel, Wien, XX/1. postafiók.**

Debreczeni magyar harzi kanári

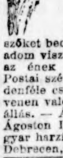

a legjobb énekesek változatos gyönyörü iskolázott magas, mély hanggal szép hosszan gördülő fuvola és fülemile verésben tünnek ki. Darabja 7, 8, 10, 12 frt, tenyésztésre alkalmas nőstények drbja 1 frt 50 kr., 12 drb 15 frt, nem tetszőket becserélek vagy a pénzt adom vissza, 15 napi próbaidő az ének meghallgatására. — Postai szétküldés naponta mindenféle csomagolás kitünő elevenen való megérkezésért jótállás. — Árjegyzék bérmentve Ágoston István, iskolázott magyar harzi kanárik tenyésztése Debrecen, Péterfi-utca 6. 2237

Gázvezetékre vonatkozó **engedélyek** értékesitésére Budapest, stb. városokban kitünő vállalkozók vagy képviselők kerestetnek, kiknek a városi hatóságokkal jó összeköttetéseik vannak. Ajánlatok egy héten belül **Haasenstein és Vogler r. t. hirdetési irodájába, Königsberg (Poroszország) G. D. 314.** jelige alatt intézendők.

Narancs, garantált vérvörös, 5 kilós kosárban, elsőrangu 3.60 K.: 300-as ládát 13 K.-ért szállit költségmentesen utánvétellel **Wutz Anton, Trieszt.**

Rózsa! Rózsa!

2 évesek, szabad földben szemelve, szép koronával, hiba nélkül, legszebbek uj fajokban és dusan virágosak régebbi fajokban:

10 drb magastörzsü 14—16 K.
10 drb félmagastörzsü 12—14 „
10 db törpe bokorrózsa 6—7 „

utánvéttel, csomagolás és szállitás bérmentve minden állomásra. Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kraus T. faiskolája Feketehalom Brassómegye.

Varrógépek Kerékpárok Alkatrészek Kerékpár-gummik legolcsóbban Herbster Henriknél BUDAPEST, VII. ker., Erzsébet-körut 36. szerezhetők be. Nagy képes árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Szolid árak. Mautner Henrik butorszállitási és beraktározási vállalat **BUDAPEST,** VIII., József-körut 21. **Száraz raktárak.**

KOCH Testvérek szabó cég hazai munkásokat foglalkoztat és csakis izléssel, olcsó szabott árak mellett szállit. **Károly-körut 26.**

KOCH-féle vizhatlan esőköpenyeg, divatos szabásuak, minden szinben nagy választékban 12 forinttól feljebb.

KOCH-féle óriási férfi-, fiu- és gyermekruha készletet saját érdekében meg kell tekinteni, vételkényszer nélkül. **IV. Károly-körut 26. földszint I. és II.ik emelet.**

KOCH-féle gyermekruhák és felöltők izlésesek és oly nagy választékban vannak raktáron, hogy mindenki izléseset talál. 4 frttól feljebb.

KOCH-féle eredeti angol leányruhák és felöltők igen kedveltek, nagy választékban kaphatók 8 frttól feljebb.

KOCH-féle mértékosztály legkényesebb izlésnek megfelelő ruhákat szállit, öltöny vagy felöltőt 24 frttól feljebb.

KOCH-féle Invincible, szürke cheviott-felöltő. Világcikk. 10 frttól feljebb. **Honi ipar!**

KOCH-féle szürke cheviott **Redingot**-öltöny, kiváló olcsóság 18 frt. **Árjegyzéket rögtön küld.**

Elegáns fénykép elegáns kivitelben, igen jutányos áron. **Makart képek drbját 1 frtért.** Vidéki kis képek utáni nagyitások lelkiismeretes pontos kivitelben készittetnek. **Waitzner** fényképészeti müintézete Budapest, Erzsébet-körut 20

Butor részletfizetésre vagy **meghatározott időre** szolid árak és legkedvezőbb fizetési föltételek mellett. Fölvilágositással szolgál **Varga Ignác** hitelfőnök **BUDAPEST,** IV., Koronaherceg-utca 2. (Kigyó-tér sarkán) **butorraktárában** A legujabb árjegyzéket több mint 457 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franko küldjük.

Butor csak jó minőségü Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Az ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent:

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREKBEN.

Irta: KNORR LAJOS ügyvéd, ny. táblai biró, stb.

E könyv egybefoglalja a házassági perekre vonatkozó összes jogszabályokat ugy, hogy annak nemcsak a szakember, hanem a perlekedő házasfelek is hasznát vehetik.

Ára angol vászonkötésben 2 korona.

Kapható az ATHENAEUM r.-társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Dankó Pista kit a magyar sajtó méltán nevez el **dalkirálynak, 50 válogatott dala jelent meg kiadásomban** zongorára énekhanggal. Ára 4 kor. A közönség érdeklődése valóban impozánsan nyilvánult e remek dalkötet kiadása alkalmával **Rövid idő** (1 hónap) alatt 4000 példányban fogyott el. **BUDAPEST, IV., Károly-körut 8. sz. Nádor Kálmán** zeneműkiadó. A megrendelésnél a NÁDOR-féle kiadást kérjük.

Alkalmi vétel! Csak 6.50 frtba kerülnek, amig a készlet tart, a következő tárgyak:

6 drb mexikói ezüst asztali kés
6 „ mexikói ezüst evővella
6 „ „ evőkanál
6 „ mexikói ezüst kávéskanál
6 „ kitünő deszertkés
6 „ „ deszertvilla
1 „ mexikói ezüst levesmerőkanál
1 „ mexikói ezüst tejmerőkanál
1 „ mexikói ezüst teaszürő
2 „ nagyon elegáns szalonasztali gyertyatartó
1 „ háztartási mérleg $12^1/_2$ kg. mérésére
1 „ fém- és villatisztitó készülék
12 „ finom toiletteszappan

55 darab. Mindez 55 darab összesen 6.50 frtba kerül. A mexikói ezüst teljesen fehér fém, melynek tartósságáért és kitünő minőségéért 25 évre vállaltatik kezesség. Szétküldés, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett Kann Ignác szétküldési áruháza által, Bécs, II. Lilienbrunngasse 17. A.

CSIZ A kontinensen a legerősebb jód-bróm-gyógyfürdő Gyógyeredmények meglepők. Megnyilik május 1-én. 240 kényelmesen felszerelt lakszoba. Szanatórium, gyógytár, zongora, olvasó- és billiárdterem. Lawn-tennis; térzene. Katonatiszteknek és államhivatalnokoknak elő- és utóévadbér 50 százalék kedvezmény. Prospektussal szolgál az igazgatóság, posta Rimaszécs. Vasuton 4 óra alatt Budapestről. **Hivatalos orvos dr. Tausz Béla Otthon végzendő kurára az ásványviz használati utasitással megrendelhető a fürdőigazgatóságnál és Edeskuty L. főelárusitónál, Budapest.**

Legszebb husvéti ajándék! Javitott rendszerü házi zseb- és éjjeli villamoslámpák frt 1.50-től feljebb. Amerikai különlegességek Schuk és Társa, Budapest, Nádor-utca 11. Prospectus ingyen, árjegyzék 40 fillérért bélyegben.

Egy kis ipartelep minden háztartásban csekély költséggel berendezhető. Elsőrendü szükségleti cikkek. Jó kereset biztositva. Levelek 25 filléres bélyeggel bérmentve Eggart & F. E. Magrini, 8 Damiano 26. cimen, Mailand (Olaszország.)

Szivattyukat

mindennemü házi és gazdasági célokra megbizható minőségben jutányos áron szállitanak és kivánatra föl is állittatnak. Ajánlatok ingyen és bérmentve küldetnek. **Győző Béla és Társa** szivattyu-specialisták V. ker., Lipót-körut 18. szám.

Az apróhirdetések folytatása a 24 oldalon.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvény társasá körforggógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.

MESE

A kisfiu és a törpék.

Tegnap az erdőn jártam és egy magányos ösvényen egy furcsa kis öregemberrel találkoztam. Óvig érő fehér szakálla zöld volt a penésztől, furcsa kis kék papucsa volt és piros nadrágja; a dolmánya sárga. Nagy bot volt a kezében és oly fontoskodva, komolyan lépkedett a nagy fák alatt, mintha legalább is ő volna az erdei csősz.

Megszólítottam:

— Hová megy, bácsi?

— Hová megyek? Megyek és keresek egy kisfiut, aki ma délután eltévedt az erdőn. En a törpekirály vagyok és az odvas füzfa derekában lakom. Amint szundikálok ott ebéd után, hallom, hogy odakivül nagyon sir valaki. Kinézek, látom, hogy egy szegény asszony zokog keservesen. Kérdem, miért sir? Akkor elmondja, hogy a kis fia, Jancsi, ma délután eltévedt az erdőn. Keresésében már holtra fáradt, tüvétette az erdőt, de Jancsi nem találja. Könyörgött, keressem meg a fiut... Megesett a szivem szegényen. Mondtam neki, no csak menjen haza, lelkem, majd előkeritem én Jancsit. Most éppen abba fáradok, — fejezte be mondókáját a furcsa kis öregember. — Tartson velem, ha egyéb dolga nincs.

Mondtam, hogy éppen nincs egyéb dolgom.

Együtt mentünk tehát a kanyargó erdei ösvényen. A nagy fák alatt sötét árnyak bolyongtak és a szél is rázta a galyakat, mert már alkonyodott. Később az eső is megeredt és az esőcseppek nagyokat koppantak a fák levelein. Elgondoltam, hogy milyen szomoru és milyen ijedt lehet most az a fiucska, mikor senkit sem lát maga mellett, csak a néma bokrokat, a szótlan nagy fákat, akikhez hiába szól, hogy az utat mutassák meg neki. A fák és bokrok beszélni nem tudnak.

Nógattam a törpekirályt, hogy siessünk, mert mindjárt leszáll az este. Teljes sötétség lesz és nehezen találjuk meg a kis Jancsit.

A törpekirály igy felelt:

— Nem baj, ha sötét lesz. Akkor világitanak az én lámpásaim, a szent-János-bogarak. A kis fiu megérdemli, hogy egy kicsit szenvedjen, mert engedetlen és pajkos. Különben itt az ideje, hogy keressük.

Alig hogy ezt kimondta, ledobta hosszu pálcáját és a mókus fürgeségével kuszott fel a legmagasabb fára. A zsebéből kivett egy rézsipot és belefujt.

A sip hangja sivitva szállt végig az erdőn és csakhamar számtalan madár repült a fa felé. Annyian voltak, hogy szinte fekete lett tőlük az ég. Varjak, csókák, rigók, szarkák, harkályok, vadgalambok, akik az erdőben laktak, mind eljöttek a sip hangjára. Sőt a fülemilék és sasok is. Mind megszólaltak:

— Mit parancsol a törpekirály?

A törpekirály igy szólt:

— Azt parancsolom, hogy keressétek meg azt a kis fiut, aki délután eltévedt az erdőn. Jancsinak hivják.

A madarak mind elrőpültek.

Leghamarább a sasok tértek vissza.

— Akármerre néztünk a magasságból éles szemünkkel, sehol se láttuk az eltévedt kisfiut.

Aztán visszatértek a vadgalombok, varjak, csókák, fülemilék és mind azt mondták, hogy sehol se látták a kisfiut. Legvégül a vörösmellü pintyók tértek vissza:

— Minden bokrot átkutattunk, minden bózotot megvizsgáltunk, a kisfiut sehol se találtuk.

Mikor már az összes madarak visszatértek és ismét elmentek, legvégül érkezett egy sánta szarka. Már messziről csergett:

— Megvan, megvan!

— No hát, hol van? — kérdi a törpekirály.

— Megvan, megvan! — csevegett a sánta szarka. — Tavaly nyáron láttam egy kisfiut az erdőben, ugy hivták, hogy Miska.

— Ostoba! — kiáltotta haragosan a törpekirály.

A sánta szarka szégyenkezve elrepült, a törpekirály pedig ezüstsipot vett elő zsebéből. Belefujt és a bokrokból, a fák közül az erdei állatok: nyulak, őzek, rókák, borzok, mókusok futottak elő a sip hangjára. Sőt egy vén ordasfarkas is elősompolygott a csalitból. A törpekirály kiadta a parancsot:

— Járjatok be erdőt, völgyet, keressétek meg Jancsit, aki eltévedt.

A vén farkast külön is figyelmeztette:

— Aztán ne próbáld bántani, mert agyonütlek.

Az állatok minden irányba elszéledtek.

Legelőször a gyorsfutó tapsifülesek tértek vissza:

— Erdőt, völgyet, halmot, berket befutottunk, az eltévedt kisfiut sehol se találtuk.

Aztán jöttek az őzek. Ők se látták a kisfiut sehol. A ravasz rókák se tudtak jó hirt mondani. Legtovább maradt a vén farkas. Az eltévedt kisfiu keresésén azért buzgólkodott, hogy rossz hirét megcáfolja. Lihegve történtett a bokrokon át és rekedt hangján messziről kiáltotta:

— Megtaláltam, megtaláltam!

— Hol van? — kérdé a törpekirály.

A vén ordas gondolkozva nézett körül:

— Harmadéve megettem az erdőn...

— Takarodj! — kiáltotta a törpe király. — Vigyázz, hogy rossz hiredet ne halljam, mert akkor jaj neked.

A törpekirály ekkor azt a sipot vette elő, amelyik a nyakában lógott. Ez aranysip volt és zengő hangja betöltötte az erdőt.

Az erdőből csunya kisemberek bujtak elő. A törpék kimásztak az odvas fák derekából, a bokrok alól. Valamennyinek kék papucsa és piros nadrágja volt, de egyiknek se volt olyan hosszu szakálla, mint a törpekirálynak.

A törpekirály igy szólt hozzájuk:

— Eltévedt egy kisfiu az erdőn, keresték már a madarak, az állatok, nem tudták megtalálni. Most titeket hivlak, hüséges szolgáim, és magparancsolom nektek, hogy addig elő ne merjetek jönni, amig a kisfiut meg nem találtátok.

A törpék elszéledtek az erdőben. Nagyon sokáig maradtak oda. Azalatt leszállt az est és a bokrok és fák feketeruhába öltöztek. A törpekirály azt mondta:

— A rossz gyermekekre veszedelem az erdő, mert mind eltévednek benne. A rossz gyermekek elől a fák eltakarják az utat, a bokrok befödik mögöttük az ösvényt.

Egyszerre visszatértek a törpék.

Leveles galyakból hordozható ágyat fontak és erre fektették az alvó Jancsit. A hordozható ágyat a vállukra vették és igy közeledtek csendesen. Jancsinak maszatos volt az arca a sok sirástól.

A törpék vezetője jelentette a királynak:

— Egy vizmosás szélén találtuk meg. Éppen aludt, tehát fel nem ébresztettük. Hadd ébredjen fel otthon ágyában, hadd gondolja, hogy az egész, ami vele történt, álom volt. Olyan álom, amelyből okulni kell.

Ezzel vitték Jancsit hazafelé.

Gyula bácsi.

KÜLÖNFÉLÉK

Isten veled!

Fehér verőfényt hint a földre
Tündérkezekkel a tavasz.
Ragyogó arccal kire rátűz,
Szivét dobogni érzi az.
Fü — fa megindul, zengi ég — föld:
Hozsanna néked kikelet!
S nekem épp most kell elzokognom
A gyászdalt, hogy „isten veled!"

Mit is keres a tavasz itt most?
Ki veszi észre mosolyát?
Csak egy mosoly volt e világon,
S azóta nincs is tán világ!
Huzódjatok hát vissza búsan,
Rügyek, bimbócskák, levelek:
Ha ő elment, oh tavasz, akkor
Eredj te is, „isten veled!"

Szávay Gyula.

+ **Milliomosok.** Egy berlini ujság statisztikát közöl Poroszország milliomosairól. Ebből a statisztikából kiderül, hogy a porosz városok között a Berlin szomszédságában fekvő Charlottenburg az, amelyben

REGÉNY

AZ UJ MAGDOLNA

— REGÉNY —

Irta: WILKIE COLLINS

(60)

— Nézzen meg jól. Ugy tünik-e fel önnek, mintha nem volna helyén az eszem? Mondja meg az igazat, régi barátom.

— Idegei megrendültek, Horace. De egyéb baja nincs.

Horace még egyre aggódva szegezte tekintetét Julianra.

— Idegeim megrendültek, — ismétlé. — Ez igaz, érzem, hogy ugy van. Szeretnék megbizonyosodni affelől, — ha önnek nincs ellenére — hogy nincs rosszabbul. Ugy-e lesz szives segitségemre lenni, ha megvizsgálom emlékezőtetségemet.

— Bármiben szivesen szolgálatára állok.

— On jó fiu, Julian, és hozzá okos fiu, ami most nagyon fontos. Lássa! En azt hiszem, hogy körülbelül egy hete annak, hogy ebbe a házba beköszöntött a szerencsétlenség. Nemde?

— Ugy van!

— Az első oka egy idegen nő megjelenése volt, aki Németországból jött és ott az ebédlőben lármásan viselkedett. Igazam van eddig?

— Teljesen igaza!

— Az a nőszemély nagyon sokat hitt magáról. Roseberry ezredest — nem, egészen pontosan szeretném magamat kifejezni, az elhunyt Roseberry ezredest mondta apjának. Aztán elbeszélt egy hamis történetet arról, hogy őt egy szélhámos nő megfosztotta irataitól és nevétől, aki az ő nevén adta ki magát. Ezt a szélhámos nőt szerinte Mercy Merricknek hivják. És később minden állításának betetőzéseül rámutatott arra a nőre, aki jegyesem és azt állitotta, hogy az Mercy Merrick. Mondja meg még egyszer, igazam van-e vagy nincs?

— Igaza van.

Horace folytatta s még izgatottabban folytatta:

— Most jól vigyázzon, Julian. Most az egy héttel ezelőtt történtekről áttérek arra, ami öt perccel ezelőtt történt. On jelen volt; tudni akarom, vajjon ön is hallotta-e.

Horace elhallgatott és anélkül, hogy levenné szemeit Julianról, Mercyre mutatott.

— Ez az a nő, akit feleségül választottam. Jól hallottam-e, vagy sem; ő azt mondta, hogy javitóintézetben volt és visszatér oda? Válaszoljon Julian. Drága barátom, válaszoljon, az elmult időkre való tekintettel.

Ez ünnepélyesen hangzó szavakra Horace hangja hangtalanná vált. Arcának közönyös álarca alatt megmozdultak a belső, lassankint kitörő izgatottság jelei. Eszének kábultsága helyet kezdett adni a visszatérő életnek.

Julian megragadta ezt az alkamat, hogy teljesen felvilágositsa Horacet, gyöngéden megfogta karját és Mercyre mutatott.

— Ime, itt a válasz! — mondá. — Nézzen reá és legyen részvéttel iránta.

Mercy egyetlen egyszer sem szakitotta félbe a két férfi beszélgetését, csak a helyét változtatta meg. Azon szék mellett, amelyen ült, egy iróasztal állt, azon pihentek most kinyujtott karjai. Feje a karjaira hanyatlott, ugy hogy arcát elfedték. Julian jól itélt: a Mercy helyzetében kifejeződő önmegfeledkezés ugy válaszolt Horacenak, amint emberi nyelv nem válaszolhatott volna neki. Horace ránézett Mercyre. Arca fájdalmasan megrándult. Ujra hü barátja felé fordult, aki megbocsátott neki, feje Julian vállára hanyatlott; Horace sirt.

— Oh, istenem! — kiáltá Mercy. — Mit tettem?

Julian egy kézmozdulattal megnyugtatta.

— On segitett nekem, hogy megmenthessem, — szólt. — Hadd sirja ki magát. Várjon.

Julian átkarolta Horacet, hogy támogassa öt. E viselkedés férfias gyengédsége és a sok megbántás teljes nemeslelkü megbocsátása Mercyt mélyen meghatotta.

Visszatért székéhez. A szégyen és fájdalom erőt vett rajta és ujra eltakarta szemeit idegen tekintet elől.

Julian egy székhez vezette Horacet és szótlanul várt mellette, állva, mig az ujra ura lesz önmagának.

Horace hálásan megragadta a kezet, amely öt simogatta, és egyszerüen majdnem gyermekiesen szólt:

— Köszönöm, Julian. Már jobban érzem magamat.

— Tehát meg tudja hallgatni, amit önnek mondani fognak? — kérdé Julian.

— Igen, talán ön akar mondani valamit?

Julian nem válaszolt mindjárt, hanem odament Mercyhez:

— A kedvező pillanat elérkezett. Mondjon el neki mindent, nyiltan, tartózkodás nélkül, mintha nekem mondaná el.

Mercy összeborzadt e szavaknál.

— Hát még nem mondtam meg neki mindent? Tán széttépjem szivét? Nézzen rá! Nézze, mit tettem már?

Horace épp ugy visszaborzadt a leleplezésektől, mint Mercy.

— Nem! Nem! Nem tudnám meghallgatni! Nem merem meghallgatni! — kiáltá és felkelt, hogy kimenjen a szobából.

Julian megkezdte a jó müvet; egy pillanatig sem habozott. Horace szerette Mercyt, — hogy mennyire szerette, csak most tudta meg. Még mindig fennforgott a lehetősége annak, hogy ha a leány maga adja elő ügyét, Horace meg fog neki bocsátani. És ha megbocsát neki Horace, a szivét tépő titkos szerelemnek meg van adva a halálos döfés. De nem habozott. Oly elszántsággal, amelynek a gyengébb nem állhat ellent, karonfogta barátját és visszavezette helyére.

— Mindkettejük érdekében ne itéljen meg-

aránylag a legtöbb milliomos lakik. A statisztika milliomosnak veszi azt, akinek a fekvőségéből, a vállalatából vagy tőkéjéből legalább 30.000 márka évi jövedelme van. Ilyen pedig van Charlottenburgban minden 1000 önálló háztartással rendelkező ember között tizennyolc. E tizennyolc között átlag három olyan, akinek az évi jövedelme legalább százezer márka, szóval, aki többszörös milliomos. De talán legérdekesebb adata a statisztikának az, hogy a milliomosok között foglalkozás szerint a legtöbb a — litterátus ember: az iró, az ujságiró és a kiadó.

*

✝ **A nagyhét babonái.** A nagyhét egyes napjaihoz külön-külön babonák füződnek. A székely azt tartja, hogy ha nagyszerdán tüz üt ki valahol, azt a gonosz lelkek gyujtották meg, mert e napon egész hatalmukat kifejthetik. Ha égiháboru van e napon, az egész év terméketlen lesz. Sok helyt a legény nagyszerdán denevért fog, azt egy uj csuporba zárja s a földbe ássa. Nagyszombaton feltámadáskor való harangozáskor kiássa a fazekat és összetöri. Ha ebből egy cserépdarabot egy leánynak a szoknyájára dob, az szerelmes lesz belé. Nagycsütörtökön valami zöldséget kell enni, akkor az ember egész éven át egészséges marad. Sokhelyt e napon a marháknak is zöld galyat adnak enni, hogy betegség ne érje. E naptól kezdve egész husvétig nem jó a lovat takaritani, mert egész éven át sovány lesz. Sokhelyt e napon összegyülnek a leányok és annyi zsiros galuskát készitenek, ahányan vannak Egy macskát kiéheztetnek és nagyszombaton a galuskára bocsátják. A kiét először elkapja a macska, az férjhez megy abban az évben. Nagycsütörtök és nagypéntek a kincsások nagy napjai. A kincseket érző szellemek e napokon elhagyják kincseiket rejtett bejáratok megnyilnak és az ember megrakodhatik kincscsel. Aki nagycsütörtök hajnalán kimegy a temetőbe s ott valamely sirra leülve, egész estig egy tükörbe néz, abban egy lángot fog megpillantani. Az évben biztosan valami rejtett kincsre fog bukkanni. Néhol Nagypénteken este a család minden egyes tagja foghagymát rág, hogy a boszorkányokat távol tartsák maguktól. E nap éjféltájban a halottak is okvetlenül haza látogatnak néhány percre s szétnéznek, hogy minden rendben van-e. Egyes vidékeken első harangszóra vagy kereplésre megrázzák a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen. Sokhelyt e napon vetik a mákot és tisztitják a méheket.

Nagypénteken rendesen szeles idő van, mert akkor táncolnak a levegőben a szellemek. Ha e napon eső esik, szépek lesznek a vetések és a fejős állatok jól tejelnek. Nagypénteken a jövendőbeli hitestársat is meg lehet látni. Aki e nap délelőttjén kezében egy kevés lisztet és sót gyur tésztává, azt megsüti és harangozáskor vagy kerepeléskor három részre harapja s magával a templomba viszi, aztán éjjelre a párnája alá teszi, az megálmodja a jövendőbelijét. Ha a legény nagypénteken éjfélkor ingben-gatyában háromszor háza körül fut, aztán a temetőbe megy s lábai közt hátra néz, meglátja jövendőbeli feleségét.

Ha nagyszombati sütéskor láng csap ki s háromszor megkerüli a kemencét, imádkozni kell, mert különben a láng a háztetőre száll. Nagyszombaton, mikor a harangok megszólalnak, megmosdik a lány, hogy ne legyen szeplős. Aki nagyon szeplős, menjen e napon a templomba, s szentelt vizbe mártva kezét, törölje végig az arcát, akkor elmulik a szeplő.

*

✝ **Az amerikai nyoszolyólány.** A New-Yorkban kiadott foglalkozási statisztika adatai nyomán fölsorolták, hogy a nő Amerikában mennyi mindenféle pályán szerzett jogot a tudása és képességei érvényesitésére. A lelkészi hivatástól a lakatosmesterségig szinte minden pályán konkurrál a nő munkája, tudása a férfiéval. A kenyérkereső foglalkozások listájából azonban még ki is maradt egy: szép, könnyü, jól jövedelmező és olyan, hogy ebben a férfi konkurrenciájától a nőnek sohase kell tartania. Ez a foglalkozás a — nyoszolyólányság. Az amerikai menyasszony fejecskéjét nem bántja többé a gond: honnan kerit nyoszolyólányt, nem is kell megkérnie a barátnőit erre a szivességre; egyszerüen a nyoszolyólány-szállitó-vállalathoz fordul, ott bérelhet, amennyit csak akar. Az ilyen nyoszolyólány kap ruhát és 20 dollár napidijat. Az övé marad természetesen a bokréta is, amit a vőlélytől kap. A mesterséghez az egyetlen szükséges kellék, hogy a kisasszony — szép legyen, ez pedig nem neház annak, aki — csakugyan az. Egy hires szép newyorki kisasszony, Nora Call a legkeresettebb nyoszolyólány, már több, mint kétszázszor szerepelt ebben a minőségben s vagyont szerzett vele.

---

hallgatás nélkül — szólt vidám hangon Horacehoz. — Egyik kisértés a másik után közeledett hozzá, hogy megtántoritsa őt, de ő valamennyinek ellentállott. A felfedezéstől nem kellett tartania: nemeslelkü jótevőnője egy levélben hallgatást parancsolt neki; sőt tudva, hogy bünének beismerésével mindent elveszit, ami egy nőnek drága — ez a nő mégis egyedül az igazságát, az igazat mondta. Es nem érdemel-e mindez az ön részéről is választ? Becsülje meg őt, Horace — és hallgassa meg.

Horace engedett. Julian Mercyhez fordult:

— Ön megengedte, hogy idáig vezessem. Megengedi ezt továbbra is?

Mercy lesütötte szemeit; keble hevesen zihált. Julian befolyása éreztette vele hatalmát. Csendes megadással hajtotta meg fejét.

— Mondja el neki, — szólt Julian szinte ünnepies hangon, mondja el neki, mi volt az ön élete. Mondja el neki, mennyi megpróbáltatáson ment keresztül, mennyi kisértéssel állt szemben és nem volt barátja, aki önt megmentette volna. Es aztán, — fölemelve székéről — legyen bírája önnek — ha tud!

Julian megpróbálta Mercyt odavezetni arra a helyre, ahol Horace volt. De engedelmességének is voltak határai. A feleuton megállt és nem akart tovább menni. Julian széket kinált neki, Mercy visszautasitotta. Kezét a szék támlányára tette, várta Horace szavát, amely megengedi neki, hogy beszéljen. Belenyugodott sorsába; arca nyugodt volt, értelme tiszta. Már tulvolt a legnagyobb megalázkodáson, amelyet elszenvednie kellett, hiszen bevallotta nevét. Nem maradt számára hátra más, mint hogy kimutassa Julian iránt érzett hálaját azzal, hogy alkalmazkodjék kivánságához és bocsánatot kérjen Horacetól, mielőtt örökre elválnak egymástól. Nemsokára megjelenik itt a javitóintézet gondnoknője s akkor mindennek vége.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, április 4.

Gabonaüzlet. (*Reich* Jenő és Társa jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán változó volt. Kezdetben még enyhe és derült maradt, később a hőmérséklet erősen csökkent és éjjen át gyenge fagy is állott be. Emellett bőségesen csapadék is volt és az idő borus és hüvös maradt. Csak a hét vége felé derült ismét az égboltozat, anélkül azonban, hogy a hőmérséklet emelkedett volna. A vetésekre nézve a beállott esőzés igen jótékonyan hatott és azok kielégitően fejlődnek. A vetési munkálatok nagyobbára be vannak fejezve. A vizállás valamivel emelkedett. A külföldről ugyancsak esős, hüvös időt jelentenek.

A külföldi piacokon az irányzat barátságosabb volt, anélkül azonban, hogy ezzel a forgalom is megélénkült, vagy az árak emlitésreméltó módon emelkedett volna. Amerikában a látható buzakészletek jelentékeny csökkenése (a Bradstreets becslése szerint 2,105.000 bush. a mult héttel szemben) és élénk fedezési kereslet ellensulyozta a változóan kedvező európai jelentésekre, mérsékelt exportkereslet vagy gyenge elhajózásokra — lanyha irányzatot. Angliában a forgalom megfelelő volt és az irányzat is valamivel barátságosabb, anélkül azonban, hogy az árakra befolyással lett volna. A francia piacok lassan emelkedtek; a vetések kedvezőtlen áttelelése tekintetében a panaszok még mindig nem szüntek meg és ez eredményezte a szilárdulást épp ugy, mint Németországban is, habár ott az árjavulás csak jelentéktelen maradt. A vetések felől Oroszországból érkező jelentések is csak részben megfelelőek. A többi kontinentális piacokon az üzlet korlátolt és az árak alig változtak.

Nálunk az üzlet élénkebben alakult és kenyérmagvakban az irányzat szilárd. Takarmánycikkek mérsékelt forgalom mellett tartottak maradtak. Az áprilisi felmondások e héten vették kezdetüket; 5000 mm. zab kivételével szállitási bejelentés nem történt.

Buza a hét első felében tovább is el volt hanyagolva. A malmok nagyobb része tartózkodó maradt és csak a legszükségesebbet vásárolták; különösen hajóáruban sürgős kinálat mellett, az árak igy 10 fillért vesztettek. A kezdődött áprilisi terminus hiányzó felmondásai azonban hirtelen fordulatot eredményeztek. A határidőpiac ismét emelkedő irányzatot követett, a coulisse célszerübbnek tartotta fedezési vásárlásokat eszközölni és ennek hatása alatt a malmok is élénkebb vételkedvet tanusitottak, annál inkább, mert evidens, hogy azok néhány hétre szükséges nyersterménykészletek felett alig rendelkeznek. A tulajdonosok felemelt követeléseit igy ismét készségesen adták meg, a forgalom nagyobb terjedelmet öltött és az árak nemcsak a hét elején szenvedett veszteséget pótolhatták, hanem egyenlegként 5—7½ fillérrel magasabbak. A kinálat főleg hajóáruból áll, waggonáru különösen a Tisza vidékéről kevés érkezik. Az összforgalmat 170.000 mm.-ra teszszük; a hetihozatal összege 125,000 mm., melyből 18.500 mm. ment tovább.

Rozs kezdetben alig részesült figyelemben és olcsóbb árakon is alig volt elhelyezhető. A szilárdabbra fordult buzaüzlettel egyetemben azonban rozs iránt is jobb kereslet nyilvánult és a fogyasztás épp ugy, mint az export, élénkebben vett részt az üzletben, ugy hogy a kezdetbeni árcsökkenés hamarosan ismét pótolható volt. Minőség szerint budapesti paritásra 6.70 K.-ig készpénzt és helyben 6.80 K.-ig fizettek 3 hóra. Nyiri származéku rozsban a kinálat mérsékelt, a forgalom azonban szintén gyenge volt és Debreczen paritásában 6.15—6.20 K., Nyiregyházán 6.20—6.25 K. jegyzünk.

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) valamivel bővebb kinálat mellett csak gyenge figyelemben részesült és a multheti jegyzések 10 fillérrel olcsóbbak. Minőség szerint 5.70—6.— K. jegyzünk helyben, mig erőteljes szemü áru hizlalóknál 6.10 K.-ig ért el. Maláta- és sörárpákban állomásokon átvéve csak elvétve fordul elő üzlet.

Zab kezdetben még lanyha volt; a kereslet mérsékelt maradt és az árak csökkenő irányzatot követtek. Később azonban a vételkedv megélénkült, a kinálat emellett éppenséggel nem volt bő és különösen merkantil-áru jobb figyelem mellett 5—10 fillérrel emelkedhetett. Szin és tisztaság szerint 6.10—6.50 K. jegyzünk helyben.

Tengeri bővebben van kinálva, de a kereslet ugy a helyi fogyasztás, mint a vidéki elszállitás céljaira egyaránt jó volt és igy élénkebb forgalom fejlődhetett. Budapesti paritásra az árak a mult héthez viszonyitva mindazonáltal 10 fillérrel olcsóbbak és 6.10 koronáig jegyeznek, mig hajóból átvéve helyben 6.45 koronáig. Kőbányán 6.40—6.50 koronáig fizettek. Hibás tengeriben is jó volt a forgalom; verseczi paritásra 4.50—4.45, zombori paritásra 4.50—4.47½ kor., budapesti paritásra minőség szerint 4.80—5.— koronáig fizettek. Román hibás tengeriből is kelt el néhány tétel és jobb minőségü áruért 5.55 koronát fizettek elvámolva budapesti paritásra.

Olajmagvak: Káposztarepce szilárd volt és 10.50—11.50 K. között jegyzett; dobos áru kisebb tételekben 9.50—10.— K. ab Budapest kelt el. Határidő-káposztarepce az időjárás folytán táplált aggodalmakra emelkedő volt és 12.25 K-ig köttetett, a hét végével 12.30—14.40 K-val zárul. Lenmag 12.50—13 K-t, vadrepcéért 5.50—6.25, gomborkáért 10.—10.50 koronát fizetnek.

Hüvelyesek: Babban e héten sem volt forgalom. Kendermag lanyha 9.50 K. bükköny 5.50—6.— koronáig jegyez helyben.

Ipar és kereskedelem.

Az osztrák vasutállamositások hatása. A *Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége* már tavaly október elején közvetlenül az Osztrák Magyar kötelékí dijszabásoknak az Osztrák-Magyar Államvasut Társaság által történt felmondása után ráirányitotta a közfigyelmet ennek az ügynek az egész magyar iparra és a mezőgazdasági kivitelre kiható fontosságára. A szövetség akkori állásfoglalásának volt is eredménye; ennek dacára azonban konstatálható, hogy a M. Á. V. és az Osztrák Magyar Államvasut-Társaság között létrejött megállapodás folytán március 1-én életbelépett uj tarifa ugy a M. A. V., mint a magyar kivitelre nézve ujabb megterheléssel jár. Ezt a helyzetet és annak ugy a kereskedelmi és vámszövetséggel, mint az osztrák vasutállamositásokkal kapcsolatos vonatkozásait részletesen tárja fel a szövetség egy terjedelmes emlékirata, melyet a napokban a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztett. Az emlékirat arra kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy intézkedjék,

1. hogy az Osztrák-Magyar Államvasut-Társasággal történt ideiglenes megállapodásban szenvedett sérelmeink egy ujabb és végleges megállapodás utján orvosoltassanak,

2. hogy mielőtt a kereskedelmi és vámszövetségről szóló javaslat törvényerőre emelkednék, az összes függő vasuti kérdések minden kétséget kizáró módon tisztáztassanak és a szerződés egész idejére olyképpen rendeztessenek, hogy az osztrák vasuti államositások Magyarország forgalmát semmi tekintetben károsan ne érinthessék.

A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat ma tartotta rendes évi közgyülését 46977 részvényt képviselő 16 részvényes jelenlétében, gróf Teleki Géza elnöklésével. Királdi *Herz* Zsigmond udvari tanácsos vezérigazgató az igazgatóság évi jelentésének kapcsán előadja, hogy bár a közgazdaság és különösen az ipar válságos helyzetében a lefolyt év nem hozott javulást, mindazáltal örömmel jelenti, hogy a társulat eredményes évre tekinthet vissza. Az igazgatóság állandóan nagy gonddal folytatta különösen a tatai bányászat kiépitését és fejlesztését s megelégedéssel konstatálja, hogy ezen törekvése teljes mérvben sikeres volt. A tatai bányászat fényesen beváltotta a hozzá füzött várakozásokat, az ország egyik leghatalmasabb ipartelepévé fejlődött és állandó emelkedése biztos jövőnek képezi alapját. Az osztrák kivitelt is megtartották, habár nagy áldozatok árán, továbbá a tatai szén piacát annyira kiterjesztették, hogy az előző évi 6,646.800 métermázsával szemben 8.179.000 métermázsát termeltek, tehát 1.532.200 métermázsával többet. Azonban a kivitelt kedvezőtlenül befolyásolja a budapest-bécsi viszonylatban fennállott közvetlen dijtételekre vonatkozó egyezménynek felmondása, mert a bizonytalan helyzet folytán a hosszabb időre szóló szénszállitási szerződések megkötése lehetetlenné van téve és a munkások telepitése is meg van nehezitve. A kiváló minőségü tatai szén

iránt folyton növekedő kereslet szükségessé tette, hogy tatai bányáikat az eddigi arányokban tovább fejleszszék. Két uj akna lemélyitését megkezdették, melyek mindegyike kétmillió métermázsa termelőképességre van berendezve. Az összes aknákat végnélküli kötéllel való szállitásra rendezték be és e berendezések célszerü és gazdaságos volta a kültöldi szakértők elismerését is elnyerte. Az eddig 900 lóerőre berendezett központi villamostelepet, mely az egész bányaüzemnek, brikettgyárnak és téglagyárnak hajtóerejét szolgáltatja, uj 1000 lóerejü géppel megnagyobbitották és a kazántelepet négy uj Cornvall-kazán beépitésével és uj viztisztitóval bővitették. Az 1901-ik évben megkezdett épitkezéseket befejezték és gondoskodtak az immár 10.000 főre szaporodott lakosság közegészségügyi és kulturális szükségleteiről. A folyó évben 700.000 koronát meghaladó összeget irányoztak elő ujabb beruházásokra. A tatai bányatelep *Tatabánya* néven önálló községgé alakult; a vasuti állomás legközelebb szintén az uj község nevét kapja meg. Nagy gondot forditanak állandóan hazai munkások telepitésére és e célból már eredményes kisérleteket tettek székely munkásokkal és alföldi kubikosokkal. A házi és ipari tüzelésre egyaránt kitünően bevált *brikettek* gyártását lehető nagy mérvben fogják kiterjeszteni, és mint különösen fontos körülményt emliti meg, hogy tatai brikettjeikkel legközelebb a M. Kir. Államvasutak gyorsvonataikon fognak kisérletet tenni és kétségtelen, hogy a brikett e célra is be fog válni. A brikettek nagymérvü elterjedése a közhasználatban azért is kiválóan fontos és örvendetes körülmény, mert a szobafütésre eddig használt porosz szenet pótolni fogja hazai termékkel.

A *királdi* bányászat viszonyai a megkeszitett munka és a nagy befektetések dacára még most sem mutatnak lényeges javulást, mig *Sajó-Szent-Péter*en az üzem zavartalan volt.

Az *esztergomi* bányák a mult évvel szemben visszaesést mutatnak, mert azon ipartelepek, melyek ezen szenek fogyasztói, nagyobbára redukált üzemmel dolgoznak. A *doroghi* bányában tervezett keresztvágat nem felelt meg a várakozásoknak. Ebszőnyben a mésztermelést jelentékenyen fokozták; a mult évben 1650 vasuti kocsi meszet szállitottak el.

A folyó év kezdetén bérbevett *lajta-ujfalusi* barnaszén-bányamüvet külön részvénytársulat fogja üzemben tartani.

A társulat bányáinak összes termelése a mult évben 11.778,197 métermázsa volt; az előző évi 10 715,287 métermázsával szemben ez 1.062,910 métermázsa emelkedést jelent.

Dr. *Szivák* Imre részvényes felszólal és hangsulyozza, hogy évek óta figyelemmel kiséri a vállalatot, mint részvényes és mondhatja, hogy ugy általános nemzetgazdasági, mint a hazai bányászat fejlesztése és a kivitel szempontjából annak fejlődése örömmel tölti el. A munkáskérdés megoldásának is egyik jelentékeny faktora és ezen okból a kormány különös figyelmét annál is inkább kiérdemli, mert tudomása szerint a társulat készséggel alkalmazza bányáiban a székely munkásokat, kik eddig kivándoroltak az országból és most csapatosan jelentkeznek és letelepednek a bányákban hol biztos keresethez jutnak. Örvendetes, hogy a társulat vezetőségének gondja a pénzügyiek mellett kiterjed ily általános országos érdekre. A külföldi tőke ily kezekben áldásosan gyümölcsözik hazánk javára és kivánatos, hogy sok tőke jőjjön be külföldről ily rendeltetéssel. Jelenleg a tatai bányászat forgalma évenkint mintegy 100.000 vasuti kocsi; jól tudjuk, mit jelent ez a magyar királyi államvasutakra nézve. Ha még néhány ily vállalat létesülne, mely 4—5000 munkásnak dolgot adna, a munkáskérdés könnyebben meg volna oldva. Ily tényekkel szemben az igazgatóság nem szorul külön köszönetnyilvánitásra, ily tények magukért beszélnek és felhivják az illetékes körök figyelmét és megérdemlik a buzditást a jövőre.

A jelentést a közgyülés egyhangulag tudomásul vette, mire a vezérigazgató előterjesztette a mult év pénzügyi eredményét és javasolta hogy az 1902. évi 2,147.959 08 K. bruttó nyereségből 811,029 97 K. értékcsökkenési leirásokra 168,000 K. általános tartalékra, 50,000 K. az elsőbbségi kölcsön tartalékára, 30,000 K. a tisztviselők nyugdijalapjának külön javadalmazására, 79,650 07 K. az igazgatóság és a tisztviselők jutalékára és *660,000 K. a részvénytőke 5½%-os osztalékára* forditsanak, mig a fennmaradó 349,279 04 K. uj számlára vezetessék elő. Javasolja továbbá, hogy a tavalyról áthozott 893,848·81 K. nyereség elővezetésből *600,000 K. külön tartalék* képzésére használtassék el és az ebből fennmaradó 293,848.81 K. az idei nyereség maradványnyal együtt, tehát 643,127.85 K. összegben vezettessék elő uj számlára.

A közgyülés mindezen javaslatokat egyhangulag elfogadta és a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak megadta és egyuttal kimondotta, hogy az osztalékszelvény a szokásos helyeken folyó hó 6-tól kezdve fog beváltatni.

Az igazgatóságba egyhangulag beválasztották *Laurans* Albertet (Páris), a felügyelőbizottság mandátuma lejárván, megválasztattak a felügyelőbizottságba: *Sárközy* Aurél (Komárom), dr. *Fenyvessy* Ferenc, *Farbaky* István, *Simon* Izidor, *Mann* Frigyes (Bécs).

A Budapesti villamos városi vasut-részvénytársaság igazgatósága április 2-iki ülésében a tizenkettedik rendes közgyülés megtartását április hó 20-ára határozta el. A bemutatott 1902. évi mérleg a következő adatokat tartalmazza:

Vagyon: A vasuthálózat központi telep, kocsiállomány stb. értéke 15,329.156·38 K. Szerződésszerü óvadék a székesfővárosnál 100.000·— K. Felülvizsgálandó ujabb épitkezések és beruházások 568.231 94 K. A rendkivüli tartalékalap ingatlanai 282.450·44 K. A tartalékalapok értékpapirjai 3,781 583·80 K. Tartozók 502.831·70 K. Pénztárszámla 2295·45 K. Anyagkészlet szén, olaj, posztó stb. 214 172·89 K. Végösszeg: 20,780.722·50 K.

Teher: 56,899 drb részvény 11,379.80·— K. 8101 drb törlesztett részvény 620.200·— K. Elsőbbségi kötvényszámla 1,90 .600·— K. Törlesztett elsőbbségi kötvényszámla 98.400 — K. Rendkivüli tartalékalap 4,276.627·96 K. Forgalmi tartalékalap 223.967·65 K. A pálya és felszerelések értékcsökkenésére 1902-ben 590.808·96 K. A pálya és felszerelések értékcsökkenésére 1902-re 120.000·— K. Az előző évek sorsolásából hátralékos részvények 20.400·— K. Részvénytörlesztési részlet 1902-re 105.400·— K. Az előző évek sorsolásából hátralékos kötvények 2000·— K. Kötvénytörlesztési részlet 1902-re 22 000 — K. Épitési és beruházási tartalékalap 29.395·15 K. Fel nem vett osztalék 3.912·— K. Nyugdijalap 166.095·70 K. Óvadékok 84.691·56 K. Követelők 250.970·10 K. Tiszta nyereség az 1902. évben 884.453·42 K. Végösszeg 20,780.722·50 K.

A veszteség- és nyereségszámlán feltüntetett összegek a következők:

Veszteség: Forgalmi kiadások 1,524.637·41 K. Különös kiadások 404.227·98 K. Elsőbbségi kötvénykamata 76.492 — K. A pálya és felszerelések értékcsökkenésére 120.000 — K. A székesfőváros 2%-nyi részesedése 60.839·78 K. Részvénytörlesztési alapra 105.400·— K. Az elsőbbségi kötvények törlesztésére 22.000·— K. Nyereség 884.453·42 K. Végösszeg 3,198.050·59 K.

Nyereség: Nyereségáthozat az 1901. évről 21.386·72 K. Bevételek 3,176.663·89 K. Végösszeg 3,198.050·59 K.

Ez adatok alapján az igazgatóság a közgyülésnek inditványozni fogja, hogy az 1902. évi osztalékot 14 koronában állapitsa meg.

A Budapesti Közuti Vaspályatársaság igazgatósága ma tette közzé 1902. évi üzleti zárszámadását és mérlegét a következő adatokkal:

Üzleti zárszámla. Bevétel: Személyszállitási bevétel saját vonalain 6.649.778·87 K., a budapesti villamos városi vasut átszálló forgalomból 106.154·33 K., a budapest-ujpest-rákospalotai vasuti átszálló és peage forgalomból 84.626·63, a budapestvidéki vasut hálózatán 87.718·04 K., áruszállitási bevételek 1.366·10 K., kamatok 708.467·03 K., bérházak jövedelme és haszonbérek 280.737·02 K., vegyesek 182.778·96 K., 50.162 db. budapesti h. é. vasuti részvény osztaléka 351.134·— K., 14.997 drb. budapest-ujpest-rákospalotai vasuti részvény osztalék 104.979 K., 8118 drb. budapestvidéki vasutrészvény osztaléka 48.708·— K., 17.938 drb. Ferenc József földalatti vasuti részvény osztaléka 35.876·— K, összes bevétel 8,642.323·98 K., hozzá az 1901. évi nyeremény-maradvány 316 786.50 K., összesen 8,959 110·48 K. *Kiadás:* Üzemi kiadások, központi telepek stb. 3,577.737·53 K., a székesfőváros részesedése 275.075·07 K, peageilleték 2000.— K., kerületi betegpénztári járulékok 28.650 03 K., kegydijak és segélyezések a személyzetnek 16.873.91 K., egészségügyi szolgálat költségei 20.681·60 K., kötvénykamatok 683.376·— K., adók és illetékek 621.377·14 K., tőketörlesztés 384.280·— K.. a nyugdijalap és rendes tartalékalap kamatoztatása 32.804 12, leirás 12.000·— K., összes kiadás 5,654 855·40 K., nyeremény 3,304.255·08 K., összesen 8,959.110·48 K.

Mérlegszámla. Vagyon: Közuti vasuti vonalak és villamos berendezés 34 368.168·67 K., villamos átalakitás előtti beruházások 5.043.309·96 K., előmunkálatok és uj tervezések 46.485·31 K., készletek 420.462·96 K., követelések 3,470.474·45 K., pénzkészlet 135,910 54 K., betétek pénzintézeteknél 8,364.982·44 K., függő kamatok értékpapirok után 93.356·63 K., értékpapirok 22,264.025 51 K., saját cimletek a tárcában 19,062.400·— K. nyugdijalap értékpapirjai 8797·— K., biztositéki és letéti értékpapirok 153.050·— K., bérházak 1.472 509·03 K., telkek 2,028.769 96 K., a Nádor-utca 29., 31., 33. számu bérházak épitési számlája 2,555.780·78 K., használaton kivül helyezett istállók és melléképületek értéke 244.184·64 K., összesen 99,737.607 88 K.

Teher: Részvénytőke 40.417,800·—, K. Kötvénytőke 18.000,000·—, K. Ferenc József-hidi vasut törlesztendő tőkéje 430.375.20·— K. Társasági alapok 33 519,503·76 K. Az igazgatóság, felügyelőbizottság és választmány alapszabályszerü letéte 77.000·—, K. Fel nem vett osztalék 9196·—, K. 1895. évi 4% kötvények törlesztési részlete 1902-re 165.480 —, K. Részvénytörlesztés előrevitel 58.800·—, K. 1895. évi 4% kövények esedékes kamatai 343.220 —, K. Hátralékos 4%-os kisorsolt kötvények 34.860 —. K. Hátralékos kisorsolt részvények 6900 —, K. Személyzeti óvadékok 103.424·68, K. Vállalkozók biztositékai 86.778 52, K. Budapest-székesfőváros részesedése (1902. julius 1-től, december 31-ig járó rész) 172.881·57, K. Értékesitett és természetben felhasznált háramlási tárgyak értéke 385.983·46, K. Előre vitt számlák az üzemből 110·974 92, K. Budapesti h é. vasutak részvénytársaság folyó számlája 509.104·77, K. Budapest vidéki villamos közuti vasut r. t. folyó számlája 79.263·80, K. Különféle tartozások 1862.706·12, K. Nyereség 3304.255·08, K. összessen 99,737.607·88, K. A f. hó 25-én tartandó közgyülésen javaslatba fog hozatni, hogy osztalék fejében részvényenként 28 K., élvezeti jegyenként pedig 18 K. fizettessék ki.

A vetések állása. A földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósitóktól beérkezett jelentések alapján a vetések állása a következő volt:

Március havában annyiban változott az időjárás, hogy az éjjeli fagyok kimaradtak s szokatlanul enyhe idő állott be. Az állandó szárazság következtében a hónap végén bekövetkezett esőzések valósággal áldást hozók voltak az itt-ott szint vesztett és néhol már hervadni látszó őszi vetésekre. De még ma is sok a panasz a szárazság miatt, különösen a Duna jobbpartján és a Duna-Tiszaközén, mindazonáltal a vetések állapotán néhány nap óta szemmelláthato javulás mutatkozik, noha azóta a levegő kissé lehült és helyenkint dér és fagy is volt. Általában az őszi vetések az enyhe időben és a porhanyóssá vált talajban jobban fejlődnek, különösen a koraiak, amelyek jobbára országszerte erőteljesebbek is, mint a későiek; mindazáltal a megindult fejlődés dacára ma sem mondható még kedvezőnek az állapot, mert az őszi vetések egyrésze ma is gyenge és amennyiben megritkultak itt-ott foltosak is. Ezidőszerint aránylag véve legtürhetőbben állanak az őszi gabonavetések az Alföld délvidékén, továbbá a Duna-Tiszaközének alsó részében. A *repce* a száraz, zord télnek nem igen birt ellentállani, sok helyen megritkult és részben kifagyott, a megmaradt repce azonban eléggé jól fejlődik. A tavaszi munkálatok közül a kalászosok vetése nagyobbára befejeztetett. Az *Alföldön* már a cukorrépa vetése folyik, sőt a burgonyát is ültetik és itt-ott a korai kukorica vetéséhez a kitünő porhanyós talajban hozzáfogtak. A takarmány és fümagvak elég jól keltek, hasonlóan meglehetős szépen kelnek már a korai kerti vetemények is. A *legelők és rétek* zöldelni kezdenek, sőt már a legelő jószág több helyen kijár a legelőkre és igy a néhol mutatkozó takarmányhiányon a legelő füve nagyot lendit. A *szőlőkben* a munkálatok jóformán mindenfelé folynak. A *gyümölcsfák* az ország nagy részében már virágzanak, a virágzás eléggé gazdag, noha néhol korántsem oly erős mint pl. a mult évben. Sajnos április hó 3. és 4-én többhelyütt dér és fagy volt és igy valószinü, hogy a gyümölcsösökben az első károsodás már megtörtént.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Április 4-ikén. Fölhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü 350 kilogrammon felül ———— darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 14 darab. Előző napi maradvány 203 darab, összesen 225 darab. Eladatott 140 db. Maradvány 85 db. A vásár irányzata lanyha. Az árak hanyatlóban. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 100—104 fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig 100—104 fillérig, selejtezett ——— fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 106—112 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 104—108 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 92—104 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig ——— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, április 4.

Jó kinálat és élénkebb vételkedv mellett készbuza szilárd irányzatu volt; elkelt 35.000 mm. szilárdan tartott, helylyel-közzel 2½ fillérrel magasabb árakon. Rozs kellemesebb, 6·65 K,-ig köttetett budapesti paritásra, a többi cikkekben alig volt forgalom.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 82 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 81·5 k. 8 K. 12½ f., 1000 mm. 81 k. 8 K. 12½ f., 300 mm. 81 k. 8 K. 10 f., 150 mm. 81·5 k. 8 K. — f., 200 mm 80·5 k. 8 K. 05 f., 200 mm. 80·5 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 80·5 k. 8 K. 05 f.. 100 mm. 80 k. 8 K. 05 f., 150 mm. 80 k. 8 K. 07½ f., 100 mm. 79·5 k. 7 K. 07½ f., 300 mm. 79 k. 8 K. — f.

Fejérmegyei: 1450 mm. 80·5 k. 8 K. 05 f., 650 mm. 79·4 k 8 K. — f.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 80·5 k. 7 K. 95 f., 250 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 400 mm. 80 k. 7 K. 85 f. 125 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 85 f, 200 mm. 77 k. 7.80 f.

Hartai: 1200 mm. 79 k. 7 K. 95 f.

Tolnai: 2400 mm. 77 k. 7 K. 75 f.

Bácskai: 1180 mm. 78 k. 7 K. 77½ f. 250 mm. 78 k. 7 K 77½ f., 3000 mm. 78 k. 7 K. 73¾ f. 2300 mm. 79 k. 7 K. 73¾ f.

Ecskai: 1550 mm. 80 k. 7 K. 97½ f., 4150 mm. 78 k. 7 K. 85 f.

Cservenkai: 3200 mm. 76·3 k. 7 K. 77½ f.

Törökbecsei: 4000 mm. 77·5 k. 7 K. 75 f.

Becskereki: 2550 mm. 77·5 k. 7 K. 65 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 150 mm. 6 K. 85 f. 3 hóra 100 mm. 6 K. 67½ f., 100 mm. 6 K. 65 f.

Zab: 100 mm. 6 K. 30 f., 100 mm. 6 K. 20 f.

Tengeri: 100 mm. 6 K. 27½ f.

Készpénzfizetés mellett.

Tegnap délután eladatott:

Becskereki: 5300 mm. 78 k. 7 K. 62½ f.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	50 kilogramm ára K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.55	7.65	79	7.80	7.90
„	„	77	7.70	7.75	80	7.85	8.05
„	„	78	7.75	7.80	81	7.95	8.15
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	„	76	7.40	7.55	79	7.65	7.75
„	„	77	7.50	7.60	80	7.75	7.90
„	„	78	7.60	7.70	81	7.85	8.—
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Pestvidéki	„	76	7.40	7.55	79	7.65	7.75
„	„	77	7.50	7.65	80	7.80	7.95
„	„	78	7.60	7.70	81	7.90	8.05
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bánsági	„	76	7.35	7.50	79	7.65	7.85
„	„	77	7.50	7.60	80	—.—	—.—
„	„	78	7.55	7.70	81	—.—	—.—
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bácskai	„	76	7.40	7.70	79	—.—	—.—
„	„	77	7.6.	7.90	80	—.—	—.—
„	„	78	7.75	8.—	81	—.—	—.—
„	„	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	6.70	6.80
.	.	másodrendü	—	6.60	6.65
Árpa	.	takarmány	60—57	5.90	6.10
.	.	égetni való	62—64	6.70	5.80
.	.	sörfőzésre való	64—46	6.30	6.40
Zab	.	—	—	6.15	6.20
Tengeri	ó	bánsági	—	6.35	6.40
.	.	másnemü	—	—.—	—.—
Repce	uj	káposzta	—	10 50	11 —
.	.	bánsági	—	0.—	0.—
Köles	.	—	—	5.75	6.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Áprilisi buza 1903.	7.51—7.56
Májusi buza 1903.	7.44—7.46—7.45—7.46
Októberi buza 1903.	7.43—7.45—7.44
Áprilisi rozs 1903.	6.65—6.70
Októberi rozs 1903.	6.36—6.40
Áprilisi zab 1903.	5.95
Októberi zab 1903	—.—
Májusi tengeri 1903.	6.08—6.06—6.08
Juliusi tengeri 1903.	6.11—6.10—6.12
Augusztusi repce 1903.	—.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1903.	7.56— 7.57
Májusi buza 1903.	7.47— 7.48
Októberi buza 1903.	7.45— 7.46
Áprilisi rozs 1903.	6.69— 6.70
Októberi rozs 1903.	6.40— 6.41
Áprilisi zab 1903.	5.94— 5.95
Októberi zab 1903.	5.65— 5.66
Májusi tengeri 1903.	6.08— 6.09
Juliusi tengeri 1903.	6.14— 6.15
Repce augusztusra 1903.	—.——.—

Délután fél 5 órakor zárul:

Áprilisi buza 1903.	7.53— 7.54
Májusi buza 1903.	7.44— 7.45
Októberi buza 1903.	7.42— 7.43
Áprilisi rozs 1903.	6.65— 6.66
Októberi rozs 1903.	6.39— 6.40
Áprilisi zab 1903.	5.96— 5.97
Októberi zab 1903.	5.65— 5.66
Májusi tengeri 1903.	6.07— 6.08
Juliusi tengeri 1903.	6.12— 6.13
Augusztusi repce 1903.	—.——.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde csekély forgalom és általános árhanyatlás mellett zárult.

Előtőzsde. Osztrák Hitelrészvény 673.50—674.—. Magyar Hitelrészvény 723.25—725.—. Jelzálogbank részvény 518.75—520.—. Rimamurányi vasmü részvény 479.—. Osztrák-Magyar Államvasuti részvény 689.25—690.50 korona.

A déli tőzsde: Koronajáradék 99.32½. Magyar Hitelrészvény 721.——722.—. Jelzálogbank részvény 518.50—519.25. Leszámitolóbank 458.——459.—. Osztrák Hitelrészvény 673.——674.—. Kereskedelmi bank részvény 2675.——2695.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 528.——529.—. Rimamurányi vasmü részvény 476.50—478.—. Adria hajózási részvény 450.——453.—. Közuti Vaspálya részvény 617.—. Városi Villamos vasuti részvény 314.—. Osztrák-Magyar Államvasuti részvény 689.——689 50. Spodium 285.— korona.

4 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 673.15. Magyar hitelrészvény 621.—. Leszámitolóbank részvény —.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 688.50 korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: **Heremag:** lucerna magyar 45.—55.— korona, vörös aprószemü 54.—60.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona. középszemü 62.——64.— korona, nagyszemü 65.——70.—. korona. **Disznózsir:** budapesti 77.——78.— korona, vidéki —.——.—— korona. **Táblaszalonna:** légenszáritott vidéki —.———.— korona. városi 4 darabos 65.——65.50. korona, 3 darabos 67.50—68.— korona, füstölt —.———.— korona. **Szilva:** boszniai, szokás szerinti minőség 13.——13.25 korona. 120 darabos —.———.— korona. 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 15.50—15.75 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 11.75—12.— korona, 100 darabos 12.50—12.75 korona, 85 darabos 15.——15 75 korona. **Szilvaiz:** slavóniai 15.50—16.— korona, szerbiai 13.50—14.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai *előtőzsdén* több kedvezőtlen körülmény összejátszott arra nézve, hogy a hangulatot nyomottá tegye. A balkáni zavarok, a vaskartell megkötésének nehézségei és a parlamenti helyzet bizonytalansága Magyarországon, nyomást gyakoroltak az árfolyamokra. ugy hogy a vezető kulissza-papirok árveszteségeket szenvedtek. Alpesi bányarészvények ellenben erőteljesen javultak. 3 százalékos Déli vasuti elsőbbségek szilárdak.

A *déli tőzsde* megnyitáskor gyönge. A forgalom további lefolyásában csöndes volt, de az árfolyamok tartottak.

Zárlat csöndes.

Bécs, április 4. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 121.55. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 157.15. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 460.—. Rimamurányi vasmürészvény 477.—. Magyar koronajáradék 99.45. 4%-os Magyar földteherm. kötvény —.—. Magyar hitelbank részvény 720.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 201.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank 2695. Magyar cukoripar 1425.

Bécs április 4. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 100.75. 4%-os osztr. aranyjáradék 121.75. 1860-os sorsjegy 154.—. Osztrák hitelsorsjegy 433.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 496—. Osztrák-magyar bank 1600—. Déli vasut 47.50. Dunagőzhajózási részvény 868.—. Dohányrészvény 341.—. Császári és királyi arany 11.32. Német bankváltók 117.—. 4·2%-os ezüst járadék 100.65. Osztrák koronajáradék 101.15. 1864-iki sorsjegy 247.—. Osztrák hitelintézeti részvény 677.50. Unionbank 524.—. Osztrák Länderbank 410.—. Osztrák-magyar államvasut 688 25. Elbavölgyi vasut 452.—. Alpesi bányarészvény 380.—. 20 frank. arany 19.06—. Londoni váltóár 236.85 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 313.—. Az irányzat nyomott.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 4. *(Tőzsdei tudósitás.)* A párisi ultimó-prolongáció sima lefolyása, a londoni konzolárfolyamok javulása és az a felfogás, hogy a macedóniai helyzet további aggodalomra nem ad okot, a tőzsdének, mérsékelt forgalom mellett, szilárd alapot kölcsönzött. Élénkebbek csak kohó- és bányarészvények voltak emelkedő árfolyamok mellett. Bankok nagyon csöndesek. Belföldi járadékok ártartók, spanyolok javultak, török sorsjegyek tartottak. Vasutak nyugodtak, olaszok kissé javultak. Később a forgalom az egész vonalon megakadt. Magánkamatláb 2⅜%.

Berlin, április 4. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 100.30. Osztrák-magyar államvasut 148.40. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.35. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 191.10. Általános villamossági Edison 193.50. Gelsenkircheni 185 10. Laura-kohó 214.25 4·2%-os ezüstjáradék 101.10. 4%-os magyar arany járadék 102.60. Osztrák hitelrészvény 212.—. Déli vasut 14.40. Károly-Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.35. 4%-os uj orosz kölcsön 98.75. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék —.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 165.—. Harpeni 185.—. Az irányzat gyengébb.

Páris, április 4. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 740.—. Uj török konzol 29.05. Egyptomi járadék 109.60. Osztrák Länderbank 436.—. Párisi bankrészvény 1092. 3%-os francia járadék 98.55. 4% spanyol járadék 88.05. 3% uj törleszthető járadék 98.32. Credit foncier de France 717.—. Alpesi bányarészvény —.—. 4% 1890. román kölcsön 87.80. Görög kölcsön 215.75. Váltó Olaszországra % 1·19. Váltó Amsterdamra 205.55. Váltó Brüsszelre % 3·16. De Beers 549.—. Chartered 83.50. 5% bolgár kötelezvény 427.—. Magyar aranyjáradék 103.70. Déli vasut —.—. Váló Londonra 521.65. Osztrák aranyjaradék 102.70. Török sorsjegy 126.—. Meridional vasut 706.—. 4% olasz járadék 102.65 Ottomanbank 595.—. 3½%-os francia járadék —.—. Osztrák földhitelintézet 13.20. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 330.—. 4%-os 1896. román kölcsön 88.—. Donanyrészveny 367.—. Váltó Bécsre 103.93. Váltó német piacokra 121.47. Rio 12.14. East Rand 209.—. Randfontein —.—. Magyar Jelzálogbank 554.—. Az irányzat csendes.

Frankfurt, április 4. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 101.15. 4%-os osztrák aranyjáradék 104 10. 4%-os magyar aranyjáradék 102.50. Osztrák hitelrészveny 212 30. Osztrák-magyar államvasut 148.50. Északnyugati vasut —.—. Bustiehradi vasut —.—. Londoni váltóár 204.87. Bécsi bankegyesület 126.10. Villamos részvény 119.—. 3%-os magyar aranykölcsön 89.60. 4·2%-os ezüstjáradék 101.—. Osztrák koronajáradék 101 80. Magyar koronajáradék 100.45. Osztrák-magyar bank 115.20. Déli vasut részvény 14.30. Elbavölgyi vasut —.—. Bécsi váltóár 853 89. Párisi váltóár 814.50. Unio bankrészvény —.—. Alpesi bányarészvény 196.—. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, április 4. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 100.90. 1860. sorsjegy 155.25. Déli vasut 14.20. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.40. Osztrák hitelrészveny 211.70. Osztrák-magyar államvasut 148.25. Olasz járadék 103.20. 4%-os magyar aranyjáradék 102.30. Az irányzat gyenge.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 4. **A sertésüzlet irányzata:** lanyha.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 124—126 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 134—136 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 134—135 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 134——135 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 133——134 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 132—133 fillérig.

Sertéslétszám: 1903. április 2. napján volt készlet 35.566 darab. — 1903. április 3. napján felhajtatott 431 darab. — 1903. április 3. napján elszállittatott 686 darab, 1903. április hó 4. napjára maradt készletben 35 311 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 4. —

Kinevezés. Az első főudvarmester Führing Rudolfot fölovászmesteri hivatali II. osztályu titkárrá és Scholz Ágostont a fölovászmesteri hivatal iktatójává és kiadójává kinevezte. — A budapesti itélőtábla elnöke Fischer Béla budapesti lakos jogszigorlót a budapesti itélőtábla kerületére dijas joggyakornokká kinevezte. — A nagyváradi itélőtábla elnöke a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe dr. Kovácsi Sándor ügyvédjelöltet dijtalan joggyakornokká nevezte ki. — A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgató Féder Albert sepsiszentgyörgyi lakost a sepsiszentgyörgyi adóhivatalhoz dijtalan adóhivatali gyakornokká kinevezte.

Pályázat. A szászvárosi járásbiróságnál dijnoki, a bácstopolyai járásbiróságnál járásbirói, a balassagyarmati törvényszéknél jegyzői, a temesvári törvényszéknél albirói, az ipolysági törvényszéknél aljegyzői állásra két hét alatt; a budapesti törvényszéknél szerb tolmácsi állásra három hét alatt lehet a folyamodásokat benyujtani.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, április 5. — **Római-katholikus:** Palmarum. — **Protestáns:** Drodor. — **Görög-orosz:** (március 23.) Nagybőjt 5 vas. — **Zsidó:** Nisan 8. — Nap kél: 5 óra 15 perckor. — Nyugszik: 6 óra 18 perckor. — Hold kél: 10 óra 56 perckor délelőtt. — Nyugszik: 1 óra 9 perckor éjjel. — Első negyed 2 óra 51 perckor délelőtt. — Hold a földközelben 8 órakor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Tavaszi kiállitás a Műcsarnokban. **Nyitva délelőtt 9 órától** 5-ig. Belépődij 1 óráig 1 korona, azután 40 fillér.

Az Országház megtekinthető 11 órától 1-ig.

Nemzeti Muzeum. Allattár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Iparművészeti muzeum az Üllői-uton. Nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Természetrajzi gyüjtemények **muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.)** nyitva délelőtt 10—12-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) nyitva délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) Nyitva dijtalanul délelőtt 10 órától 1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

A fővárosi könyvtár (Károly-körut 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.

Az aquincumi ásatások és muzeum. Megtekinthetők egész nap. III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekü vasut a Pálffy-térről.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatár: V. kerület Váczi-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váczi-körut 32. szám alatt.

ÚTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye: IV., Ferencziek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-körut 13.; IV., Ferencziek-tere 4. Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiházasitási Egylet m. sz. Leány- és fiubiztositó-intézet, Budapest, VI., Teréz-körut 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyona 1901. december 31-én 7.874.385·14 korona. Eddig kifizetett biztositott tőke több mint 6,856472·84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb dijtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosithatók.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, április 4.

Hazánkban az éjjeli lehülés fokozódott és mindenfelé fagy és dér keletkezett. A hőmérő legalacsonyabb állása — 5 Celsius fok volt. Az idő egyébként szárazabb lett, amennyiben a lecsapódások az északi és keleti részeken is szünőben voltak.

A nyugati maximum Romániáig nyomult, melyet északról, meg délről depressziók határolnak.

Európában az idő hüvös. Jelentékeny csapadék volt Olaszországban, meg Skandináviában.

Kilátás: Tulnyomóan száraz idő várható, későbbi hőemelkedéssel.

Vizállás.

		Ápr. 3. méter	Ápr. 4. méter
Inn	Schärding	0.82	0.10
Duna	Passau	1.65	1.65
.	Linz	0.94	0. 7
.	Bécs	[illegible]	0.91
.	Pozsony	1.23	1.18
.	Komárom	2.47	2.41
.	Budapest	1.89	1.86
.	Paks	1.35	1.36
.	Mohács	2.17	2.22
.	Gombos	2.54	2.69
.	Ujvidék	1.01	1.03
.	Pancsova	1.40	1.51
.	Orsova	1.95	2.00
Morva	Magyarfalva	1.23	1.34
Vág	Zsolna	1.10	0.96
.	Trencsén	0.23	[illegible]
.	Szered	1.18	0.05
Rába	Sz.-Gotthárd	0.14	0.14
.	Sárvár	0.12	0.12
.	Győr	2.—	2.02
Dráva	Pettau	0.77	0.84
.	Zákány	0.14	0.48
.	Barcs	0.33	0.—
.	Eszék	1.06	0.80
Mura	M.-Szerdah.	0.00	0.06
Száva	Zágráb	0.50	0.48
.	Sziszek	1.40	0.50
.	Mitrovica	2.07	[illegible]
Szamos	Deés	0.93	0.80
.	Szatmár	2.54	1.80
Kraszna	N.-Majtény	0.58	0.60
Latorca	Munkács	0.59	0.30
Laborca	Homonna	0.45	0.46
Ung	Ungvár	0.64	0.64

		Ápr. 3. méter	Ápr. 4. méter
Tisza	M.-Sziget	1.15	1.03
.	Tekeháza	1.46	1.10
.	V.-Namény	2.98	2.76
.	Tokaj	2.85	2.70
.	Tisza-Füred	2.82	2.76
.	Szolnok	2.52	2.48
.	Csongrád	2.25	2.08
.	Szeged	2.67	2.49
.	Török-Becse	1.50	1.36
.	Titel	2.08	2.10
Ondova	Bártfa	0.42	0.40
Topolya	Hoór	0.75	0.54
Bodrog	Zemplén	2.26	2.12
Sajó	Zsolca	1.66	1.60
Hernád	H.-Németi	0.46	0.43
Berettyó	Margita	0.38	0.34
.	B.-Ujfalu	0.06	0.14
Körös	Csucsa	0.28	0.—
.	N.-Várad	0.30	0.16
.	Belényes	0.40	0.80
.	Tenke	0.58	0.24
.	Gurahonc	0.76	0.42
.	Borosjenő	0.12	0.02
.	Békés	0.72	0.60
.	Gyoma	1.10	0.89
Maros	Gy.-Fehérvár	1.10	1.06
.	Branyicska	1.60	1.38
.	Soborsin	0.—	0.—
.	Arad	0.04	0.04
.	Makó	1.26	1.02
Temes	K.-Kostély	1.52	1.12
Béga	Kiszető	1.64	0.96
.	Temesvár	0.35	0.04
.	Becskerek	0.30	0.04

Mindenki az

ITSEM

festőszerrel fest.

Angol királyfesték.

Egyetlen megbízható festőszer a háztartásban, amelylyel **mindenki fáradság nélkül** 15 perc alatt **ruhát, bluzt, csipkét, szallagot, függönyt** és általában mindenféle szövetet átfesthet.

Gyászesetek alkalmával különösen ajánlatos, mert néhány pillanat alatt egypár fillérért egész ruhatárt lehet átfesteni. — **Az ITSEM teljesen meregmentes. Ára inbusonként,** amelyikyel egy nagyobb ruhadarabot át lehet festeni, **70 fill., fekete és sötétkék 10 fillerrel több.**

THE ITSEM HOUSCHOLD DYE Co. LONDON és BRADFORD.

Vezérképviselő Ausztria, Magyarország, a Kelet, továbbá Németország, Oroszország és Olaszország részére:

KRAUS & COMP., Wien, VI., Millergasse 52.

Kapható Budapesten: **Krayer E. és Társa, V., Váci-ut 6., VII., Akácfa-u. 64., Kerepesi-ut 50., IV., Vámház-körut 10., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca 7., Straub U., IV., Városház-utca 4., Lux Mihály, Muzeum-körut 7., Irgang Kálman IV., Egyetem-utca 11., Detsinyi Károly, Fürdő-utca 10., Kun Sándor, IV., Ferenc József-rakpart 16., Hartl L. és Társa, II., Fő-utca 21., Csuka Béla, Andrássy-ut 84., Parfumerie Ideal, VI., Teréz-körut 6., Lechler K. és Fia utóda Cantzler Frigyes, VI., Király-utca 70., Schuster Gyula, Andrássy-ut 61., Takáts Béla, Andrássy-ut 57., Rosenberg Testvérek, V., Lipót-körut 20., Weisz és Társa, II., Fő-u. 33. Kainer J. és Társa, II., Corvin-tér 6., Sabor szky Lajos, Csömöri-út 30., Kertész Tódor, Kristóf-tér** és minden előkelő szakmabeli üzletben.

Itt a tavasz.

Tavaszi divatos és ízléses ruhákat

mesés olcsó áron

csakis az

Angol Királynál

Budapest, IV., Károly-körut 16.

Klein és Schwarz férfiszabóknál

vásároljunk

Tavaszi felöltő . . . 9 frttól feljebb
Tavaszi csikos öltöny 10 „ „
Gyermekruhák . . . 4 „ „

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Külön mértékosztály.

Telefon 42.

Férfi és Női Nemi Betegségeket

ugyszintén

Vér-, Bőr- és Idegbajokat, Bujakórt (Syphilis),

valamint

Férfigyengeséget

(Impotentia)

Rendelő intézetében

gyógyit biztos sikerrel a lerövidebb idő alatt, foglalkozási zavar nélkül, 26 év óta szerzett orvosi tapasztalatok alapján kiváló gyógysikereiről általánosan elismert szakorvos

Dr. Kajdacsy József

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Budapest, IV., Kigyó-utca 5. I. em.

(Klotild-palota.)

Rendel 9—4-ig, este 7—8-ig.

Levelekre díjmentesen válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.

Elegáns kész férfiruhák jutányosan kaphatók

Leitersdorfer D. és fia

elsőrangu férfiszabóknál

Budapest, Koronaherceg-utca 6. sz.

Méret utáni rendelések

Angol szövetkülönlegességek

Elismert jó szabás

Alapittatott 1864-ben.

1868. év óta eredménynyel használtatnak bel- és külföldön a

BERGER-féle gyógy-, egészségi-szappanok

G. Hell & Comp. gyárából Troppau-ban. Aranyérem Páris 1900.

Berger-féle 40 száz. kátrányszappan, Berger-féle kénes kátrányszappan } bőrkiütések és bőrbajok ellen.

Berger-féle glycerin kátrányszappan, Berger-féle panama kátrányszappan } a bőr minden tisztátlansága ellen mint mosó- és fürdőszappan.

Igen kedveltek a következő szappanok: ***Benzoeszappan, boraxszappan, carbolszappan, naphtolin*** oly egyéneknek, akiknek a kátrányszag kellemetlen, bőrbetegségeknél, ***kénszappan, kéntej- és kún-homokszappan, szeplőszappan, petroselinolszappan*** vörös arc és viszketés ellen. ***Tanninszappan,*** Berger-féle ***foggyógyító*** inbuszokban, 1. számú rendes fogak, 2. számú ***dohányzóknak,*** kitünő fogtisztító szerek.

Az összes Berger-féle szappanok G. Hell & Comp. gyárából, 30 éves dicsőségük jelölő ezen védjegyével és a cég aláírását G. Hell & Comp. vörös nyomással a címkén viselik.

Magyarországi főraktár: **Török József gyógyszertára Budapest, Király-utca.** Kicsinyben Magyarország összes gyógyszertáraiban.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást ígérő szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalataimat fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyit **férfiaknál és nőknél** foglalkozási zavar nélkül mindennemü bármily régi keletü

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást,** hólyag- és vizelési bajokat, **bujakóros sebeket, syphilist,** önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(Impotencia)

megfelelő **biztos eredménynyel gyorsan** a legujabb módon.

Rendelő-intézet Bpest, VII. **Károly-körut 5.**

(Dob-utca sarkán.)

I. em., bejárat a lépcsőházból

Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig.

Külön vártermek. Mérsékelt tiszteletdij. Levelekre kimerítően válaszol. Kiránatra gyógyszerről is gondoskodik.

3.95 frt egy finom metszett üvegkészlet, mely a következő **41 darabból** áll és p.: 12 drb vizes-, 12 boros-, 6 likőrös-pohár, 1 vizes-, 1 borosüveg, 1 likőrpalack, 1 csemegetál, 6 csemegetányér és 1 gyümölcstálkány. **Legfinomabb kiviteliben** 1 frttal drágább. Meg nem felelő áru visszavételik, a pénz visszafizettetik. Ládáért **30 kr.** számittatik fel. Rendelésnél a vasuti állomás megjelölése kérendők. **Böhm J., Budapest. VI., Hunyady-tér 1. szám.**

Élőkerités

Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab kétéves csemete ára 6 forint, elegendő kelsző méter kerités örökitéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvastagságuak.

Óriás tövisü, igen gyorsan felülő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités neveltető pár év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegy-községek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb. stb. a legolcsóbban egyszersmindenkorra kulcsesat zárhatóan keritethetők körül. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménynyel ültethető.

Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik.

Bővebb tájékozás végett szines (négyszemtu diszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kivül egy oly könyvet kap ezzel, ki cimét egy levelezőlapon tudatja, hogy nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordithatnák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Cim: **„Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep" Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

Zenélő ingaórák

az óragyártás legujabb termékei. Ezen franc a miniatür-ingaórák 09 cm. hosszuak, a szekrény egészen olyan, mint a rajz, természetes diófa, finoman fényezve, müvészies faragványnyal, óránkint a legszebb indulókat és táncdarabokat játszva. Ára szekrénnyel és elegánsággal **csak 5 frt.** Ugyanezen óra zenemü nélkül, de ütőszerkezettel, fél- és egész órákat ütve, szekrénnyel és csomagolással **csak 6 frt.** — Ezen ingaórák nemcsak garantált pereny pontossággal járnak, hanem valóban fényes kiállításnál fogva gyönyörü, elegáns butordarab is. Ébresztőóra csengetyüvel és éjjel világitó mutatólappal **1·70 frt.** Ébresztőóra zenével, csengetés helyett zenél, **6 frt** Nickel remontoir óra **3 frt.** Valódi ezüst remontoir óra, kétfedelü **frt 5.50.** Csak utánvét ellenében küldünk. Nem megfelelő áru visszavételik, a pénz visszaküldetik, tehát nincs semmi rizikó. **Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyürükről stb. ingyen és bérmentve. Keresztény cég. (Alapittatott 1860.)**

Josef Spiering, Wien, I., Postgasse Nr. 2.

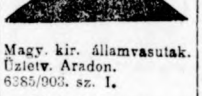

Magy. kir. államvasutak. Üzletv. Aradon. 6385/903. sz. I.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Szolnok állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1903. szeptember hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számitott 5 évén át, vagyis 1908. évi augusztus 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kivánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a szolnoki pályavendéglő bérletére" feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve, f. é. április hó 15-én déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz négyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi április hó 14-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Az ajánlatok feletti döntés a pályázati határidőn utáni 4 hét alatt várható mig a bánatpénzek a döntés utáni 8 napon belül fognak a letétjegy beszolgáltatása ellenében kifizettetni.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitüzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1903. március hó 10-én.

(Utánnyomás nem dijazt)

Hydraulikus sajtók

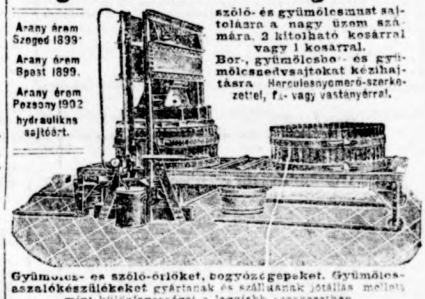

szőlő- és gyümölcsmust sajtolására a nagy üzem számára. 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedvsajtokat kézihajtásra. Herculesnyomeró-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-őrlőket, pogyózógépeket. Gyümölcsaszalókészülékeket gyártanak és szállanak jótállás mellett, mint különlegességet a legujabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II/1.

különlegességi gyár gyümölcsértékesitési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.

Röptében a világ körül

Diszes kiállitásu, értékes ajándékmü. Egyesiti a szépet a hasznossal.

Kétszázötvenhat remek képben

bemutatja a világ szépségeit.

A képek magyarázó szövegét irta:

TIMÁR SZANISZLÓ.

Ára diszalbumkötésben 20 kor.

Megrendelhető a

LAMPEL RÓBERT-féle

WODIANER F. ÉS FIAI

cs. és kir. udv. könyvkereskedésében

Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz.

Saját készitményü férfiruha-áruház

Lukács Gyula

férfiszabó

azelőtt KRAUSZ LIPÓT FIA

Budapest, Kossuth Lajos-u. 18. (Udvari-kávéház mellett)

Sacco-öltöny	12 frt	Ferenc József-öltöny	25 frt
Felöltő	10 „	Salon-öltöny	25 „
Dublé Raglan	12 „	Smoking-öltöny	20 „
Ulster és Derby	12 „	Frakk-öltöny	36 „
Vizhatlan (gummi) felöltő	12 „	Pique mellény	3 „
Nadrág	4 „	Fiuöltöny	6 „
Jaquet-öltöny	20 „	Gyermekruha	4 „

és foljeb. és foljeb.

Dus választék piquet- és szövetmellényekben.

Mértékszerinti megrendelésekre csakis kiváló jóminőségü **honi** és **angol szöveteket** tartok raktáron.

A szigoruan szabott ár minden darabon látható.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban!

Mintákat kivánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA

(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

Kőváry Ármin

bank- és váltó-ügylete

osztálysorsjátok.-tőzsárnai

IV. k., Ferenciek-tere 9 Gróf Cziráky-palota

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az el gyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következő cimzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesitendő.

16 K. felöltő.

34 K. Ulster.

30 K. Lodenöltöny.

Meg nem felelőkért a pénzt visszaadom.

Rothberger Jakab cs. és kir. udv. szállító Budapest, Váci-utca 6.

Polgár Sándor

m. kir. stab. nyert orvost mü- és kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 59.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

basköt, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, mülábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils, párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

PAPIER WLINSI

Több mint 30 esztendeje csalhatatlan szer, hogy t. mell bántalmait, náthát, nyakfájást, rheumatizmust, tagszaggatást a legryorsabb módon gyógyitsuk. Tessék a **Wlinsi** nevet kérni.

Paris, 31 Rue de Seine, Paris.

Kapható Budapesten Török Józsefnél.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP lan **PAP** lan **PAP** lan

	frt		kr
1 összehajtható vastag 5 db kivehető matracal	— — 16.—	1 acél sodrony ágybetét	5—
1 rouge paplan	— — 1.80	1 tengerfü matrac	— — 4.50
1 „ „ prima	— — 2.80	1 afrique „	— — 5.—
1 eschmir paplan	— — 3.40	1 lószőr „	— — 12.—
1 satin „	— — 3.80	1 ablak köper függöny	— 8.—
1 atlasz eschmir	— — 4.80	1 „ tunis „	— 1.50
1 selyem atlasz paplan	— 8.50	1 „ gyapju „	— 4.50
1 fodros selyem ad. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalkaritó bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ „ ágy	— 1.30	1 nagy szobaszőnyeg	— 2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ L	— 5.30
1 gyapju „ „	— 5.50	1 ágyelőke I.	— — 0.85
1 jó lópokróc	— — 1.60	1 tapestry ágyelőke	— 1.50
1 téli pokróc	— — 4.60	1 mir. jó futószőnyeg	— — .40
1 szép fali szőnyeg	— — 7.50	1 „ „ mintázott	— — .75

GICHNER JANOS

papirm. matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vas butor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem teszö árak kicserélteknek, vagy a pénz visszadatik.

VICKERS SONS & MAXIM LIMITED

Sheffieldi cég

a 11461. számu

„Ujitások lövegzávárzatokon"

cimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágositással:

Kelemen és Társa

szabadalmi ügyvivő-iroda

Budapesten, Royal-szálloda B).

The english clothing company

26 Károly-körut

„Invincible"

(Elérhetetlen)

egy különleges és legujabb felöltő, a mely azáltal válik célszerüvé, hogy kivülről lehet az alsó zsebébe nyulni.

Az invincible felöltő

csakis nálunk kapható minden szin és kivitelben **10., 12., 14** forinttól feljebb a legfinomabb kivitelig. Mérték után készitünk felöltőt vagy öltönyt már **25** forinttól kezdve, kész öltöny **10** frttól feljebb.

KOCH Testvérek

férfi-, fiu- és gyermekruhák minden alkalomra

IV., Károly-körut 26. földsz. I. és II. em.

Szabott árak!

„Invincible"

„The Gresham"

életbiztositó-társaság Londonban

Magyarországi fiók:

Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6.

társaság házában.

A társaság vagyona 1901. december 31-én ... kor.	190,871.731.—
Évi bevétel biztositásokéa kamatból 1901. évi december 31-én	31,555.392.—
Kifizetések, biztositási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848)	426,999.043.—
Az 1901. évben a társaság 5556 kötvényt állitott ki	50,727.261.94

összeg értékekben. — Prospektusokkal és dijtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállit, továbbá ajánlatokkal, dijmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet fiókja Budapesten, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

Magyar Könyvtár

ISMERETTERJESZTŐ:

történeti, irodalom- és müvtörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleirások.

Szerkeszti RADÓ ANTAL

Kiadja

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése

BUDAPEST, Andrássy-ut 21.

Egy-egy szám ára 30 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

Id. Ábrányi K. Képek a magyar zeneviláhól. (176. sz.)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. (133. sz.)
Anonymus. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (39. sz.)
Apor Péter. Metamorphosis Transylvaniae. (168. sz.)
Apponyi Albert válogatott beszédei, arczképpel. Bevezette Kőrösi Henrik. (271—272. sz.)
Áldássy Antal dr. Pázmány Péter élete, képekkel. (63. sz.)
Beöthy Zsolt. Báró Wesselényi Miklós (301. sz.)
Bécsi képes krónika. Szemelvények. Kiadja Madzsar I. (188. sz.)
Church. Római élet Cicero korában. Ford. Szilasi Móricz (206—207. sz.)
Cicero. Az öregségről. Forditotta Fábián G. (65. sz.)
Cornelius Nepos. Hires férfiakról. Ford. dr. Székely I. (201. sz.)
Csecsi Mihály története. Kiadta Angyal D. (129. sz.)
Deák Ferencz. 1861-iki első felirati beszéde. (26. sz.)
Demosthenes Philippikái. Ford. Borsos Károly. (302. sz.)
Dóczi Lajos. Csokonai. (330. sz.)
Ezüstlant és ezüstdiftirok könyve. Szerk. K. Nagy S. (155—6. sz.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéról. Visszaemlékezések. (64. sz.)
Faludi Ferencz. Három elbeszélés a „Téli éjtszakákból". Kiadta Radó Antal. (211. sz.)
Flammarion. Csillagos Eszték. Ford. Tóth Béla. (37. sz.)
Galeotto Marzio könyve Mátyás királyról. Forditotta Császár M. (259. sz.)
Geetla Komanorum. (318—319. sz.)
Gracza György. 1848. márczius 15. (32. sz.)
Iff. Hegedüs Sándor. Az óriások világa. Amerikai képek. (303. szám.)
Hoitsy Pál. Csillagok világa. (221. sz.)
Jókai Mór. Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről és egyéb beszédek. (46. sz.)
— Kisebb alkalmi beszédek. (175.)
Junius. (Zilahi K. Béla) Katona József élete. (199. sz.)
Kazinczy Ferencz levelei. Szemelvények. (130. sz.)
— Pályám emlékezete. (135. sz.)
Keleti Gusztáv. Markó Károly. 4 képpel. (97. sz.)
König Dénes. Mathematikai mulatságok. I. Bevezetéssel ellátta Beke Manó. (316 sz.)
Kézai Simon magyar krónikája. Ford. Császár M. (227. sz.)
Korchmáros K. dr. Kerékpáros káté. Számos képpel. (117. sz.)
Kossuth Lajos. 1849. julius 11-iki beszéde. (36. sz.)
Kölcsey Ferencz válogatott beszédei. (61. sz.)
Majthényi Flóra. Spanyolországi képek. (165. sz.)
Mindszenthi G. naplója. (168. sz.)
Mikes Kelemen. Válogt. levelei. Kiadta Bánóczi J. (190. sz.)
Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. (77—78. sz.)
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153. sz.)
Petiner Ignácz. Képek a régi Pest-Budáról. (275. sz.)
Petőfi Sándor. Uti rajzok. (14. sz.)
Petőfiné Szendrei Julia naplója és levelei. (49. sz.)
Plutarchos. Perikles. Forditotta Kacskovics K. (73. sz.)
— Coriolanus. Forditotta Kacskovics Kálmán. (167. sz.)
— C. J. Caesar. Forditotta Kacskovics Kálmán. (287. sz.)
Radó Antal. Dante. (221. sz.)
Sallustius. Catilina összeesküvése. Ford. Kazinczy Ferencz. Átnézte Wirth Gy. (268. sz.)
Szalárdi János. Siralmas krónikája. (68. sz.)
Szemere-Marócsy. Sakk-könyv. (177—178. sz.)
Gróf Széchenyi Istvánt. Hitel. Szemelvények. Bevezette: dr. Gyulai Ágost. (238—39. sz.)
Tacitus. Germania. Ford. Tonelli Sándor. (279. sz.)
Vanderheym J. G. Husz hónap Abesszíniában. Ford. Brózik K. (183. sz.)
Zrinyi Miklós. Az török áfium ellen való orvesság. Kiadja Ferenczi Zoltán. (216. sz.)

Legujabb husvéti meglepetés.

Egy budapesti elsőrangu müintézettel szerződést kötöttem **10,000 képnek való szállitására** és igy mindenki, ki legesekélyebb bevásárlást tesz, I bármily beküldött fénykép után **müvészek által készitett életnagyságu krétarajzot kap teljesen ingyen** s csupán a keretért fizetendő 2 frt, mint a mennyiért én az órlási kockáztatott megrendelésem folytán a képeket a müintézettől veszem. Nem megfelelő képek tulajdonosát fölhatalmazom bármely müintezetnél számlámra egy más képet készittetni, miután a **müintézet velem szemben is elvállalta a felelősséget.**

Minden nálam vásárolt cipőért 1 évi irásbeli jótállást vállalok ha világhirü találmányommal a Guzi-kenőcsel bekeni idő előtti elszakadás esetén teljesen ingyen megcsinálom. Minden pár cipőhöz **1 tégely Guzi-kenőcsöt és 1 pár elegáns cipősámfát** adok teljesen ingyen. Nem megfelelő cipőket visszaveszek és a pénzt minden levonás nélkül visszaadom. Hogy mindenki meggyőződjék világhirü Guzi-kenőcsöm jóságáról mindenki ki cimét velem közli 1 minta tégely Guzi-kenőcsöt több száz ábrás képes árjegyzékem és 1 pár elegáns cipősámfát kap ingyen és bérmentve. Legpontosabb mértéket ha harisnyában egy papirlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk.

Postaköltség csupán 30 krajcár.

Férfi cipő:

Elegans, gavalér angol füzőscipő vixbőrből	3.20
Erős, sima borjubőrcipő	3.—
Feltünő elegáns box-bakkancs, angol varrott talppal	4.—
Elegáns, diventos színü barna bagaria bakkancs, angol varrott talppal	4.—
Legfinomabb szalonlakk, füzős vagy cugos sevróbőrszárral elegáns	4.20
Feltünő elegáns, valódi francia sevró-bakkancs v. gomboscipő, 1 pár 40 deka, angol varrott talppal	4.30
Szarvasbőr vagy kutyabőr sima cipő, szenvedő lábaknak, egész könnyu	4.50
Szürke félcipő, bőrdiszitéssel, elegáns	1.80
Tennisz-cipő, fehér angol barna borjubőrdiszitéssel, fein. elegáns fürdő és uteai cipő is	4.—

Női cipő:

Elegáns zergebőr, cugos v. füzöcipő	5.—
Elegáns, barna, valódi bagaria füzőcipő, a legelegánsabb kivitelben	3.20
Elegáns szalonlakk füzős v. gomboscipő, sevróbőrszárral	3.70
Feltünő elegáns, egész finom box vagy sevró füzős vagy gomboscipő, könnyü angol varrott talppal	3.80
Fekete vagy divatos barna félcipő	2.40
Elegáns szalonlakk csattoscipő, elegáns kivitelben	2.—
Feltünő elegáns csattoscipő, legfinomabb sevróbőrből	2.50
Félcipő, feltünő elegáns, sevró félcipő francia sarokkal	3.—
Szürke félcipő, elegáns barnabőr diszitéssel	1.50

Agulár Ignàc

Főüzlet: **Kerepesi-ut 30.** a Rókus-kórház templomával szemben

Fióküzlet: **Király-utca 6.**

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bőr- és nemibetegségek országos hirü szakorvosa, ki már 29 éve működik e téren, elhatározta, hogy a

Népszerü Utmutató

a nemi betegségek s ezek összerü gyógykezeléséhez cimü közel 200 oldalra terjedő munkája 30-ik kiadásának mélto megünneplésére a még készleiben levő példányokat

teljesen ingyen

bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes titkos betegségek (ónfertőzés, éjjeli magömlés, hugycsőfolyás, hugycsőszükületek, elgyengült férfierő, bujafekély (syphilis, fehérfolyás stb.) alapos leirását és legujabb észszerü gyógymódját. Tehát irjon érte mindenki minél előbb, hogy ezen becses munkát (volt ára 2 frt 50 kr.) **dijtalanul** megkaphassa. Porto fejében 20 filler bélyeg küldendő. Szétküldés zárt borítékban. Cim:

Dr. Garai Antal

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,

hol egyszersmind a bélsorolt betegségek ellen a munka szerzője naponta rendel d. e. 10—4-ig és 7—8-ig este. Levelekre azonnal válaszol a gyógyszerekről gondoskodik.

Legjobbak a maguk nemükben

MAGGI

élelmiszerei.

Minden család számára legnagyobb értékkel birnak.

Maggi ízesítésre

minden leves-, bouillon-, mártás- s főzeléknek stb. meglepően jó ízt kölcsönöz.

Néhány csöpp elegendő.

Üvegecskékben 50 fillértől kezdve.

CONSOMMÉ-TOKOK

táplálóleves készítésére

1 tok egy adaggal 12 fill.
1 „ két „ 20 „

Egyszerűen, forró víz rátöltése által, tehát minden egyéb hozzátét nélkül, azonnal előállítható.

FRANCIA LEVESEK

kétadagos táblákban drbja 15 fillér.

Erődús, könnyen emészthető, egészséges levesek, melyek **csupán víz hozzátételével** azonnal készíthetők.

19 különféle fajtában.

Egy kisérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden füszer-, csemegekereskedésben és drogueriában kapható.

BEÖTHY ZSOLT.

A

Magyar Irodalom Kis Tükre.

SZELLEMI ÉLETÜNK FEJLŐDÉSÉNEK ÁTTEKINTÉSE.

Ára diszes vászonkötésben 4 korona.

Második bővített kiadás.

KAPHATÓ AZ **ATHENAEUM** R.-TÁRSULATNÁL ÉS MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN.

A már 29 éve a világot uraló eredeti angol „Helical-Premier" kerékpárokat mólyen leszállítva 125 frtól feljebb, havi 8 és 10 frtos részletekre első rendű „Cyclon" gépeket 90 frtért és és kerékpár - alkatrészekeket nagy beváltásainak folytán 30% árleszállítással szállítunk vidékre is bárhová:

1 drb I.-rendü külső gummi jótállással — frt 5.— és 3.50
1 drb I.-rendü belső gummi jótállással — frt 3.— és 2.—
1 drb jó minőségü Acetylen lámpa 3.25 és 2.—
1 pár kittinő pedál frt 2.75 és 2.25
1 drb jó minőségü kerékpár lánc frt 2.50 és 1.90
1 drb angol nyereg frt 3.25 és 2.—
1 klgr. Calcium Carbid —.35

Nagy járjegyzék 300 képpel magyar vagy német nyelven ingyen és bérmentve,

Láng Jakab és fia

az ország legnagyobb és legmegbizhatóbb kerékpár raktára

Budapesten, József körut 41.

Fiók-üzlet Rotterbiller-u. 1.

Az áruk kitünőségéért kezeskedünk és nem tetszőkért a pénzt visszaküldjük vagy kicseréljük

„Eredeti rozsdairtó"

(Antirost)

legtartósabb és a rozsdaképződést tökéletesen meggátló fekete festék, vasnemüek stb. részére.

„Eredeti tüzpáncél"

(Flammentod)

tüz és minden időjárás ellen védő festék; az ezzel festett fa, kő, fém stb. a tüzrombolásnak ellentáll.

Használati utasitással és ajánlattal szolgálnak:

Kind és Herglotz

VEGYÉSZETI GYÁRA

Budapest, V., Visegrádi-utca 4. szám

"Rapid"

a legjobb, legtökéletesebb töltő tollszár.

Előnyei:

Nem romlik;
Nem szárad ki;
Irásnál szabályozható;
Minden tollhoz jó;
A tenta nem cseppenhet el;
Kezelése a legegyszerübb.

Darabja 1 forint.

Egyforintos Áruház

Kossuth Lajos-utca 6.

HOLLANDI

életbiztositó részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Lebensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 1,

(A nemzeti szinhaz bérházában.)

Igazgató: **TOLNAY LAJOS.** Vezértitk. **STIGNITZ IMRE.**

1902. év végéig

254 millió korona

biztositás köttetett

A társaság mindennemü biztositást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m: tőkebiztositást, tulélés és halálesetre szóló, valamint özvegyi nyugdijbiztositást, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kiházasitási biztositásokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágositással szolgál a magyarországi vezérképviselőség Budapesten, valamint a vidéki képviselők.

Referenciákat

a Magyar Általános hitelbank ad.

Kivonat a dijtáblázatokból

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő								A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő					
Dijtétel 100 korona után													
Kor.		Kor.		Kor.		Kor.		Kor.		Kor.		Kor.	
25	1.80	34	2.30	43	3.16	52	4.66	25	4.11	34	4.22	43	4.56
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.88	26	4.12	35	4.24	44	4.61
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12	27	4.13	36	4.27	45	4.67
28	1.93	37	2.54	46	3.59	55	5.37	28	4.14	37	4.30	46	4.76
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64	29	4.15	38	4.33	47	4.84
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.93	30	4.16	39	4.36	48	4.99
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24	31	4.17	40	4.39	49	5.02
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57	32	4.18	41	4.45	50	5.10
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97	33	4.20	42	4.50		

Egyedül valódi angol **Balzsam** Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek ellejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyit. 2. Kitünő hatással van torokgyuladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyit gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hasnajtó és vértisztitó, tisztitja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő hatása van fogfájásnál, lyukas-fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfégést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint höpörsenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyett testrés., rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Tessék **mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható!** Hamisitásoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból **eredeti kartonokban** bérmentve az osztrák-magyar-monarchia minden postaállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés **csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése** mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógysz. egyedül valódi **centifolia-kenőcsèt**

használja, **mely a sebek gyógyitásában rendkivül jó hatással van, a fájdalmak enyhitésében pedig elérhetetlen.** Valódi centifolia-kenőcs használatik: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejvalasztás akadályainál, mellkenyedésénél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sószusz, dugadt lábaknal, sőt csonisznál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kivalasztásánal, mint üveg- és faszánk, homok, daratövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, uj képződmények, valamint ráknal, körömmeregnel, körömdagranatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. **Egett sebek minden nemét,** fagyott testrészek, a betegek fekvésétől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállitólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. **Számtalan elismerő bizonyitvány eredetiben megtekinthető.** Mindenkit óvok hamisitványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: **„Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada"** begyése legyen.

E két gyógyszerjében feltalhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt neki, igy tehát az év bármely szakában küldhető. Maidnem mindig van hatásuk és segitenek, legalább az orvos megérkeztig, természetesen nem szabad hamisitványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbizható, amelleit teljesen ártatlan, világhirü szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódlan kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cimezni:

Thierry (Adolf) Limited Örangyal-gyógyszertára, Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész és dr. Egger Leo és József, Váci-körut 17. Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

A XX. század feltünő ujitása.

Az általam föltalált és elismert

AGI sarok-védő,

mely minden cipősarkot megóv az elkopástól, illetve mindig megtartja azt eredeti formában.

Minden nálam vásárló egy ilyen sarokvédőhöz **ingyen** jut melyet kivánatra a sarokra **erősitünk**, szintugy egy doboz **„Agi kenőcs"**, mely a bőrt a repedéstől megóvja, rendes használat mellett **1 évi irásbeli jótállást vállalok.** Mindenki tegyen egy próbarendelést, ne mulassza el a kinálkozó alkalmat, a ki szép, formás és kitünő cipőhöz olcsón akar jutni. Gyár saját házamban.

Cipőárjegyzék, a legujabb divatu ábrákkal kivánatra ingyen és bérmentve. Divatszinek egy árban, legkeresettebb szürke szarvasbőrök. Mértéknek a láb körvonala papirlapra rajzolva elegendő.

Férficipők:

Borjubőr cugos v. füzős, erős kivitel 3.—
Borjubőr betétes, cugos v. füzős — — 3.80
Lakk szalon v. sevró, cugos v. füzős 4.50
Derby-fazon, box, sevró v. lakk — — 4.80
Dongola vagy szarvasbőr, könnyü, fájós lábra — — — — — — — — 4.—
Katonabakancs 3.50, tiszti cipő, sima 4.—
Pinécricipő, fekete v. sárga, előli cug 1.30
1000 pár barna lakkbetétes gyermekcipő, 5—12 évig — — — — — 1.50

Nőicipő:

Fényes zerge betétes, cugos v. füzős 3.—
Erős zerge- vagy csikóbőrből — — — 2.80
Boxbőr, sevró vagy dongola, cugos v. füzős — — — — — — — — — 3.50
Lasting regalta 2.—, cug. szivszatás 2.60
Fényes zerge gombos cipő — — — — 3.40
Szarvasbőr, szürke vagy lakk spanguli 1.80
Komótcipő. 1.25, vitoriavászon házicipő — — — — — — — — — 1.—
Lakk kivágott vagy sárga kivágott ... 1.50

Nemtetsző árut kicserélek vagy a pénzt visszaadom.

Agulár Dávid

Budapest, VII., Erzsébet-körut 6/7. sz.

POLOSKA

IRTÁS GŐZZEL

JÓTÁLLÁSSAL

1 szoba 8 kor bútorral 10 kor.

DITRICHSTEIN VII. KERTÉSZ UTCZA 18

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. **Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra **ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges** bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál **a hirdetés számát a kiadóhivatallal** mindig közölni kell.

KINÁLAT.

VII. gimnazista
délutáni órákra korrepeticiót, esetleg más foglalkozást elvállal. Cím a kiadóban. 2284

2 polgárit
végzett 13 éves fiamat helyben vagy nagyobb vidéki városba vaskereskedésbe mint tanoncot óhajtom adni. Cím: Lampel Lipót VII., Akácfa-utca 39. Budapest.

Ügyes aljvarrónő
és tanulóleány felvétetik Szentkirályi-utca 22, II. em. 26.

Angol, francia
vagy **németet** alaposan tanitja egy tapasztalt magyar nyelvmester, ki tanulmányait külföldön végezte. Sikeres módszer. Kitünő ajánlatok. Lakás: **Gáspár Bernát, VI. Vörösmarty-u. 51/A., 21. ajtó.**

Kitünő szabásn
ruhákat készit szakmájában tökéletes szabónő. **Vidéki megrendeléseket is elvállal. Legszebb toilettek s háziruhák 5 frttol feljebb. Szentkirályi-utca 22. II. 26.**

Zongorajátszó
ajánlja magát estélyekre és házimulatságokra (táncene). **Cim: VII. Kerepesi-ut 60. I. em. 16.** 6782

Éltesebb magyar
úriasszony, előkelő családból, akit sorscsapások sujtottak, **társalkodónőnek, házvezetőnek** vagy könnyebb beteg mellé **ápolónőnek** ajánlkozik. **Fehérnemü-javitást is elfogad.** Cím: T. J.-né IX. Tompa-utca 28., I. em. 11. 4753

Magánnyomozó
Fischer Mór, Budapest, Váci-körut 40. 15060

Fehérvarrónő
szakmájában teljesen jártas, ajánlkozik házakhoz mérsékelt díjazásért. Papp Gizella, Nyár-utca 6. I. 6.

Kiadó villa.
4 szoba, konyha, fürdőszoba és egyéb hozzátartozóval, 1500 öles beültetett gyümölcsfákkal és szép virágokkal, a legegészségesebb déli részen. Ménesi-ut 61. Bővebbet Szigeti, Muzeum-körut 10. 2266

Hat polgári
iskolát végzett fiatal fiu alkalmazást keres irodába vagy más megfelelő foglalkozást is elfogad. Szives megkeresésoket kér „**K. M.**" jeligével e lap kiadóhivatalába.

Egy gyakorlott
masseurnő és hidegvizgyógykezelőnő ajánlja magát privát házakhoz. Gross Fanny, VII., Dob-utca 109. II. em. 20.

Kiadó.
Kényelmes, tiszta, tágas utcai szoba, lépcsőházi különbejárattal, gyermektelen családnál azonnal kiadó. Teljesen féregmentes. Kerepesi-ut 34. III. 27. 6459

Váci-ut 4. II. em 9.
elutazás miatt az egész butor, lámpák, előszoba berendezés stb. jutányosan eladó. Megtekinthető 9—12-ig, Fischofnál. 6459

Tavaszi
és bármely toillettet elegánsan és mérsékelt áron készit **Widder Gyulané**, Budapest, VI., Lövöldetér 5. I. 5. 6460

Ha uraságod
nincs megelégedve szobájával, ugy ne sajnáljon elmenni Sándor-utca 30/B. I. emeletre, ahol minden igénynek megfelelő, elegáns, kényelmes és mégis olcsó szobát kapkat. Esetleg hölgyeknek is kiadó. Mintaszerü kiszolgálás.

Egy ebédlő
kredenc fehér márványnyal fényezett és egy 12 személyre ebédlőasztal, használt, azonnal olcsón eladó. Cim: König Gyula Hunyady-u. 7.

Egy nagy asztali
tüzhely, vendéglőnek igen alkalmas, kitünő karban olcsón eladó. Bővebbet Barta Károly lakatos-mühelyébe Főherczeg-Sándor-u. 32. 6460

Egy
csinosan butorozott, különbejáratu, nagyobb világos udvari szoba, április 15-re 1 személy részére kiadó. Akácfa-u. 10., I. 2. 6245

Fonyód-fürdőn
kiadó egy 3 szobás lakás, konyhával. Bővebb értesitést Angyal Pál ad Fonyód-fürdőtelepen.

Balaton mentén
Fonyód-fürdőtelepen 2 szoba és konyhából álló lakás kiadó. Felvilágositás Stujber Jánosnál, Fonyódon.

Két szoba
és konyhából álló lakás kiadó Fonyód-fürdőn. Értesitéssel szolgál Rosenberger Simon, Fonyód-fürdőn.

Vérpiros
fajnarancs, ötkilós postakosár frt 1.50, egy eredeti ládában 150 darab 4 frt. Katona Józsefnél Budapest, Központi vásárcsarnok. 15068

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okl. szülésznő, Kerepesi-ut 80. III. em. 3. ajtó. 14066

Kerékpárok
néhány darab becserélt, de jókarban levő használt kerékpár, — mig a készlet tart, — 30 frttól feljebb kapható. Láng kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Betegek egészségesek lettek, gyengék erősek lettek.

Kiváló életelixir hires orvos-tudor által feltalálva, mely minden ismert bajt gyógyit. A csodával határos gyógyitások éretek el vele. A régi világ titka, a hosszu élet, meg van fejtve.

Évek hosszu során át türelmesen tanulva és kutatva a mult poros aktáiban és a jelen orvosi tudományokban, dr. Wood amerikai orvos azt a csudás kijelentést teszi, hogy ő az életelixirt

feltalálta és képes vele, délszaki gyökerek keverésének segitségével, melyeket csak ő ismer és melyekből az életelixir előállittatik, a mi gyümölcse az évek óta tartó kutatásának, minden betegséget, mely az emberi testet bántja, meggyógyitja. Semmi kétség, hogy az orvos ez állitása valóság és a csodálatos gyógyitás, melyet naponkint elért, nagyon is mellette bizonyit. Elmélete, melylyel előhozakodik, észbeli, széleskörü tapasztalatokon nyugszik, melyeket éveken át az orvosi praxisban szerzett. Egyetlen szenvedő se mulassza el e csodás „életelixirt", mint ahogy ő nevezi, megpróbálni. Egyes gyógyitások kiválóan figyelemreméltók s majdnem hihetetlenek, ha nem bizonyitanák hitelt érdemlő tanuk. Az orvosok által feladott betegek családjuknak és barátaiknak teljes egészségben visszaadattak. Rheumatizmus, neuralgia, gyomor-, máj-, vese-, vér- és bőrbetegségek és hólyagbajok eltünnek, mint büvészet által. Főfájás, derékfájás, idegesség, hideglelés, aszkór, köhögés, hülés, katarrhus, bronchitis és minden torok- és tüdőbaj vagy más egyéb szervek megjavulnak oly idő alatt, mely egyszerüen csodálatos.

Tisztitja az egész szervezetet, vért és szöveteket, az idegek normális erejét visszaadja és az egészség csakhamar ismét helyre áll. Ára 6 üveg K. 6.—, 12 üveg K. 10.—. Szétküldés utánvéttel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Megrendelések intézendők: **Petrovics Miklóshoz Budapest, IV., Bécsi-utca 3.**

Dankó Pista
a nemzet lánglelkü dalosának **60 legujabb és legszebb eredeti magyar dalát — Gárdonyi Géza, Pósa Lajos** és mások szövegére — **különösen ajánljuk** a t. c. zenekedvelő közönség **szives figyelmébe.** Zongorára alkalmazták. **Erdélyi Sándor, Lányi Ernő** és **Tisza Aladár.** Ára 4 korona.

Rózsavölgyi és Társa
cs. és kir. zenemükereskedése
Budapest, IV., Kristóf-tér 3. szám.

4 pár cipő 5·60 kor.

csak nagy mennyiségek vétele folytán eladó a legolcsóbb árért. 1 pár uri, 1 pár női füzős cipő, továbbá 1 pár uri, 1 pár női divatcipő, legujabb fazon, alkalmas minden évszakra. Mind e 4 pár erősen szögezett talppal 5.60 kor. Minden megrendelő 1 pár szélenvarott papucsoti ngyen kap. Megrendelésnél elegendő a hosszuság megadása. Küldés utánvétel mellett. Csere megengedve.

Cipőkivitel Eberson, Wien, XX/1. Postafiók 560.

BUTOROK
úgy készpénzért, mint
részletfizetésre
legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körut 8.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ponnihintót
és jókarban lévő ponni-szerszámot (két lóra) megvételre keresek. Cim a kiadóban, vagy ajánlatokat ugyanoda „Ponni" cimen kérek

Látszerészeknek, órásoknak
és egyéb **iparosoknak**, akik optikai iparcikkek, ismételárusitásával foglalkozni vagy ezeket tartani szándékoznak, ajánlom az én
gazdagon felszerelt optikai raktáramat
nagybani eladásra a legolcsóbb gyári árak mellett, valamint a **legujabb rendszer szerint berendezett**
üvegcsiszoló mühelyemet
továbbá minden **a látszerészi szakba vágó cikkeket** és **javitásokat,** valamint orvosi rendelés után készitett szemüvegek gyors és pontos szállitását. Árjegyzék ingyen.
KLEIN JÓZSEF
Budapest, VI. Váci-körut 7.
Nagybani raktár és mühely az udvarban.

Sok pénzt!
100 koronáig kereshetnek havonként, minden állásu egyének (mellékkeresetnek is). Közelebbit **„Reell 51"** alatt a **MERKUR hirdetési osztályánál Stuttgart,** Schickstrasse 6.

Gummi és halhólyag
valódi **francia** gyártmány **legbiztosabb** és **"nem ártalmas óvszer** tucatja 1.20, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Megrendeléseket **titoktartás mellett** eszközöl
Radványi L.
keztyü- és kötszer-gyáros
Budapest, VI. Andrássy-ut 15.
Árjegyzék ingyen.

Magyar Harzi kanáritenyészde, Debrecen.

Hol egy énekes kanári hallatja dalait, elfeledi ott mindenki buját s bánatát. Aki tehát nem akarja a but ismerni, ne feledjen egy jó harzi kanárit venni. Nemes fajjal szolgálhatok s a hangjuk is szép. Nem károsodik nálam a vevő semmiképp, mert kétheti próba után azt is megteszem, ha nem tetszik, bérmentve visszaveszem. De ez elő nem fordul, mert madaraim jók s minden nemes eredetü madarat szállitok. Nem küldöm el, ha beteg vagy hibás dallamu. Minden egyes iskolázott szép tiszta hangu. Hogy a cimem is tudják, itt közlöm alant: **Debrecenben, a Péterfián lakom, huszonhat** szám alatt, **Agoston István** a nevem s mindég arra törekszem, hogy vevőimet mindenkor s mindenben kielégitsem. Énekes kanárik drbja 7, 8, 10, 12 frt, nőstények drbja 1 frt 50 kr. és 2 frt. Árjegyzék bérmentve.

TITKOS
betegségek ellen férfiaknak és nőknek legbiztosabb gyógyszer a
‚TRIAS'!
2—3 napi befecskendezés után a folyás teljesen megszünik. — Ára 90 krajcár. 1 frt 35 kr. beküldése után bérmentve küldi **Papp gyógyszertára Tiszaszentimrén, Fő-utca 8.** Kivánatra utánvéttel is. — Titoktartás biztositva.

Meglátja,
hogy igazunk van. Olcsó arany és ezüsteladás; egyetlen forrás, ahol jutányosan lehet vásárolni. Mi alkalmi vételek utján szerezzük be árunkat és ezért abban a helyzetben vagyunk, hogy igen olcsón eladhatjuk t. vevőinknek és pedig: **12 személyre való komplett evőkészlet 13 latos ezüstből 150 frt, 6 személyre való 65 frt és feljebb, 12 drb 13 latos erős ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr.** Továbbá dus választékban **arany férfi és női órák, láncok, gyémánt, brilliánt ékszerek** és minden e szakmába vágó cikkek. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. Ékszereket esetleg részletfizetésre is, de csak helyben adunk el
Grünberger Ármin Béla örökösei,
IV., Váci-utca 30. I. em. 23.
(Haris-bazár).
Veszünk és becserélünk aranyat ékszereket.

Magyar királyi államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége. 8854. III. 903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Győr állomásán levő pályavendéglő bérletére 1903. évi október hó 1-től számitandó öt évi időtartamra, **azaz 1908.** évi szeptember hó 30-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Győr állomásán levő vendéglői üzletnek bérbevételére a 8854. számhoz" felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben **a kellő okmányokkal** (erkölcsi bizonyitvány, iparengedély, honossági igazolvány stb.) fölszerelt **ajánlatok 1903.** évi május hó 2-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához (Budapest, Külső kerepesi-ut 8 ház I. 31. ajtó) posta utján, tértivevény mellett nyujtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 600, azaz hatszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál 1903. május hó 1-ének déli 12 órájáig leteendő.

Takarékbetét bánatpénzképen nem tehető le.

Értékpapirok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régibb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számittatni.

A bánatpénz letételéről szóló pénztári letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó föltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, Külső kerepesi-ut 8 ház I. em. 33. a.) vagy a budapest-jobbparti keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi-főnökségnél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről föltételeztetik, hogy a föltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A föltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott árra, szabadon választhassanak.

Tájékozásul még megjegyezzük, hogy a vendéglős lakásául szolgáló 3 szoba, konyha és mellékhelyiségek, továbbá a vendéglő tartozékát képező, a teherpályaudvaron levő csárdaépületben található étkező szoba, italmérő és konyha, valamint a I/II. oszt. étterem fütéséről az világitásáról bérlő maga tartozik gondoskodni, mig ellenben a III. oszt váró- és étterem fütése és világitása felerészben bérbeadó vasut, felerészben pedig bérlő által fog eszközöltetni.

Budapesten, 1903. március 20.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomás nem dijaztatik.

Diszoklevél az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállitáson,

Oszt. cs. és m. kir. udvari csokoládégyárak POZSONY, Köln, Brünn, New-York.

STOLLWERCK-féle csokoládé és sas-cacao elismert legjobb minőségü. **Mindenütt kapható.**

SPECIALISTA sérvkötőkben.

A Keleti-féle legujabb cs. és k. szab sérvkötő pneumatikus pelottával a legtökéletesebb a maga neméban! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkivül kitünő fekvése által fölülmul minden más gyártmányt.

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	12 korona.	24 korona

Keleti-féle cs. és kir. szab. **gummi-sérvkötő. rugó nélkül, gyenge, a nyomás iránt érzékeny betegeknek a legmelegebben ajánlható!**

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	10 korona	20 korona

Testegyenészeti gyáraimban **teljes jótállás mellett** készülnek továbbá: **járó- és támgépek, müfüzők ferdénnőtek részére, müllábak és kezek haskötők, görcsérharisnyák stb. stb.**

Valódi francia gummi-különlegességek eredeti párisi csomagolásban.
Árak koronaértékben: Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Legujabb képes árjegyzéket titoktartás mellett ingyen!
KELETI J. orvos-sebészeti mü- és kötszer-gyára (alap. 1878.)
Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Angol tapéta raktárak.
Ajánlja nagy raktárát bel- és **külföldi kárpitokban:** kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és jutányosan elvégzi.
Minius Jakab Budapest,
Fő-üzlet: Kerepesi-út 6.
Fiók-üzlet: Irányi-u. 25.

Ferenciek-tere 3. Király-bazár

Butorvásárlók

kiknek n. b. bizalmát és szives támogatását 19 év óta élvezem, arra késztettek, hogy üzletemet az ujkor igényeinek megfelelően berendezve tetemesen megnagyobbitsam és ujólag a Belvárosba helyezzem át, ahol is már évek óta a legjobb hirnévnek örvendek.

Amidőn mélyen tisztelt vevőimnek eddigi b. pártfogásukért hálás köszönetemet fejezem ki, egyben kérem, hogy b. bizalmukkal uj üzletemben is szerencséltetni sziveskedjenek annál is inkább, mivel a jövőben is főtörekvésem lesz, hogy **legjobb kivitelü asztalos- és kárpitosáruim** és a legszolidabb kiszolgálás által b. megelégedésüket még fokozottabb mérvben érdemeljem ki.

Sárkány J.
butoriparos, kárpitos és diszitő
Budapest, IV., Ferenciek-tere 3. sz.
Király-bazár.

Ferenciek-tere 3. Király-bazár

DÓCZI M.
Budapest,
Kerepesi-ut 10. sz.

legnagyobb és legszolidabb cipőraktára,
küld kizárólag saját készitésü, feltünő elegáns, igen csinos és rendkivül tartós férfi-cipőt:

Legujabb amerikai box- vagy lakk Derby-bakancs	4.80
Szalonlakk füzős v. cugos 4.20, gombos	4.50
Francia sevró füzős v. cugos 4.87, gombos	5.20
Amerikai box füzős v. cugos 4.—, gombos	4.50
Borju- vagy zergebőr sima cugos 3.—, betétes 3.20, füzős	3.50
Szarvas-, keztyü- vagy kutyabőrből, fájós lábra	4.20
Sárga füzős v. cugos 3.50, amerikai bagariabőrből	4.—
Borjubőr angol bakancs 3.80, sárga bagariából	4.50
Tiszti lakk v. tükörbőrcipő 4.20, katonabakancs	4.—

női cipőt:

Legujabb szürke szarvasbőr, füzős 4—, gombos	4.50
Francia sevró füzős v. cugos 4.50, gombos	4.80
Amerikai box füzős v. cugos 3.80, gombos	4.—
Zerge v. borjubőr füzős v. cugos 3.—, gombos	3.40
Szalonlakk füzős v. áugos 3.60, gombos	3.80
Sárga füzős v. cugos 3.20, bagariából 3.50, gombos	3.70
Sárga v. fekete füzős v. gombos félcipő 2.40, szürke	2.80
Zerge v. lakk kivágott 1.50, keresztcsattos 2.—, szürke	2.20
Eberlastin félcipő 1.80, sugos, selyem cuggal	2.60

Óriási raktár mindennemü gyermekcipőkben.
Kneip-, Sandal-, házi-, torna- és sárcipőben stb. stb.
A most megjelent több száz ábrás legujabb árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen.
Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Nem megfelelőt kicserélők. 10 forinton felül bérmentve